

ကျေးဇူးတော်ရင် ပါးကုတ်ဆရာတော်ဘဏ်းကြီး၏ မှုအရ

ပဋိစ္စသမဂ္ဂပါဒစက်စိန်း လည်ပံ့၊ ဖြတ်ပံ့၊ အသနာ

မူလနှစ်ဖြာ၊ သွားနှစ်ပါ၊ လေးခုအလျှော့၊ အရိုဝ်ဘဝပါနီပါ၊ တရားကိုယ်များနှင့်
သုံးပါးအစပ်၊ နှစ်ရပ်မူလ၊ ဝင်သုံးဝနှင့်၊ ကာလသုံးဖြာ၊ ပြင်းရှာနှစ်ဆယ်၊ ဤ၍၍
သွယ်ကို၊ အလွယ်ကျကိုမှတ်၊ သိမေဇာပါသည်၊ သံသရာများတ်ကြောင်တည်း။

မြို့ကျော်မြို့နယ်ရှားခိုင်းမြို့

ଭୀ

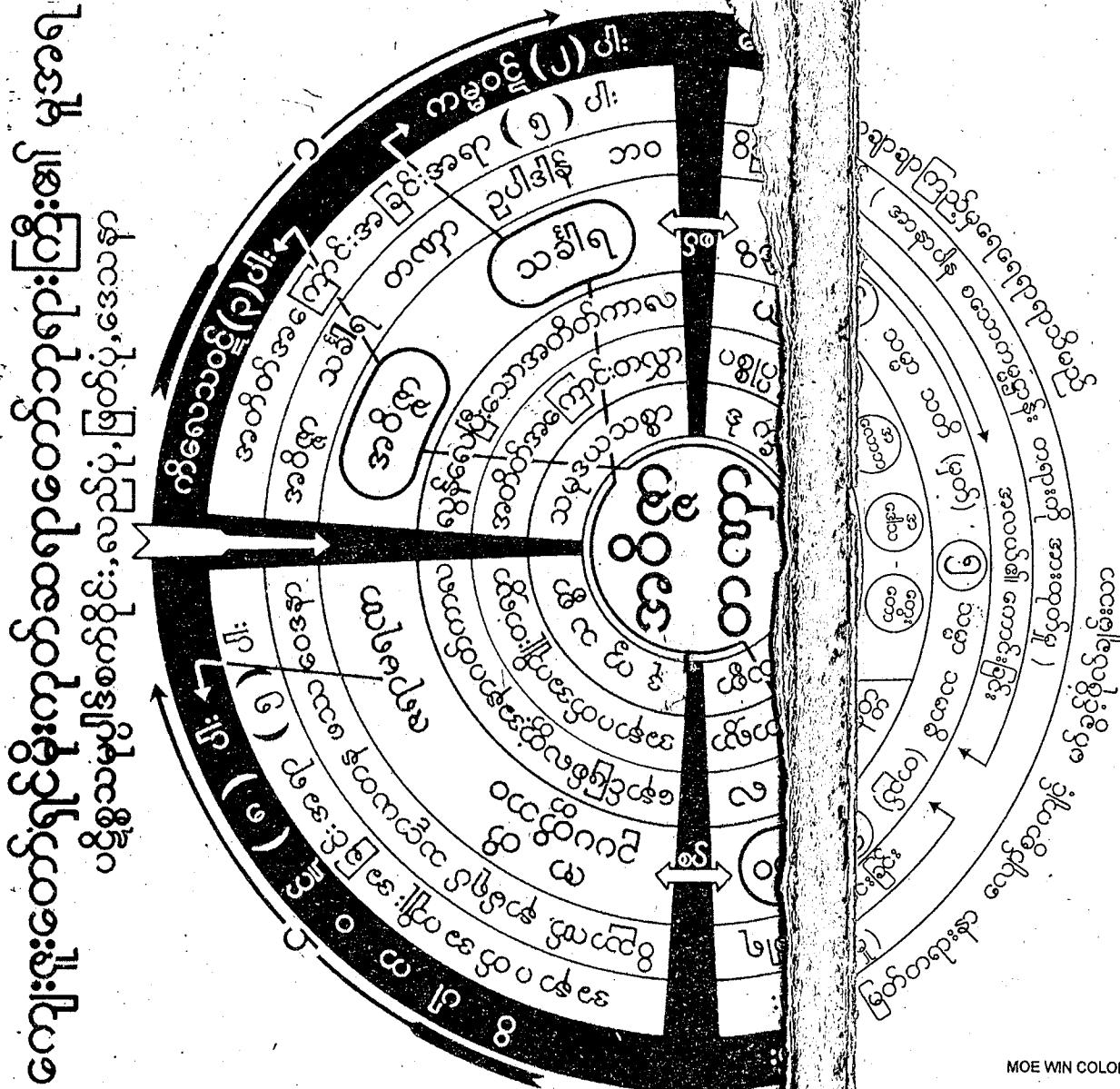
ବୁଦ୍ଧିବ୍ୟବାର୍ଥିକ

କବିତା

କବିତା ପର୍ମିଲେ

ବ୍ୟାକିଲାଙ୍ଗ

မြန်မာတိပုဒ္ဓဘာသ် ပီးခင့်

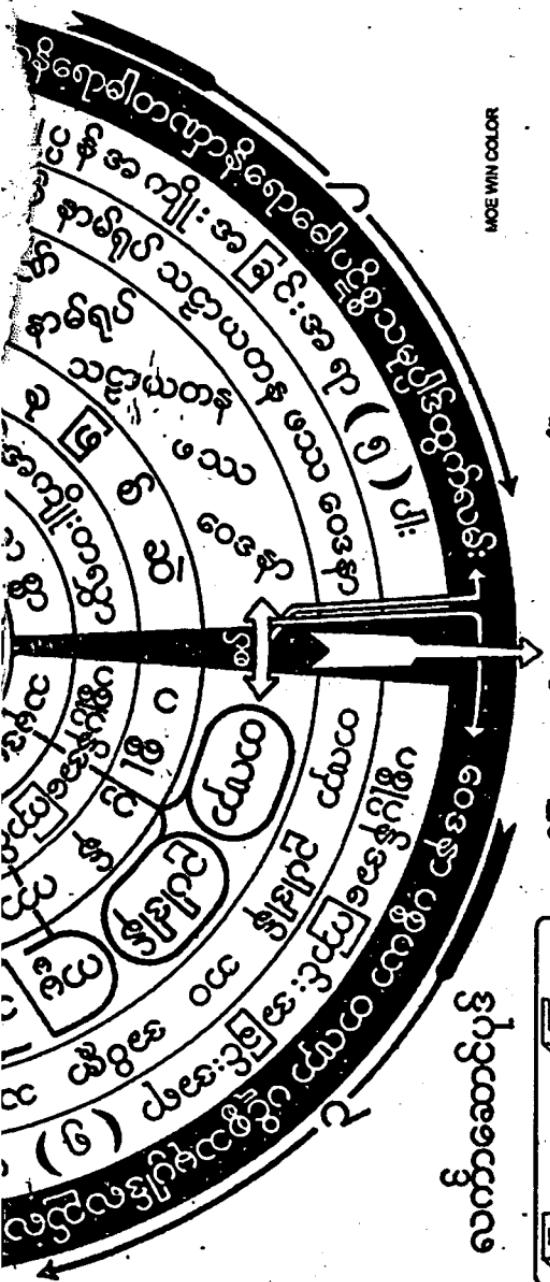

- ❖ အသေမတောင်နဲ့ လူဘဝ ရတုံးရဲ့ တရားရှာဖို့
  - ❖ မထိတော့ အပို့က အကန်း ဖျောက်ကြ။
  - ❖ အမှားအသေး ဒီဇိုင် အရား ဖျောက်ကြ။

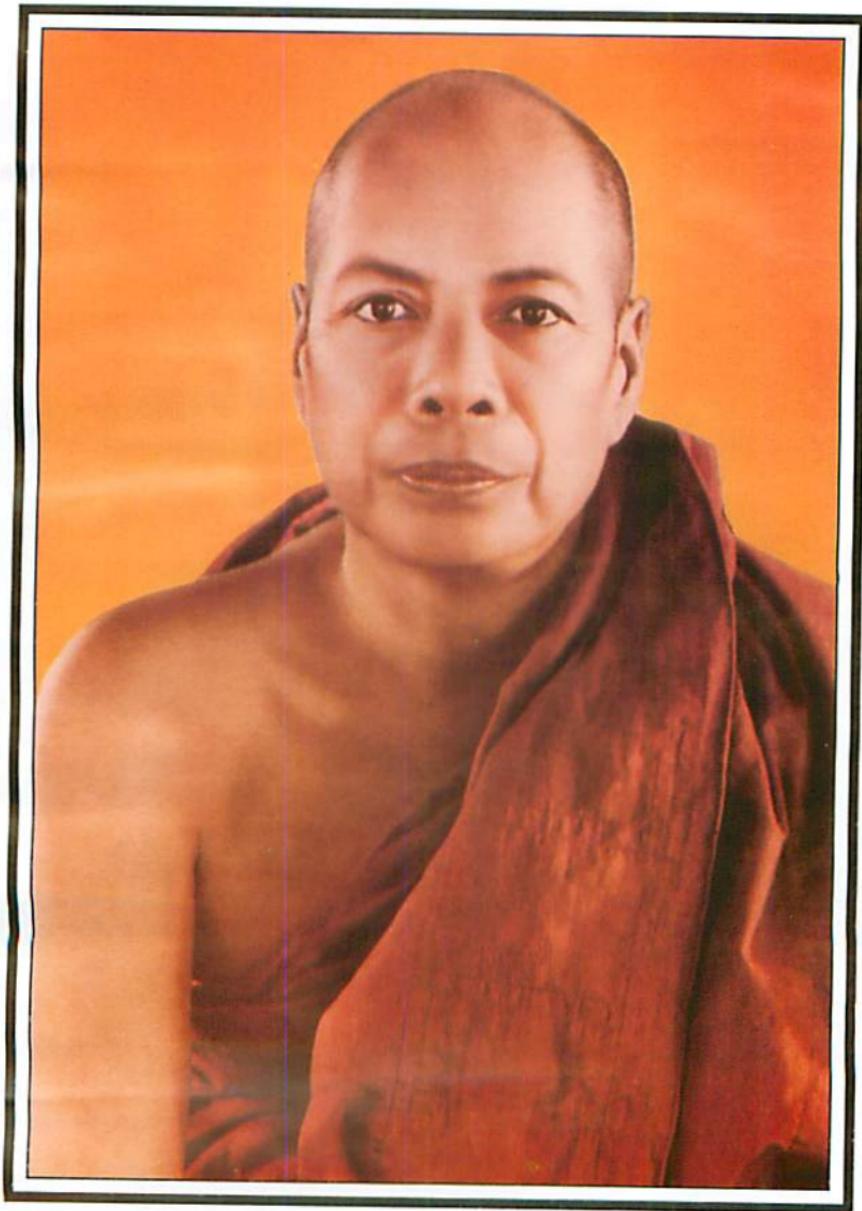

အနိစ္စ ဆိတာ ပျက်စီးတာ
ဘောင့်ကာကွယ်နေ
အဆုံးတိသရွှေ ပြစ်+ပျက်
အနိစ္စ တွေရှုမယ်
နိုဗ္ဗာန် အားရောက်စီး ပြစ်+ပျက် တွေအောင်လုပ်

မွေဒါန
မောင်ဆင်စိုး-ရိန်စိန် (မိုးကုတ်ပိပသာနာပြန်ဖွေးရေး)
အမှတ်(ခုရာ) မြေစန္ဒလမ်း
အောင်တော်မှုမန္တလေးရှိ။ ၂၆၂၀၉

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးဦးဝိမလပုံတော်

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ် (၂) တရားဇော်

တမ္မခွဲ့ပြုချက်အမှတ် ၅၇၇ / ၉၉ / ၁၀

မျက်နှာဖုံးခွဲ့ပြုချက်အမှတ် ၆၄ / ၉၉ / ၁၂

ပုံစိန္တ
ဒေဝင်ခင်ဝင်း
ကလျာပုံနိပ်တိက်
ဘရုပါကျွန်းချွော်လမ်း
ရန်ကုန်။

ထုတ်ဝေသူ
ဦးအောင်ကြီး
ချွော်ရုပိက် စာပေ
ဤ၊ တင်ဆန်းလမ်း၊ ဂွဲ့လမ်း၊
ရန်ကုန်။

အကြိမ်
ပထမအကြိမ်
၂၀၀၀ ခုနှစ်၊ အန်နပါရိလ

ဦးစင်စိုး

မိုးကုတ်ပိပသာနာပြန့်ပျားရေး
 အမှတ်(ဘဂာ)၊ မြေစန္ဒလမ်း၊ ဂရိုးဂရိုး၊ ၆၂၁၆၂၀၉
 အောင်တော်မူရပ်၊ မန္တလေးမြို့။ ၁၂-၆၆၂၀၉

ဖြန့်ချိသောစာအုပ်များ

- ၁။ ညတပရီညာ (ပင်မ) တွဲ
- ၂။ ညတပရီညာ (ဒုတိယ) တွဲ
- ၃။ ပြောန်းပစ္စယနီဒ္ဓသအဖွဲ့
- ၄။ ဝိသာခနှင့်ဓမ္မဒီနာ
- ၅။ ဒီဇိုင်းမျိုးဖြုတ်နည်းနှင့်ပိပသာရှုနည်း
- ၆။ မေတ္တာသုတ်အဖွဲ့
- ၇။ ဇော်(၂)ကြိုမ်းနှင့် အာစိဏ္ဍာကံ အာသန္တကံ
- ၈။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ဝိုင်းလက်ကမ်းစာရွက်
- ၉။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ ဉာဏ်ဒေဝါဒလက်ကမ်းစာရွက်
- ၁၀။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ဝိုင်းပိတ်ကားနှင့် Vinyl ဆိုဒ်စုများ
ကို လက်လိုလက်ကားပြန့်ချိပေးနေပါသည်။

လက်လိုရနိုင်သော ဌာနများ

မန္တလေးမြို့စာအုပ်ဆိုင်များ
 ရန်ကုန်မြို့တွင်းနှင့် ရွှေတို့ဘုရားဘာအုပ်ဆိုင်များတွင် ရနိုင်ပါသည်။

မြို့ကျော် ဥပန္တသုယေ

နှင့်အညီ

ပွဲဗုဒ္ဓးပစ္စယနိဒ္ဓေသ အဖွင့်

ထွေက်ဖြ

ပြုရသူ ဦးခင်စိုး

မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘရားကြီး၏ ဥပန္တသုယေအတိုင်း

လေ (၇) ကြိမ် နှင့် အာမိဏ္ဍကံ အာသန္တကံ

ဆောင်ရန် ရောင်ရန် တရားတော်

ထွေက်ဖြ

စီစဉ်ထုတ်ဝေသူ ဦးခင်စိုး

ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ဝိုင်းများကို

ဂတ်စ (သို့) VINYL ပလ်စတစ်များဖြင့်

ဆိုင်စုရရှိနိုင်ပါသည်။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်အရာ	တမျက်နှာ
၁	မူလနှစ်ဖြာဆိုသည်မှာ	J မှ ၃
၂	သွာ(၂)ခဆိုသည်မှာ	၃မှ ၆
၃	လေ့ခုအလွှာဆိုသည်မှာ	၄၄၅
၄	အဂါတာစ်ဆယ့်နှစ်ပါးဆိုသည်မှာ	၅၄၉၃
၅	အပိဋက္ခသီရ ရှင်းပြုပုံ	၆၆၇
၆	ပို့သုတေသန၊ နာမ်ရှုပ်၊ သဗ္ဗာယတန်၊ ဖသာ၊ ဝေဒနာ၊ ရှင်းပြုပုံ	၈၄၁၅
၇	အခံခါတ် အတိုက်ခါတ် အပွင့်ခါတ်	၉
၈	ခါတ် (၁၈)ပါးပုံစံပြု	၁၁
၉	ဝေဒနာပုံစံပြု	၁၂
၁၀	ဝေဒနာပြုလွှာပုံ	၁၃
၁၁	ဝေဒနာအမျိုးအစား	၁၃ မှ ၁၅
၁၂	ဝေဒနာပစ္စယာ တဏ္ဍာ ဖြစ်ပုံ	၁၇ မှ ၁၈
၁၃	ဥပါဒိန်ဖြစ်ပုံ	၁၈ မှ ၂၆
၁၄	မြတ်စွာဘုရား ဥဒိန်ကျေးရင့်တော်များပုံ	J၁ မှ J၄
၁၅	ဒိနိုကထာ ပဋိသွှေ့ဒိန်ပို့ခြိတော်	J၁၄ မှ J၈
၁၆	ဂိဘဝ တဏ္ဍာ ဥဇ္ဈာဒီဒိုကထာ	J၈
၁၇	ဥပါဒိန် (၄)မျိုး	J၉
၁၈	ကာမျပါဒိန် - ပုံစံပြု	J၉
၁၉	သီလွှာတုပါဒိန်	၃၁ မှ ၃၆

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
J၀	အတ္ထပါဒပါဒိန့်	၃၆
J၁	ကမ္မဘဝတင်ပြပါမယ်	၃၇မှ၄၄
J၂	တဏ္ဍာ ဥပါဒပါန့် ဦးမီးသော ကံ (၃) ပီးနှင့် တဏ္ဍာ ဥပါဒပါန့် ဦးမီးသော အဖြူအမဲရော သော ကံပုံစံပြ	၄၇မှ၄၈
J၃	အဖြူအမဲ မရောသောကံကို (ကမ္မဘဝ) ကို လင့်အပေါက်ချွန်ထားပုံ	၄၉
J၄	တဏ္ဍာ - မာန - ဒိဋ္ဌးအုပ်ချုပ်တဲ့ ကံပုံစံပြ	၅၀
J၅	ကမ္မဘဝအကြောင်းခံ၍ ဝိပါကဝင် (၁) ပါးပုံစံ နှင့်စာ	၄၀မှ၄၄
J၆	တဏ္ဍာဖြစ်ခြင်း (၉) ချက်ပုံစံပြ	၅၁
J၇	အကြောင်း သမုဒ္ဓယ သစ္ာဘဝကို (၃) အ ^၁ ကွက်ပုံစံပြ	၅၁
J၈	အတိ၏ ဝိသေသပုံစံပြ	၅၃
J၉	ရော၏ ဝိသေသ	၅၃မှ၅၅
J၁၀	သမ္မာဒီဒ္ဒါနှင့် သမ္မာသက်ပွဲ မည်သူကရွှေ ၇ည့် သူကနာက် အငြင်းပွားမှုဆရာတော်က ရှင်းပေးပုံ	၅၅မှ၅၈
J၁၁	သမ္မာဒီဒ္ဒါ(၅) ပီး ပုံစံပြ	၅၉
J၁၂	ဉာဏ် (၅) ပီး ပုံစံပြ	၆၀

စဉ်	အကြောင်းအရာ	တမျက်နှာ
၃၃	မရှင်(၅)ပါးမှ သမ္မာဝိမရှင်(၃)ပါးကို လွှာပုံ နှင့် ဘယ်ပုံပြ	၆၁မှ ၆၄
၃၄	မရှင်(၈)ပါး ပုံပြ	၆၅
၃၅	သမ္မာဝိမရှင် ရသီ၊ လိအပ်တဲ့ ဥာဏ်ပုံပြ	၆၆
၃၆	ဖနိုလ်(၂)ပီး ပုံပြ	၆၇
၃၇	နိမိတ်တင်၍ သေပုံ	၆၇မှ ၇၃
၃၈	သေခါနီး ဘာနဲလုံးသွေးမလဲ	၆၇
၃၉	သုံးပါးအစပ် ပုံပြ	၇၇မှ ၈၀
၄၀	ကိုလေသာဝင်(၃)ပါး	၈၉
၄၁	ကမ္မဝင်(၂)ပါးပုံပြ	၈၀
၄၂	သာ္တိရုပ်ပုံစံဟေးပြ	၈၁
၄၃	ကမ္မဘာဝ ပုံစံဟေးပြ	၈၁
၄၄	ကမ္မဘာဝနှင့် သာ္တိရုပ်ပုံ တင်ပြပါမယ်	၈၂
၄၅	ကိုလေသာဝင်နှင့် ကမ္မဝင်ပုံပြ	၈၃
၄၆	ဂိသုဒ္ဓ(၇)ပါးတရားကတ်	၈၆မှ ၉၃
၄၇	အပါယ်(၄)ပါးလို့ သော တရားသည် ကိုလေ သာဝင် ကမ္မဝင် ပဟုတ်ပါ ဒီဒိုနှင့် ဂိမိကိုလှာ သာဖြစ်ပါတယ်	၈၈
၄၈	သို့လေဝါသုဒ္ဓ ပုံပြ	၈၈
၄၉	ဂိဒ္ဓဝါသုဒ္ဓ ပုံပြ	၈၈

စဉ်	အကြောင်အရာ	စာမျက်နှာ
၅၀	မရှိပေါ်ဉာဏ် ဒသန ဝိသုဒ္ဓိ၏ အဓိပ္ပာယ်များ	၉၁ မ ၉၂
၅၁	ပဋိပဒါဉာဏ် ဒသန ဝိသုဒ္ဓိ ပုံစံပြ	၉၂
၅၂	ဝိသုဒ္ဓိ (၇) ပါး ပုံစံပြ	၉၃
၅၃	ကိုလေသာဝင်နိုင်၍ ကမွဝင်လုပ်ပုံ	၉၄ မ ၉၅
၅၄	သခဲ့ရနိုင် ကမွဘဝတွေပုံ	၉၅ မ ၉၆
၅၅	မိပါကဝင် (၈) ပါး ပုံစံပြ	၉၆ မ ၁၀၅
၅၆	ဦးမြှင့်ဆွေနှင့် ကျွန်ုတ် သာသနာအကျိုး သယ်ပိုးတာခြင်းတွေပေမယ့်၍ ဘဝ အကျိုး ပေးမတူပုံ	၁၀၁ မ ၁၀၁
၅၇	ဥပပတ္တိနှင့် ပါတ်သက်၍ သီမှတ်ဖွယ်များမှာ	၁၀၄ မ ၁၀၆
၅၈	ကာလ (၃) ဖြာပုံစံနှင့် တင်ပြပါမယ်	၁၀၈
၅၉	ခြင်းရာ (၂၀) ပုံစံနှင့် တင်ပြပါမယ်	၁၀၉ မ ၁၁၆
၆၀	ခန္ဓာ (၅) ပါး သက္ကသယတရား ပုံစံပြ	၁၁၉
၆၁	ဖြင်စိတ်ခန္ဓာ (၅) ပါး ဖြစ်ပုံ ပုံစံပြ	၁၂၀
၆၂	ကြောစိတ်ခန္ဓာ (၅) ပါး ဖြစ်ပုံ ပုံစံပြ	၁၂၁
၆၃	ဖြင်စိတ်ခန္ဓာ (၅) ပါး ပုံစံပြယေား	၁၂၂
၆၄	စက္ခလိုဏ်မှ မနောရိဉာဏ်ထိပေါ်ပုံ - ပုံစံပြ	၁၂၄ မ ၁၂၅
၆၅	သသာတဒီဒီနှင့် ဉာဏ်ဒီဒီ လွယ်လွယ် သဘောပေါက်အောင် ရှင်ပြပုံ	၁၂၅ မ ၁၂၉

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၆၆	ဂိပသုနာအရှုခံ (၅) ပါးနှင့် ရှူညာ၏ (၅) ပါး	၁၃၁
၆၇	ဂိုဏ္ဍာနပသုနာ ရှူဗွားပုံ ပုံစံယော်ပြီ	၁၃၃
၆၈	ပွဲစိုးတော်ပေါ်ပုံ - ပုံစံပြီ	၁၃၄
၆၉	ဂိပါက်အမှန်အောင် ရှင်းပြုပုံ	၁၃၄ မှ ၁၃၆
၇၀	ဝက္ခာစိုးတော်မှ မနောစိုးတော်ပေါ်ပုံ - ပွဲနှင့် နည်းနှင့် ရှင်းပြုပုံ	၁၃၆ မှ ၁၃၇
၇၁	ခန္ဓာ (၄) ပီး ခွဲပြားပြုပုံ	၁၃၇ မှ ၁၄၁
၇၂	ဂိုဏ္ဍာ၏ (၆) ပီး ပေါ်ပုံ ပုံစံပြီ	၁၄၂
၇၃	ဥပေကွာဝဝဒနာပေါ်ရာဌာန ပုံစံပြီ	၁၄၃
၇၄	ဂိပါက်ဂိတ်အော် ဂိတ်ပေါ်ပုံ ပုံစံပြီ	၁၄၃ မှ ၁၄၄
၇၅	ကိုလေသာဖြစ်စေသော ဥပါဒါနကွဲန္ဓာ (၄) ပါး ဖုံးပုံစံပြီ	၁၄၅
၇၆	ဂိပသုနာရှုရမည် ဥပါဒါနကွဲန္ဓာ (၅) ပီး ပုံစံပြီ	၁၄၅
၇၇	ခန္ဓာဝဂ္ဂသံယုတ် ပြုတော် မြန်မာပြန်	၁၄၆ မှ ၁၄၆
၇၈	ခန္ဓာ (၅) ပီး	၁၄၆
၇၉	ဥပါဒါနကွဲန္ဓာ (၅) ပီး	၁၄၆
၈၀	ခန္ဓာဝဂ္ဂသံယုတ်စာမျက်နှာ (၁၂၇) ပုဒ်ရေ (၁၂၂)	၁၄၇ မှ ၁၄၉

စဉ်	အကြောင်းအရာ	တမျက်နှာ
၈၁	အာသဝဆိုသည်မှာ ပုံစံပြ	၁၅၀
၈၂	ကာလ(၃) ပါး၌ဖြစ်သော ခန္ဓာ၊ ရှင်ကို ခဲ့ဖို့ ဖြစ်သော ခန္ဓာ = ရွှေပါဒီနက္ခန္ဓာ	၁၅၂ မှ ၁၅၃
၈၃	ဝိပဿနာ ဥ္ဓာယ်ရင့်၍ ဖက်ဥ္ဓာယ် ရောက်ပုံ- အဆင့်ဆင့်ပြုပုံ	၁၅၄ မှ ၁၅၅
၈၄	ဝိပဿနာ (၁၂) ပါး	၁၅၆ မှ ၁၇၀
၈၅	ခန္ဓာ(၅) ပါး သက္ကာယတရား၏ အစိုးကု	၁၇၉ မှ ၁၈၀
၈၆	ဝိပဿနာ (၁၂) ပါး ပုံစံပြုနှင့် တန္ထုတ်ရှုင်းပြုပုံ	၁၈၁ မှ ၁၈၂
၈၇	သာသနာသပိုင်း တဘောင်	၁၈၃ မှ ၁၈၅
၈၈	အင်းကန်းဆရာတော်ဘုရားနှင့် ရှင်သေး	၁၈၅ မှ ၁၈၆
	မင်းသားကြီး ဦးဖူးဆုံး	

(က)

ထုတ်ပေသူ၏၏အမှားဝါ

ကျွန်တော်သည် ကျေးဇူးတော်ရှင် အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ
 မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘရားကြီး ဟောကြားသော တရားများကို
 ဘဇ္ဇာ့ခန့်မှစ၍ ယဉ်တရားစာရေးသောအချိန် ၂၄-၈-၉၈
 အထိ နှစ်ပေါင်း (၂၂) နှစ်ကျော် ကျွန်တော်တရားနာ
 တရားအားထုတ်၍ မြန်မာပြည်အနဲ့အပြား မိုးကုတ်ယောကိုများ
 ဆရာတော်၏ တရားများကို နာကြားစေလိုသော ဆန္ဒနှင့်
 မိုးကုတ်ဝိပဿာနာပြန်ပွားရေး၊ အောင်တော်မူရပါ၊ မဲ့လေးမြို့
 အမည်နှင့် တရားတိတ်ခွဲများနှင့် တရားစာအုပ်များမှာ
 ညာတာပရီညာစာအုပ်နှင့် ဝိသာခန့်ငံမဗ္ဗာတရားစာအုပ်များ
 ဖြန့်ဝေလျက်ရှိပါတယ်။ ဆရာတော်ဘရားကြီး ဟောကြား
 ခဲ့သော တရားများမှ ပဋိစ္စသမ္မပါဒ်မှာပါသော ဝန်သုံးပါးမှ -
 ကိုလေသဝန်သုံးပါး၊ ကမ္မဝန်နှစ်ပါး၊ ဝိပါကဝန်ရှစ်ပါး ဟု
 ရှိပါတယ်။ အဝိဇ္ဇာ နှင့် တဏ္ဍာ ဥပါဒါန် ကိုလေသ
 ဝန် သုံးပါးမှာ ဘဲညပုံအဂိုင်းထဲမှာ အပေါက်မပါဘဲ လုံလုံခြုံခြုံ
 ဂိုင်းထားပဲ့ ကမ္မဝန်နှစ်ပါးမှာ သခိုရ မှာ လုံလုံခြုံခြုံ

(၉)

ဘဲဉာပိတ်း၍ (ကမ္မဘဝ) မှာ လုလုခြေခြားမရှင်းဘဲ၊ “လ”
 အကွဲရာလို အပေါက်ချွန်ထားပုံ၊ ဝိပါကဝင် (၈) ပါး မှာ
အတိ ကို ထပ်ဆင့်ထားပုံ ပဋိစ္စသမ္ပါဒ်စက်ရှင်း မှာ
 ဥပပတ္တိဘဝ
အတိ သည်၊ နေရာကျယ်၍ ရေးသာပါလျက်နဲ့ အဘယ်
 ဥပပတ္တိဘဝ
 ကြောင့် ထပ်ဆင့်ထားရပါသလဲလို့၊ ဓားတောစရာမို့。
 ကျွန်တော်သည် တရားလိုက်စားခါစက ဤကဲ့သို့၊ တွေးတော့
 မိပါတယ် စွဲမြေမြေတရားနာ တရားအားထုတ်ပါများတော့ နာ၍
 အားထုတ်သော တရားထမ့် အသိဉာဏ်ရသောအခါကျမှု
 ကိုယ့်ဆရာတော်ရဲ့၊ ဉာဏ်ကြီးပုံ အပိုမပါ ထပ်ဖြည့်စရာ
 မရှိအောင် ပြည့်စုစွန်းလို့၊ ကျေးဇူးထဲမှာ တော်မထည့်၍
 မဖြစ်အောင်ကြီးလွန်းလို့၊ ကျေးဇူးတော်ရှင်ဆရာတော်ဘုရားဟု
 ကင်ပွန်းတပ်ရပါတယ်။

ကျွန်တော်ကျေးဇူးပြုလိုသော တရားကတော့ ဝန်(၃)ပါး
 ဆက်စပ် လည်ပုံ ဖြတ်ပုံနှင့် ကမ္မဝင်(၂)ပါးမှာ ကမ္မဘဝနှင့်
 ဆက်နေသော သခါရမှာ ပုညာသိသခါရ၊ အပုညာသိသခါရ၊
 အာန္တာသိသခါရ နှင့် ကာယသိသခါရ ဝစ်သိသခါရ စိတ္တသိသခါရ

(၇)

သာလျှင်ဖြစ်၍ မနောသခါရ မဖြစ်ပဲ ရင်းပြပါမည်။

ကမ္မန္တ့ ဘဝတွဲပဲ

ပဋိစ္စသမ္ပါဒီမှာပါသော (၃)အကွက် ကမ္မန္တ့တွဲသော
ဘဝတွဲသမ္မဇယသစ္စဆိုက်ပုဂ္ဂိုင်းပြပါမည်။ ဘထူးအကျိုးဘဝ
နှင့်အကြောင်းဘဝဟူ၍ (၂)မျိုးရှိပါတယ်။ (၃)အကွက်
(ကမ္မဘဝ)မှာပါသောဘဝက အကြောင်းတရားသမ္မဇယ
သစ္စသာဖြစ်ပါတယ်။ ဥပမာ-ပဋိမအရွယ်ကျောင်းသားဘဝ၊
အိမ်ထောင်သည်ဘဝ၊ သားသည်အဖောဝါ၊ စက်ပိုင်ဘဝ၊
မင်းစီးရာဏာဘဝ၊ အလုပ်သမားဘဝ၊ ဆင်းရဲသားဘဝ၊ အဲဒီ
ဘဝတွေအားလုံး(၃)အကွက် သမ္မဇယသစ္စဆဲက ကမ္မန္တ့
တွဲသောဘဝ သာဖြစ်ပါတယ်။

(၂)အကွက်(၄)အကွက် အကျိုးတရား ဒုက္ခသစ္စဆိုက်
တဲ့ ဘဝကတော့ စိပါကဝင်(၈)ပါးမှာပါသော ^{ဗာတိ}
ဥပပတ္တိဘဝ
သာဖြစ်ပါတယ်။ ဤ^{ဗာတိ}
ဥပပတ္တိဘဝ အကျိုးတရား စိပါကဝင်

(၈)ပါးဒုက္ခသစ္စသည် အကြောင်းတရားသမ္မဇယသစ္စ

(ယ)

ကိုလေသဝန်(၃)ပါးနှင့် ကမ္မဝန်(၂)ပါးကြောင့် ဖြစ်ပါသည်။

ဂိပါကဝန်(၈)ပါး အကျိုးတရားနှုန္ဓသွားကို ဘုရားက၊
ပဋိနှစ်းပါ၌တော်မှာ ကမ္မံပိပါကသုပစ္စယောဟောတို့
ကဲလုပ်ရင် ဂိပါကဝန်ရမည်ဟု ဘုရားကလည်းဟော၊
ဆရာတော်ဘုရားကြီးကလည်း ဟောပါတယ်။ ဆရာတော်
ဘုရားက တရားမှာ ပဋိနှစ်းနည်း၊ သစ္စနည်း၊ ပဋိစ္စ
သမ္မပါဒ်နည်း နှင့် ညီညွတ်၍ ကိုက်ရင် ဒီတရားမှန်တယ်ဟု
ဟောကြားတော်မှပါတယ်။

ပဋိစ္စသမ္မပါဒ်နည်း နှင့် ဆိုလျှင် (ကမ္မဘဝ) က
အကြောင်း အတိ က အကျိုးတရား။

ပဋိနှစ်းနည်းနှင့် ဆိုလျှင် ကမ္မ – ဂိပါကသုပစ္စယော၊
ကဲလုပ်လျှင် ဂိပါကဝန် (၈) ပါ၌မည်။

သစ္စနည်းနှင့်ဆိုလျှင် (ကမ္မဘဝ) ကသမှုဒယသစ္စ၊
အတိ က နှုန္ဓသစ္စပါဘူး။ အကြောင်းကမ္မဘဝပြု၍

အကျိုးတရား ကောင်းကျိုး၊ ဆိုးပြစ်မတူပုံကို ပညာရှိများက
စာစပ်ထားပါတယ်။

(c)

ယုတ် / မြတ်မျိုးနှယ်၊ ကြီး / ငယ်ဂုဏ်သိမ်၊ စည်းစိမ်
 ရှင်း / များ။ နာဖျား ကင်း / ထူး၊ သက်မူ တို့ / ရည်၊
 ရပ်ရည်ဆင်းက လှ / မလှနှင့်၊ ဉာဏ် ရှိ / ကင်းဖြစ်ရခြင်းမှာ
 ကံဟောင်းကြမှာ သူ့ကြောင့်တည်း။

ကျွန်တော်သည် ဤစာအပ်ရေးရခြင်းအကြောင်းမှာ
 ကမ္မဘဝနှင့် ဘတိ ဥပပတ္တိဘဝ ကို ဦးစားပေး၍ ပြလိုတဲ့သော်
 ပါ။

ကမ္မမှာပါသောဘဝသည်အကြောင်းသမှုဒယသစွာ
 ဘဝ၊ ဥပမာ - ကုန်သည်ဘဝမှာ ကုန်ရောင်းကုန်ဝယ်ဆိုတဲ့
 ကမ္မအမူ ကိုစွဲတွေလုပ်နေရပါတယ်။ ကံအမူတွေ
 ဘယ်တဲ့ကလုပ်သလဲ၊ ကုန်သည်ဘဝမှာ အကျိုးပေးချက္ခသစွာ
 ဝိမိကံဝိုင်းထဲက အကြောင်းကမ္မအလုပ်တွေ လုပ်နေရပါတယ်။

တန်ည်း - ကံတွေကို ကုန်သည်ဘဝ၊ စာရေးဘဝ၊
 သူဇ္ဈားဘဝ၊ အလုပ်သမားဘဝမှာ ကမ္မအလုပ်တွေလုပ်နေရ
 ပါတယ်။ ဘယ်သူခိုင်းသလဲ အပိမ္မ၊ တဏ္ဍာ

ညပါဒါန် ဆိုတဲ့ ကီလေသဝိုင်းက ခိုင်းလို့

သခ္ပါရ

(၁)

(ကမ္မဘဝ) လုပ်ရပါတယ်၊ ကိုလေသနိုင်းလို့လုပ်ရတဲ့

(ကမ္မဘဝ) ထွက်ပေါက်ရှိသေးရဲ့လား။

ထွက်ပေါက်ကတော့ စက္ခသံဖသုဝေဒနာနောက်က
ဝေဒနာအနိစ္စကို ဝိပသုနာဉာဏ်နှင့် နလုံးသွင်းမိလို့ တကျာ
မပေါ်ရင် ထွက်ပေါက်လမ်းပါဘဲ။ ကျွန်ုတ်တို့မှာ ခန္ဓာတွင်း
ဖြစ်နေသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ကို ကျွန်ုတ်တို့နှင့် ယောကိတို့
ကိုယ်ခန္ဓာမှာဖြစ်နေသော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ပါ။ ကျွန်ုတ်၏
စေတနာသည် ကျေးဇူးတော်ရှင်မိုးကုတ် ဆရာတော်သူရားကြီး
၏ တရားလိုက်စားခါစ ယောကိများအား ဉာဏ်ပစိုဉာဏ်အခြေခံ
ကို အထောက်အကြပ်သောနဲ့ ဤတရားစာအပ်ကို ရေးသား
တင်ပြအပ်ပါသည်ခင်များ။

“သဒီသံ ပါကံ ဇန်တိ ”

မိမိပြုသော ကံအတိုင်း အကျိုးပေးမြှုပေတည်း။

ဤကောင်းမှုကြောင့် ယခုဒုက္ခအပေါင်းမှ ကင်းဝေးရ^၅
ပါလို၏။

ဦးခင်စိုး (နိုးကုတ်ဝိပသုနာပြန်ပွားရေး)

အောင်တော်မူရပ်၊ မွန်လေးပြီး။

၆ နီးခင်စိုး ပြုစုသော

နမောတသု ဘဂဝတော အရဟတော သမ္မာသမ္မာခွသု
ပွဲရှုကံ အဟံဝန္တာဖိ

“ရယာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒီ ပသုတိ သော ဓမ္မ ပသုတိ
ပယာဝမ္မာ ပသုတိ သော ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒီ ပသုတိ”

အကြင်သူသည် ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒီ တရားကိုသိ၏။
ထိုသူသည် တရားကိုသိ၏။ တရားသိသောသူသည်
ငါသူရားကိုသိ၏။ ဟုမူလေပဏ္ဍာသပါဉ္စတော်မဟာဟ
ဇ္ဈိပဏ္ဍာပမဲ သုတေသနမှာ ဘုရားရှင်ဟောကြားတော်မူသည့်
အတိုင်း မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟောကြားခဲ့ပါတယ်။
ကျေးဇူးတော်ရှင်အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတ မိုးကုတ်ဆရာတော်
ဘုရားကြီး၏ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒီနှင့် လက်ာဆောင်ပုဒ်မှာ။

ဝနိုဒ္ဓသမ္မာဓိဒီ အန္တလောမ

အဝိဇ္ဇာပစ္စယာ သဒ္ဓရာာ သဒ္ဓရပစ္စယာ ဂိဉာဏ်၊
ဂိဉာဏ်ပစ္စယာ နာမရှုပဲ၊ နာမရှုပဲ ပစ္စယာ သမ္မာယတန်၊

J

ဉာတ္ထပရီဉာအမှတ် (၂)တရားတော်

သုတေသနပစ္စယာ ဖသော၊ ဖသေပစ္စယာ ဝေဒနာ၊
ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏ္ဍာ၊ တရှို့ပစ္စယာ ဉာပါဒိန္ဒိ၊
ဉာပါဒိန္ဒိပစ္စယာ ဘဝါ၊ ဘဝပစ္စယာ ဇာတိ၊ ဇာတိပစ္စယာ
ဇရာ - မရဏ - သောက - ပရီဒေဝ - ဒုက္ခ - ဒေါမနသူ
ပါယာသာ သမ္မဝန္တိ၊ ဝေမေတသာ ကေဝလသာ ဒုက္ခက္ခ
နှုန်း သမုဒ္ဒယာ ဟောတိ။

မူလနှစ်ဖြာ၊ သစ္စာနှစ်ခု၊ လေးခုအလွှာ၊ အဂီတဆယ့်
နှစ်ပါး၊ တရားကိုယ်များနှင့်၊ သုံးပါးအစပ်၊ နှစ်ရပ်မူလ၊
ဝင်သုံးဝနှင့်၊ ကာလသုံးဖြာ၊ ခြင်းရာနှစ်ဆယ်၊ ဤရှစ်သွယ်ကို
အလွယ်ကျက်မှတ်၊ သိစေအပ်သည်၊ သံသရာမှ လွတ်ကြောင်း
ဘည်း။

မူလနှစ်ဖြာဆိုစေညွှေမှာ

အပိုစာနှင့်တဏ္ဍာ ပါဘဲ။ ယဉ်ပုံနှင့်ပြထားသော စက်စိုင်း
အလယ်မှာ အပိုစာနှင့်တဏ္ဍာ သည် (၃၁)ဘုံခန္ဓရတဲ့ သူများ
၏ မူလပဋိမ အကြောင်းရင်းပါဘဲ။ သတ္တတိ ကာစိုး
တစ်ယောက် ဖြစ်ခဲ့ရတဲ့ ဘယ်ပါင်းကို ဘုရားဖြစ်တဲ့နေ့မှစ၍

ပြီးခင်စိုး ပြုစေသာ

၃

ပရီနိဗ္ဗာန်စံတော်မူအထိပြောရင် ကုန်နိုင်ဖွယ်မရှိပါဘူး။

လက်သယ်အရင်း ကျကျနာနရာကြည့်တော့ အပိန္ဒာနှင့်တဏ္ဍာ
ဘဲ တွေ့ပါတယ်ဟု ဟောပါတယ်။ အနုမတဂ္ဂသံယုတေ
ပါဌိတော်မှာ အနုမတဂ္ဂါယံ ဘီကွေဝေသံသာရော့၊
ပုံဗ္ဗာကော်နှင့် ပညာယတိ အပိန္ဒာ နိဝရဏာနံ သတ္တာနံ
တဏ္ဍာ သံယောဇ္ဈာနံ သန္တာဝတံ သံသရတံ။

သန္တာနှစ်ခုဆိုသည်၏

မဆုံးနိုင်သော သံသရာဘာစ်ခွင့်တွင် အပိန္ဒာနှင့်တဏ္ဍာ

၄

ဉာတ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရာ့အတော်

ဦးစီးနေ၍ သမုဒ္ဓယသစ္စာအကြောင်းခံတော့ ဒုက္ခသစ္စာနဲ့လည်
နေရပါတယ်။

သမုဒ္ဓယသစ္စာ အရိစ္ဆာနှင့် တရာ့ ဒွေးမူလ ကြောင့်
လူ၊ နတ်၊ ပြဟ္မာ အပါယ်(၄)ဘုံမှာ အကျိုးဒုက္ခ လူမေတိ၊
နတ်မေတိ၊ ပြဟ္မာမေတိ အပါယ်(၄)ပါးမေတိ ဒုက္ခသစ္စာ
၏ ကြီးနှင့်လည်နေရပါတယ်။

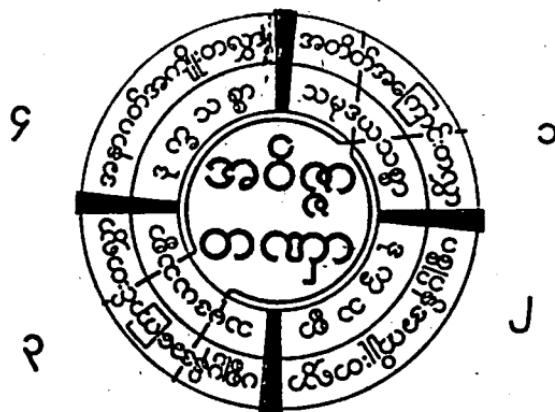
ဧလေးခုအလွှာဆိုသည့်မျာ

(၁) အကွက် သမုဒ္ဓယသစ္စာ အတိတ်အကြောင်းတစ်လွှာ၊

(၂) အကွက် ဒုက္ခသစ္စာ ပစ္စာပွဲနှင့် အကျိုးတစ်လွှာ၊ (၃) အကွက်
သမုဒ္ဓယသစ္စာ ပစ္စာပွဲနှင့် အကြောင်းတစ်လွှာ၊ (၄) အကွက်
ဒုက္ခသစ္စာ အနာဂတ် အကျိုးတစ်လွှာဖြစ်ပါတယ်။

နှီးခင်စိုး ပြုစေသာ

၅

အခါကခါဆယ့်နှစ်ပါးချိုသည့်မျာ

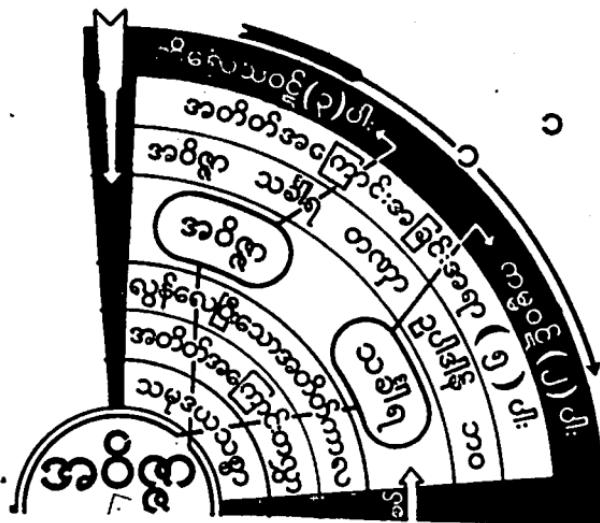
တစ်အကွက်မှာ ပုံနှင့်ပြထားသော သမှုဒယသစ္စသဲက
အရိုစာ သခါရာ၊ အရိုစာသည် သီကောင်းတာမသိ၊ မသီကောင်း
တာ သီတယ်လို့ ဟောထားပါတယ်။ ဒုက္ခသစ္စ၊ သမှုဒယ
သစ္စ၊ မဂ္ဂသစ္စ၊ နိရောဓသစ္စ ဆိုတဲ့ သစ္စ(၄)ပါးမသိတာ
အရိုစာသုဟောပါသည်။ ဒုက္ခသညာတော်၊ ဒုက္ခသမှုဒယော
ညာတော်၊ ဒုက္ခနိရောဓသညာတော်၊ ဒုက္ခနိရောဝဂါပိနိပနိပဒိယ
ညာတော်၊ အယ်ဝွှတ် သမ္မာဒိမ္မာ။

ဒုက္ခသစ္စ ဆင်းခြင်းမသိတာ အရိုစာ၊ သမှုဒယသစ္စ
ဒုက္ခဖြစ်ကြောင်းမသိတာ အရိုစာ၊ နိရောဓသစ္စ ဒုက္ခချုပ်ရာ

၆

ဉာဏ်ပရီသာအမှတ်(၂)တရာ့ဆတ်

အမှန်မသိတာ အပိုစွာ၊ မဂ္ဂသစွာ ဒုက္ခချုပ်ကြောင်းအကျင့်
ကောင်းမသိတာ အပိုစွာ။

အပိုစွာအကြောင့်တစ်နည်း

အပိုစွာလက်အောက်ခဲ့သရීရ(၃)မျိုး ပုညာသိသနရဲ
အပုညာသိသနရဲ အာန္တာသိသနရဲ၊ မသိမူ အပိုစွာ ဦးစီး၍
လွန်ကဲစွာပြုလုပ်သော ကုသိုလ် (ပုညာသိသနရဲ)၊ လွန်ကဲစွာ
ပြုလုပ်သော အကုသိုလ် (အပုညာသိသနရဲ)၊ သစ္ာလေးပါး
မသိသော စုံနှင့် သမထ ဘာဝနာ ဖွားများခြင်းများကို
အပိုစွာ ဦးစီးသော သနရဲ၊ အဲဒါကြောင့် အပိုစွာပစ္စယာ

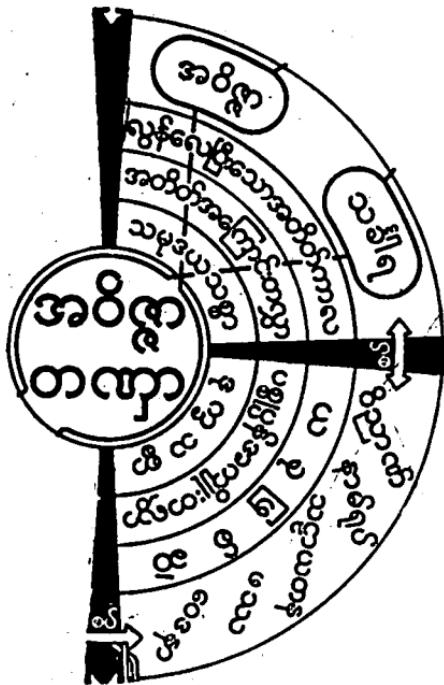
ဦးခင်စိုး ပြုစေသာ

?

သခါရဂ္ဂ၊ သခါရ ပြုလပ်တာသည် တဏ္ဍာဇာနိုင်းရာ ပူည့်
အပူည့်၊ အနှစ်ဘဝီသခါရများဖြစ်ပါသည်။

အဘယ်ကြောင့် တဏ္ဍာဇာနိုင်းရာပြုစေသာ သခါရဟု
ပြောသလဲဆိုလျှင် အပိုဒ္ဓနှင့်တဏ္ဍာ တဏ္ဍာနှင့်အပိုဒ္ဓသည်
ဒွေးမူလဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ - တရားအားထုတ်ချိန်မှာ
ပိုဒ္ဓဘာတ်နှင့် နှလုံးသွင်းတဲ့အခါမှာ တဏ္ဍာပေါ်ခွင့်မရ၍
တဏ္ဍာကာ အလောဘအဖြစ်နှင့်နေပါတယ်။ သားရေး၊
သမီးရေး၊ စီးပွားရေးလုပ်နေချိန်မှာ တဏ္ဍာရှု.တန်းမှာနေ၍
ထိုအချိန်မှာ ဒုက္ခသစ္စသု နှလုံးမသွင်းမိသောကြောင့် အပိုဒ္ဓ
က ပိုဒ္ဓဖြစ်မနေတော့ အပိုဒ္ဓပစ္စယာသခါရာ ဖြစ်တော့တာ
ပါဘဲ။ သခါရပစ္စယာ (၂) အကွက်ပုံစံနှင့်ပြထားသော
ဒုက္ခသစ္စသုက ပိဉာဏ် - နာမ် ရုပ်သွာယတန် ဖသာ
ဝေဒနသတို့ကိုကြည့်ပါ၊ လွန်လေပြီးသော အတိတ်ကာလက
ပြုလပ်သော အပိုဒ္ဓ ဦးစီးသော သခါရ ကြောင့်
ယခု(၂) အကွက် လက်ရှိ ခန္ဓာအကျိုးတရား ဒုက္ခသစ္စမှာ
ပဋိသေနေပိဉာဏ် နာမ်ရုပ် သွာယတန်၊ ဖသာ၊ ဝေဒနာ
ယခုလက်ရှိ ခန္ဓသို့။

ବ୍ୟାପକିତ୍ୱାଅଧ୍ୟାତ୍ମ (୨) ଦର୍ଶାନୀ

ပဋိစ္စသမ္မပါဒ်စက်ဝိုင်း (၂) အကွက်က ဝိညာဉ်သည်
ပဋိသန္တခိုင်ညာဏ်ဟုမှတ်ပါ။ ဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်ရှုပ်
ဖြစ်ပါတယ်။ သိတာသည် နာမ်တရား။ ကိုင်၍ရတာ
မသိတာသည် ရှုပ်တရား။ ဝိညာဉ်ကြောင့် နာမ်ရှုပ် နာမ်ရှုပ်
ကြောင့် သဗ္ဗာယတန္ဆာသော အကြည် (၆) မျိုး စက္ခာယတနာ
သောတာယတနာ၊ ယာနာယတနာ၊ ဖို့ပါယတနာ၊ ကာယာ

ဦးခင်စိုး ပြုစဉ်သော

၉

ယတနာ မနာယတနာ ဟုခေါ်သော မျက်စီအကြည်၊
အားအကြည်၊ နှာအကြည်၊ လျှောအကြည်၊ ကိုယ်အကြည်၊
မနောအကြည် ဟု (၆)မျိုးရှိပါတယ်။

သူ့ယတနာပစ္စယာဖသော ဟုခေါ်သော အဆင်း
အဘရုံး၊ အသံအဘရုံး အနဲ့အဘရုံး၊ ရသာအဘရုံး၊ တွေ့ထိစရာအဘရုံး
ကြတွေးစရာအဘရုံးဟု အဘရုံး(၆)ပါးရှိသည်။ ဖသု(၆)ပါးနှင့်
အတူတူပါဘဲ။ ဖသု ဆိုတာသည် တွေ့ထိတာကိုဆိုပါသည်။
ဥပမာ – ဖသု ဆိုသောစကားပါလျှင် အဘရုံးပါပြီးသား
ဖြစ်သည်ဟု ပုံစံပြီ။

အတွင်းအသယတနာ (၆)ပါး	အပြင်အသယတနာ (၆)ပါး	အဘရုံးချို့ရ တိုက်၍
ခွဲယ(၆)ပါး	အဘရုံး(၆)ပါး	ပေါ်တဲ့တရား
အခံခါတ်(၆)ပါး	အတိုက်ခါတ်(၆)ပါး	အပုံင့်ခါတ်(၆)ပါး
မျက်စီပါဝင်သော အကြည်(၆)ပါး	အဆင်းပါဝင်သော အဘရုံး(၆)ပါး	မြင်ခံစား
↓	↓	↓
သူ့ယတနာ(၆)ပါး	ဖသု (၆)ပါး	ဝေဒနာ(၆)ပါး
သူ့ယတနာ ပစ္စယာ + ဖသု၊ ဖသု ပစ္စယာ + ဝေဒနာ၊ ဝေဒနာ ပစ္စယာ		

၁၀

ညာတဗ္ဗာဒ္ဓမ္မတ်(၂)တရားထော်

မျက်စိအကြည် → အဆင်း → မြင်ခံစား
သွားယတနပစ္စယာ, ဖသော, ဖသေပစ္စယာ, ဝေဇနာ

အပြင် အာယတန(၆)ပါး တစ်နည်း အာရုံ(၆)ပါး
တစ်နည်း အတိက်ပါတ် (၆)ပါးဆိုသော တရားအမိပါယ်နှင့်
ဖသေဆိုသော အမိပါယ် အတူတူပါဘဲ။

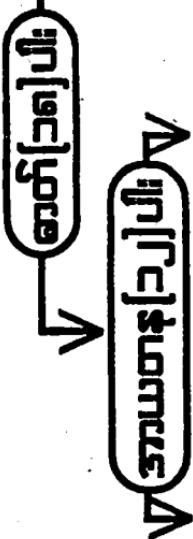
သွားယတနဆိုသော အမိပါယ်သည် အကြည် (၆)မျိုး
အစီစဉ်ကိုဆိုပါသည်။ အာယတနဆိုသော အမိပါယ်သည်
သံသရာရှည်အောင် ချု.တတ်သောတရား အာရုံ(၆)ပါး
အတိက်ပါတ်ကိုဆိုပါသည်။ အထက်ပါရှင်းလင်းပြတာ
ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် အာရုံ ဆိုသောအမိပါယ်နှင့် ဖသေ ဆိုသော
အမိပါယ် အတူတူဆိုတာ နားလည်သဘောပေါက်လောက်
ပါပြီ။

CC

ပြန်လည်သော
ခေါ်မှုများ

အသုတေသနများ၏ ပိုမ်းမှုများ အသုတေသန၏ ပိုမ်းမှုများ မူလေ့လာမည်။

ပြန်လည်သော ခေါ်မှုများ	ပြန်လည်သော ခေါ်မှုများ	ပြန်လည်သော ခေါ်မှုများ

၁၂

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်တိ(၂)တရားတော်

ဖသုပစ္စယာဝေဒနာ တစ်နည်း တွေ့ထိမှုဖသုပကြောင့်
ခံစားမှု ဝေဒနာ အဲဒါကြောင့် ပြန်ရှင်းပြုမယ်။ ဝိဿဘပစ္စယာ
နာမရှုံး၊ နာမရှုံးပစ္စယာ သူဌာယတန်း သူဌာယတန်ပစ္စယာ
ဖသုပ္ပါယာ၊ ဖသုပစ္စယာ ဝေဒနာ။

ဝေဒနှာကိုပြုခါမည်

သူဌာယတန်	အကြည်ပါတ်	(၆)မျိုး
ဖသု	အာရုံ	(၆)မျိုး
ဝေဒနာ	ခံစား	(၆)မျိုး

၁။	စက္ခာ	သမွှသု	ဝေဒနာ
၂။	သောတ	သမွှသု	ဝေဒနာ
၃။	ယာန	သမွှသု	ဝေဒနာ
၄။	မို့	သမွှသု	ဝေဒနာ
၅။	ကာယ	သမွှသု	ဝေဒနာ
၆။	မနော	သမွှသု	ဝေဒနာ

ဦးခင်္လီးပြရသော

၁၃

ဝေဒနာ နှုပသုနာ ရှိယာပဲ

မြင်	ခံစား	ဥပေါ်ကျွတ်အနာ
ကြား	ခံစား	ဥပေါ်ကျွတ်အနာ
နံ	ခံစား	ဥပေါ်ကျွတ်အနာ

၁၄

ဉာတပရိဘ္တာအမှတ်(၂)တရားတော်

စား	ခံစား	ဥပေကွာဝေဒနာ
ကာယအကြည်တွေထိ	ခံစား	သုခ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ
မနောအကြည်တွေ	ခံစား	သောမနသု - ဒေါမနသု

ဝေဒနာနွေသုနာရွှေ့ဗုဒ္ဓားနည်း ပေါ်ရာရွှေ အရွှေခံတရားများ

	အပွင့်စာတ်	ဝေဒနာအမျိုးအစား	ပေါ်ရာရွှေန
၁	မြင်ကာ	မတ္ထ	ဥပေကွာ ဝေဒနာ မျက်လုံးမှာပေါ်သည်
၂	ကြားကာ	မတ္ထ	ဥပေကွာ ဝေဒနာ နားမှာပေါ်သည်
၃	နံကာ	မတ္ထ	နာခေါင်းမှာပေါ်သည်
၄	စားကာ	မတ္ထ	လျောမှာပေါ်သည်

အပြင်စည်သည် ဦးခေါင်းမှာ(၄) နေရာ

၁	ကိုယ်အကြည်ပေါ်မှာ	သုခ ဝေဒနာ	ခန္ဓာကိုယ်မှာပေါ်သည်
၂	ကိုယ်အကြည်ပေါ်မှာ	ဒုက္ခ ဝေဒနာ	ခန္ဓာကိုယ်မှာပေါ်သည်

အပြင်စည်သည် ကိုယ်အကြည်ပေါ်မှာ(၂) မျိုး

နှီးခင်စိုး ပြုစေသာ

၁	ဝမ်းတွင်းအဖွဲ့တွေ	သောမန်သူ ၈၀၃နာ	မနောမှာပေါ်သည်
၂	ဝမ်းတွင်းအဖွဲ့တွေ	ဒေါ်မန်သူ ၈၀၃နာ	မနောမှာပေါ်သည်
၃	ဝမ်းတွင်းအဖွဲ့တွေ	ဥပေကွာ ၈၀၃နာ	မနောမှာပေါ်သည်

အတွင်း၏ အဖွဲ့များ(၃) ဖျိုး

မှတ်ချက် - တစ်ကိုယ်လုံးတွင် အကြည်ဓာတ်ရှိ၍ ၈၀၃နာပေါ်နိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ဆံပင်၊ လက်သည်း၊ ခြေသည်း၊ အရေခြားက်ချုန်၍ အားလုံး၈၀၃နာပေါ်နိုင်ပါသည်။

၈၀၃န်သူ၏ အကျိုးတရား ပဋိစ္စသမ္မပါဒ်(j) အကွက် ပုံစံထဲကလို ဒုက္ခသစ္စာ။ လပ်တီဆရာတော်ဘုရားက “ခံစား စံစား စကားနှစ်ထွေ တရားနေမှာ ၈၀၃နာဂါတ် ခန္ဓာ မှတ်လော့”ဟု လက္ခာစပ်ခဲ့ပါတယ်။ ၈၀၃နာကတော့ ကျေးဇူး တော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးလည်း ခန္ဓာန်မချမိုက ၈၀၃န်ရှိတာဘဲ။ အရိယာများလည်းရှိတာဘဲ။ လောဘ၊ ဒေါသ မဖြစ်တာပါ။ အဲဒါကြောင့် အရိယာများလို ကျင့်စဉ် ယူ၍ ၈၀၃န်နောက်က တကျော့ဖြစ်အောင် ဝိပသုန္ဓာမ်း၊ ပွဲ့ကမ်း၊ ပုံးဘာကမ်းဖြစ်အောင် ၈၀၃န်နိုင်ရောကီ ၈၀၃နာ

၁၆

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ် (၂)တရားဝတ္ထု

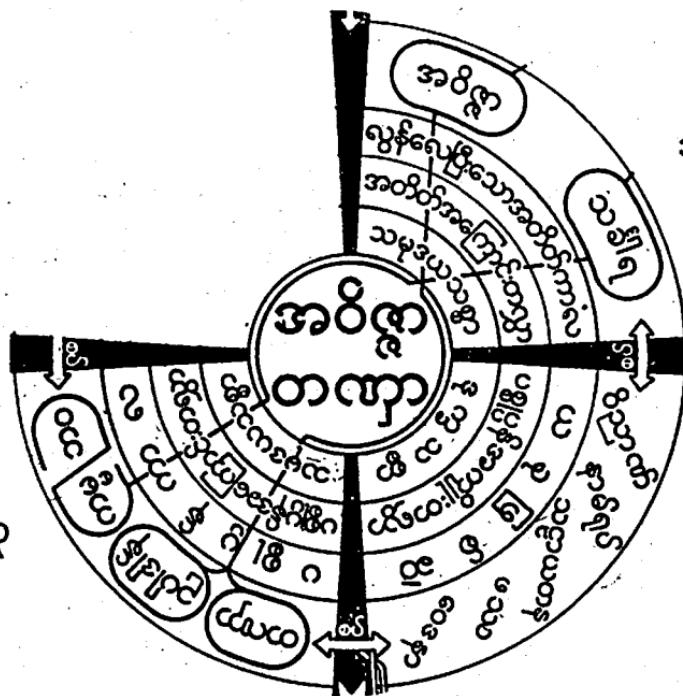
ချုပ်တာကို ဉာဏ်ကမြင်အောင်လည်း မဂ္ဂင်(၅)ပါး ရှုံး၏
တရားနှင့် နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်မှ ဝေဒနာချုပ်တာကို ဉာဏ်မြင်မှ
တရားနှင့်ရောဂါရိတဲ့ တရားမလာချုပ် - ချုပ်မှာပါ။
အဲဒါကြောင့် ကျေးဇူးတော်ရှင်မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
ဝေဒနာနှင့်ရောဂါရိ တရားနှင့်ရောဂါရိ ဖြစ်အောင် ကျွန်တော်
တို့အား အမျိုးမျိုးဆုံးမတော်မူတာပါ။ ဝေဒနာချုပ်တာကို
ဉာဏ်မြင်လျင် ဝေဒနာပစ္စယာ တရားကူးတော့တာပါဘဲ။

တရားကြောဖြစ်လာခုံး

(၃)အကွက် ပုစ်ပြ သမုဒ္ဓယသစ္ဓာ မှာပါသော တရား
ပါဘဲ။ တရားဖြစ်ရခြင်းအကြောင်းမှာ (၂)အကွက်မှ အကျိုး
တရား ဒုက္ခသစ္ဓာ မှ ဝေဒနာအနိစ္စကိုနှလုံးမသွင်းမိလို့ပါ။
ဝိယသုန္ဓသာဝနာ နှလုံးမသွင်းတဲ့အချိန် တရားအားထုတ်ဆဲ
ဖောက်များမှာ၊ ဘာမတတရား၊ ဘဝတရားနှင့်ပျော်နှင့်တာပါဘဲ။
ကိုယ့်အကြောင်းပြရာ (၃)အကွက် သမုဒ္ဓယသစ္ဓာထဲမှာ သားနဲ့
ပျော်၊ သမီးနဲ့ပျော်၊ စီးပွားရွာနှင့်ပျော်။ အလုပ်သမားကလည်း
အလုပ်လုပ်ရင်းပျော်။ စက်ပိုင်ကလည်း စက်ထဲမှာပျော်။

နီးခင်စိုး ပြဇာဌာ

۲۷

ଜୀବାତେବ୍ବ କୁ ରୂପାଃ ହୋତୁ ତିର୍ତ୍ତ ଛୋଟ ଗତେ ? ଦାନ୍ୟାକ
ରୈତୁ ଯାଃ ତାତୁ ? ॥ (୭) ପିଃ ଆଶ୍ରମ ଗାମନ୍ତ ଫୁଣ୍ଡ ପ୍ରେରିତାକ
ଗାମତାନ୍ୟାକ ତିଲାଃ ଦ୍ଵାପଠେ ମୁକ ଗାଃ କୁଣ୍ଡ ତିର୍ତ୍ତିର୍ତ୍ତ କୁଣ୍ଡ ପ୍ରେର
ଶର୍ଦ୍ଦିଃ ରୁଲାଃ ତିଲାଃ ଦ୍ଵାମୁକଃ ଗାଲନ୍ତିଃ ଗନ୍ଧିଯ ପ୍ରିଣ୍ଦ ପଢୁନ୍ତିଃ ଆଚୁଃ
ଆଶୋନ୍ଦିଃ ଗନ୍ଧିଯ ଫେତୁ ଅଳିଷ ଫୁଣ୍ଡ ପ୍ରେରିତାକତେ ? କାଠାନ୍ୟା

၁၈

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားဓာတ်

ပါဘဲ။ တက္ခာပစ္စယာဉာဏ်အနိုင်၊ ဉာဏ်အနိုင်ပစ္စယာ =
 (ကမ္မ ၂၀) ဖြစ်တော့တာပါဘဲ။

တက္ခာမြို့ရင် ဉွှဲလီဒီနိဖြစ်ဓာတ္ထတာသု

တက္ခာနှင့် ဉာဏ်အနိုင်ခြင်းအကြောင်းမှာ အပိုစွာ
 ကြောင့်ပါ။ သစ္စာ မသိတာ တနည်း သစ္စာနှင့်လုံးမသွင်း
 မိတာပါ။ အပိုစွာ၊ တက္ခာ၊ ဉာဏ်အနိုင် ဆိတ္တု ကိုလေသုည်
 မနေသွင်း ပူလောင်စေတတ်၍ မီးဟု ဘုရားနှင့် ဆရာတော်
 ဘုရားက အမည်ပေးထားပါသည်။

တက္ခာသည် အပိုစွာနှင့်ယူဉ်ဖော်ယူဉ်ဖက်ဖြစ်၍ တက္ခာ
 ဖြစ်ရတာသည် အပိုစွာအကြောင်း။ အပိုစွာ ဆိုရင်တက္ခာ ပါ
 ပြီးသားဟု ဉာဏ်ရောက်ထားပါ။ သံသရာတစ်လျှောက်လုံးမှ
 မူလနှစ်ဖြာသည် အပိုစွာနှင့်တက္ခာပါဘဲ။ တရားအားထုတ်တဲ့
 ယောက်များမှာ ရုပ်နာမ်ရဲ့အနိုင် ဖြစ်ပျက်ကို ဝိပဿနာဉာဏ်
 နဲ့ မြင်နေတော့ ဖြစ်ပျက်က ခုက္ခာသစ္စာ၊ ဒီအချိန်သေတာက
 သမှုဒယသစ္စာ၊ ဖြစ်ပျက်မြင်တဲ့ဉာဏ်က မဂ္ဂသစ္စာ၊ ဒီအချိန်မှာ
 ကိုလေသာတက္ခာလာခွင့်မရတာက နိရောသသစ္စာ၊ ဒါကြောင့်

၆၅။ ပြန်သာ

၁၉

ကိုလေသာသတ်တဲ့နေရာမှာ ဂိပသုနာမင်းသည်င်း ပုံမှုသာက
မင်းသည်င်း ပွဲရှိကမင်ဘို့သည် အတူတူပါဘူး။ ဂိပသုနာ
ရှုမှုသာလျှင် အပိုစာကပိုစာဖြစ်၍ တရာ့သပ်၏ခွင့်မရတာ
ဖြစ်ပါသည်။ ဂိပသုနာသည် အပိုစာသာတ် ထတ္ထသာသာ
တရားပါ။ ကျွန်ုတ်တို့ မိုးကုတ်ဆရာတော်ကြီးရဲ့ တပည့်
သာဝကတွေသည် ဆရာတော်ရဲ့သစ္စာတရားနာ၍ ဂိပသုနာ
ဆိုတဲ့တရားကို နှလုံးမသွင်းရင်မဖြစ်တဲ့အလုပ်ပါ။ ဒီအလုပ်
မလုပ်ရသေးရင် လူဖြစ်ကျိုးနပ်သည်ဟုမဆိုနိုင်ပါဟု ဆရာတော်
ဘုရားက သူ့တပည့်သာဝကများအား ဆုံးမခဲ့ပါတယ်။

ဓမ္မဘဏ္ဍာ

ကာမတရာ့၊ ဘဝတရာ့၊ ဂိဘဝတရာ့ရယ်လို့
(၃)မျိုးရှိပါတယ်။ တိပိဋကတ်ဆရာတော်က တရာ့အစစ်
(၁၀၈)ရှိပုံး လက်္ခာနှင့်ဟောထားပါတယ်။ တရာ့သုံးတန်း
အရင်းစံ အာကာသနှင့်မြောက်၊ ထတ္ထသာအစစ်(၁၀၈)ဟု
ဟောထားပါတယ်။ တရာ့သုံးတန်းက ကာမတရာ့၊ ဘဝ

၂၀

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားဆတ်

တရား၊ ဂိဘဝတရား၊ “အာ”က အာရုံ(၆)ပါ၊ “ကာ”က
ကာလ(၃)ပါ၊ “သံ”က အန္တဗ္ဗသန္တာန် ဗဟိဒ္ဒသန္တာန်(၂)
ပါ၊ တရား(၃)တန်ကို အာရုံ(၆)ပါးနှင့်မြောက်သောအခါ
(၁၈)ရပါသည်။ အတိတ် ပစ္စာဖုန်း အနာဂတ် ကာလ(၃)ပါး
နှင့်မြောက် (၁၈ x ၃ = ၅၄)။ အန္တဗ္ဗသန္တာန် ဗဟိဒ္ဒသန္တာန်
(၂)ပါးနှင့်မြောက်သောအခါ (၁၀၈)ရပါသည်။ ငါးပါးအာရုံ
ကာမရှတ်နှင့် ခင်တွယ်နေတာက ကာမတရား၊ သသာတဒိဋ္ဌး
ပါဘဲ။ တရားသည် ကိုလေသာမီး တရားနှင့် ယူဉ်ဖော်
ယူဉ်ဖက် အပိန္ဒုလုံ ကိုလေသာမီးပါဘဲ။ တရားရှင်တော့
ဥပါဒါန်လည်း ကိုလေသာမီးပါဘဲ။ (၃၁)ဘုံ ဓနာ
တည်ဆောက်တဲ့နေရာမှာ ကိုလေသာသည် နံပါတ်(၁)ပါဘဲ။

အပိန္ဒု တရား ဥပါဒါန်

ထင်ရှားအောင်လို့ဝိုင်းထားပါသည်။ ပေါ်လွင်အောင်ပြရလျှင်
ဘုရားဖြစ်တော်မူတော့ တရား ယောကျားလက်သမား၊ မင်း
ခန္ဓာအီမ်မတည်ဆောက်ရတော့ဘူးဟု မိန့်တော်မူပါတယ်။

ဦးခင်စိုး ပြုရသော

၂၁

မြတ်စွာဘုရား ဉာဏ်နှင့်အောင်မြှုပြုမြိုင်း

- ၁။ အနေကဗျာတိ သံသာရုံ၊ သန္တာရိသံ အနိုဒီသံ။
ကဟကာရုံ ဂဝေသဇ္ဈာ ဒုက္ခာ အတိ ပုန်ပျော်။
- ၂။ ကဟကာရက ဒီဇွာသီ၊ ပုန ဂေဟံ န ကာဟသီ။
သဗ္ဗာ တေ အသုကာ ဘရှိ၊ ကဟကုဋ္ဌ ဝိသခံတံ။
ဂိသခါရဂတံ စိတ္တံ၊ တက္ခာနံ သယ မဏ္ဍာဂါ။

ယသွာ - အကြင်အကြောင်းကြောင့်၊ ပုန်ပျော် - အဖန်
တလဲလဲ၊ အတိ - ပဋိသဇ္ဈာနေရခြင်းသည်၊ ဒုက္ခာ - ပင်ပန်း
ဆင်းရဲ့ဇြိုင်းခြင်း ဖြစ်ရပေ၏။ တသွာ - ထိသီ。
ဆင်းရဲခြင်းဖြစ်ရသည် အကြောင်းကြောင့်၊ ကဟကာရုံ - ခန္တာ
အိမ်ကို ကြိမ်ဖန်များစွာ ဆောက်လုပ်၍လာသော တက္ခာ
ယောကျား သင်လက်သမားကို၊ ဂဝေသဇ္ဈာ - ဉာဏ်ဖြင့်မွေ့၍
ရှာဖွေအပ်သောငါသည်၊ အနိုဒီသံ အနိုဒီသဇ္ဈာ - သင့်ကို
မြင်နိုင် ဉာဏ်မရှိ၍ကို မပိုင်ရသေးသောကြောင့်သာလျှင်၊
အနေကဗျာတိသံသာရုံ - ဘဝများစွာ သံသရာကာလပတ်လုံး၊
သန္တာရိသံ - သံသရာ ၌ ကျင်လည်၍ ပြီးခဲ့ရလေပြီး

34

କ୍ଷତାପରିବାଳାମେମୁଦ୍ରା(ୟ)ବାବୁଙ୍କୁ

ଗପାକୁରା - ଏଣ୍ଡାଅମ୍ଭିଙ୍ଗି ଆକ୍ରିତିମ୍ବାହୁଃଷ୍ଵା ଶୋଗନ୍ତିଲ୍ପ
ଲାହୋ ତାଙ୍ଗୁଷ୍ଠୀଯୁଗ୍ମାହୀଃ ଲଗ୍ନତୁମାଃ । ତୃଁ-ବଦ୍ଧିତାଙ୍ଗୁ
ସ୍ଥୀଗ୍ରୂହଃଗ୍ରୀ ତିତ୍ରୋ - ପନ୍ଦ୍ରାତନ୍ତ୍ରୀବତ୍ତ୍ଵଦ୍ଵ୍ୟ ପ୍ରିଣ୍ଟ ଯାଇବିଲ୍ଲ୍ୟ
ଫ୍ରିଣ୍ଡିଆର୍ପିଲ୍ରେଷ୍ଟାଖୁଲ୍ଲ୍ୟନ୍ତି ଆଚି-ପ୍ରତିଳୀ । ବୁନ୍ଦ-ତାପକ୍ଷ । ଜେବ୍-
ଆହ୍ରାହୋ ତାନ୍ତିଃହ୍ରାହୋ ଏଣ୍ଡା ଅମ୍ଭିଙ୍ଗି । ନ କାହାହି-
ବଦ୍ଧ ମଧ୍ୟିଲ୍ପିରଣ୍ଟାଲଙ୍କ୍ଷେ । ଦୋ - ତାଙ୍ଗୁଷ୍ଠୀଯୁଗ୍ମାହୀଃ ବଦ୍ଧ
ଲଗ୍ନତୁମାଃଞ୍ଚ । ବତ୍ତ୍ଵା-ଓର୍ବିମିଃଗୁନ୍ତିହୋ । ଆଧୁକା -
ଗୀରିଲୁହୁତୁନ୍ତିଃହ୍ରାହୋ ଅମ୍ଭିଞ୍ଚ ଆମ୍ରିତିଙ୍ଗିଙ୍ଗି । ଵାହୀ-ଚିଲ୍ଲ୍ୟ
ଶ୍ରୀ:ଯୁଗ୍ରିଆର୍ପିଗୁନ୍ତିପ୍ରି । ଗହାଗୁଣ୍ଠ - ଆରିଦ୍ରାହୁନ୍ତିଃହ୍ରାହୋ ଅମ୍ଭିଞ୍ଚ
ଆହ୍ରାତିଙ୍ଗିଙ୍ଗି । କିମିତି-କିମିତି - ଯୁଗ୍ରିପି:ଆର୍ପିଗୁନ୍ତିପ୍ରି । ମେ-ଚିଞ୍ଚ ।
ଶିତ୍ତ୍ଵୀ-ଶିତ୍ତ୍ଵୀଲ୍ଲ୍ୟ । କିମିତିର୍ବ-ପ୍ରିପ୍ରିଲ୍ରିନ୍ଦିନିଃକାନ୍ଦିଃହୋ ଫିତ୍ତୁନ୍ତିଚି ।
ଗତ୍ତ-ଆର୍ବିପ୍ରିହୋଅା:ପ୍ରିଣ୍ଟରୋଗ୍ରିପ୍ରି । ତାଙ୍ଗୁଷ୍ଠକ୍ଷ - ତାଙ୍ଗୁ
ତିଙ୍ଗି । ଯବ୍-ଗୁନ୍ତିର୍ବାଗୁନ୍ତିଲ୍ରିନ୍ଦିଃପ୍ରିଲ୍ରିହୋ ଆରହାତ୍ତୁନ୍ତିଲ୍ଲ୍ୟ ।
ଆହ୍ରାଗୀ-ରୋଗ୍ରିଲ୍ଲିପ୍ରି ॥

တလ္ထာဒါန်ရာဖြစ်သော ဂိပသုနာတရားဆို့၊ ကို
မွှားများအေးထုတ်နိုင်ကြပါစေသော်။

သံသရာတာစ်လျောက်မှာ၊ ခန္ဓာဒါမ်တည်ဆောက်တာ

ဦးခင်စိုး ပြုစသာ

၂၃

ကိုလေသာ တရှာ နှင့် အပေါင်းပါ ဥပါဒါန်
 အဝိဇ္ဇာ ဖါဘဲ။ ဒါကြောင့် ကိုလေသာကြောင့် ကမ္မပြုပြု၍
 ဝိပါကဝန်၊ မလွှတ်နိုင်ပင်ဟု စာဆိုရှိပါတယ်။ ကိုလေသာ
 ကြောင့် ကံလုပ်ပတ်။ ကံလုပ်လို့ ဝန်ရတယ်။ ပဋိနှစ်း
 ပါဉိတော်မှာ ကမ္မဝိပါကသပစ္စယောဟောတို့ (ကမ္မ ဘဝ)
 ကြောင့် ဝိပါကဝန်(၈) ပါနျပါသည်။ (ကမ္မ ဘဝ) ဖြစ်ရခြင်း
 အကြောင်းမှာ ကိုလေသာသူသော အဝိဇ္ဇာ တရှာ
 ဥပါဒါန် သည် မူရင်းလက်သယ်ဖြစ်ပါသည်။

ငါးပါးအာရုံ ကာံမဂ္ဂၢနှင့် တွယ်တာနေတာသည်၊
 ကာမတရှာသာ သသုတဒီဒို့၊ ငါးပါးအာရုံ ကာမဂ္ဂၢနှင့်
 ဆက်သွယ်နေသာ ဘဝတရှာဘကတော့ ကိုယ်အကျိုးပေးရာ
 ဘဝမှာ၊ သားမယား၊ လင်သား၊ တိုက်တာ၊ စည်းစိမ့်ဥစ္စာ၊
 အိုးအိမ်နှင့် ဆက်နှုန်းယော အလုပ်သမားဘဝ၊ လယ်သမား
 ဘဝ၊ ကုန်သည်ဘဝ၊ စက်ပိုင်ဘဝ၊ သူဇ္ဈားဘဝ စသည်အားဖြင့်
 ကိုယ်အကျိုးပေးရာဘဝမှာ ပျော်မွေ့နေကြသော ဘဝတရှာ
 သသုတဒီဒို့၊ ဝိဘဝတရှာဘကတော့ ဥစ္စာဒီဒို့နှင့် အပြတ်
 ယူသောအယူ။ ဥပမာ-ဒါလောက်ဆင်းရဲတာ သားမယား

၂၄

ဉာတ်ပရီဉားအမှတ်(၂)တရားတော်

တွေကလည်း ပြောစကားနားမထောင်၊ ဖြစ်ချင်သလိုလဲ
ဖြစ်မလာတော့၊ ငါစိတ်ဉည့်တာဘဲ၊ သေတာကအေးတာဘဲဟု
ညီးတွား၍၊ သေရင်အေးမည်ဟုယူသောအယူသည် ဝိဘဝ
တက္ကာ ဉာဇ္ဇာဒီဒီဖြစ်ပါတယ်။ ယဉ်တင်ပြဿာ ထိဘဝတက္ကာ
ဉာဇ္ဇာဒီဒီ နှင့်ပတ်သက်၍ ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်
ဘုရားကြီးက (၈-၉-၆၂) နေ့ဟောသော ဒီဇိုစင်မှ နိဗ္ဗာန်မြိုင်
တရားတော်အမှတ်စဉ်စာအုပ်(၁၄)၊ စာမျက်နှာ(၂၃၉မှ ၂၄၁)
ထိ၊ တရားတော်မူရင်း တင်ပြပါမည်။ ငင်းတရားတိတ်ခွေကို
အောင်တော်မူ မိုးကုတ်ပိပသုနာပြန်ဖွားရေးတွင် ရရှိပါသည်။

ဝန္တုပ္ပါယား မေး - ဘုရား ဧရိ

ရှင်ကြီးဂေါတမ တစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒီဘဝလဲ
သူ့ခန္ဓာမစွဲဘူး... (မှန်ပါ)၊ ရ-ထားတဲ့ခန္ဓာကြီးလဲ သူမစွဲဘူး၊
နောက်ခန္ဓာလဲ မတောင်းတ-ပနဲ့ သေသွားတယ်၊ နောက်
ခန္ဓာလဲမဖြစ်ချင်ပနဲ့ သေသွားတယ်၊ အဲဒါ ရှင်ကြီးဂေါတမ
ဘုပ္ပါယ်လုပ်မတုန်း...၊ မေးပြန်တယ်။

ဒီခန္ဓာလဲ သူမစွဲပါဘူး... (မှန်ပါ)၊ ဒီခန္ဓာလဲ မလိုချင်

၆၅

နီးစင်စီး ပြုရသော

ဘူး၊ ဒီခန္ဓာလဲ သဘောမကျဘူးတဲ့ ဟိုဘက် သတ္တာတိခန္ဓာကိုလဲ
သူ - မရချင်ဘူး... (မှန်ပါ)၊ အဲဒီ ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ရှင်ကြီး
ဂေါတမ... ဘာဘွားဖြစ်တယ်လို့ဆိုမတုန်း။

အဲဒါလဲကွာ၊ တဏ္ဍာ၊ ဥပါဒါန်ပဲ၊ တဏ္ဍာ၊ ဥပါဒါန်ပဲ
ပြတ်ခြင်းကိုအလိုရှိတဲ့ ဥဇ္ဈိဒ္ဒီဒ္ဒီ ကွဲ... (မှန်ပါဘုရား)၊ နိဗ္ဗာန်
မှ သဘောမကျပဲကိုး၊ ဥဇ္ဈိဒ္ဒီဒ္ဒီ သွားဖြစ်နေတယ်... (မှန်ပါ)၊
ခုနှင့်ကပြာတာ သဘောပါပလား... (ပါ - ပါပြီဘုရား)။

ဥဇ္ဈိဒ္ဒီဒ္ဒီ သွားဖြစ်တယ်၊ သေရင်ပြီးရောကွဲ... ဆိုတာနဲ့
အတူတူပဲ၊ သေရင်ဘာမှုမဖြစ်ဘူး... (မှန်ပါဘုရား)။

ဒီဘဝ ဒီခန္ဓာလဲ သူမခင်ပါဘူး၊ ဟိုဘဝလဲမလိုချင်တဲ့
ပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်သွားသတုန်း...၊ အဲဒီလိုပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့ ရှင်ကြီး
ဂေါတမ ဘယ့်နယ်ဆိုမတုန်း...။

အဲဒါ ဥပါဒါန်ကွဲ၊ တဏ္ဍာပဲ... (မှန်ပါ)၊ ဘာတုန်း
ဆိုတော့ ပြတ်ခြင်းကိုအလိုရှိတယ်... (မှန်ပါ)၊ နိဗ္ဗာန်က
ပြတ်တာလားတဲ့၊ အခုစုတိ အခုနိဗ္ဗာန်ဆိုတော့ ပြတ်သေး
ရဲ့လား... (မပြတ်ပါဘုရား)။

သူကပြတ်ခြင်းအလိုရှိနေတာ ဥဇ္ဈိဒ္ဒီဒ္ဒီသွားဖြစ်မနေ

၂၆

ဉာဏ်ပို့သာအမှတ်(၂)တရားတော်

ဘူးလား... (ဖြစ်ပါတယ်)၊ သဘောပါပလား... (ပါ - ပါပြီ
ဘုရား)။

သူက ပြတ်ခြင်းအလိုက့်တော့ ဘာဖြစ်နေသလဲ... (ဉာဏ်
ဒီနှိုးများဖြစ်ပါတယ်ဘုရား)။

ဉာဏ်ဒီနှိုးများဖြစ်နေတော့ကို တစ်ယောက်သောပုဂ္ဂိုလ်၊
ဟာ ပြန်ပြောပါတယ်၊ ဒီဘဝလဲသူမခင်တွယ်ဘူး၊ ဒီသတ္တတိ
ဟာ နောက်ဘဝလဲ ဘာမှမဖြစ်ချင်ဘူးဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ကျတော့
ရှင်ကြီးကော်မူ ဘယ့်နှယ်ပြောမလဲ... မေးတာပဲ၊ ကတ်ကတ်
သတ်သတ်မေးတယ်... (မှန်ပါ!)၊ ဟုတ်လား... (မှန်ပါဘုရား)။

အဲဒါဟာ... တရာ့သဲကျ၊ ဉာဏ်ဒီနှိုးစ်သက်တဲ့ ဂိုာဝ
တရာ့ဆိုတာ ဒါပဲ... (မှန်ပါ!)၊ ကာမတရာ့၊ ဘဝတရာ့၊
ဂိုာဝတရာ့ဆို... တရာ့(၃) မျိုးရှိတယ်... (မှန်ပါ!)၊ ရှင်း
ပလား... (ရှင်းပါပြီဘုရား)။

ဘာတရာ့ဆိုတုန်း... (ဂိုာဝတရာ့ပါ)၊ ဘဝပြတ်
ခြင်းကိုသာအလိုက့်တယ်၊ နှီးမှာန်မပါဘူး သူ၊ အထဲမှာ...
(မှန်ပါ!)၊ ပါသေးရဲ့လား... (မပါ - ပါ)၊ အဲဒီတော့ သူကို
ဘာတရာ့ဆိုကြမလဲ... (ဂိုာဝတရာ့ပါဘုရား)။

၂၁၁

ج

ဂိဘဝတာကျောဆိုတာ ဉာဏ္ဍာဒီဒီလို.မှတ်လိုက်ပါ...
 (မှန်ပါ)၊ ဂိဘဝတာကျောကို ဘယ်လိုမှတ်ကြမယ်... (ဉာဏ္ဍာ
 ဒီဒီပါဘုရား)။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
 (၈-၉-၆၂)နေ့ ဟောကြား၍ သလနှင့် ဤရက်အကြား
 (၁၇-၁၀-၆၂)နေ့တွင် ဓမ္မဘဝန်ချုတ်မူပါသည်။

ဒိန္ဒီတာဝေ

କେବେ-ଆଜ୍ଞାରେବେଳେ । ଓଠମନ୍ତିରି-ଫଟିଲୁଟି.ପଦ୍ମି
ଆତିଶିରେଷ୍ଟି-ରେ.ଯ୍ୟା.କୋର୍ଟର୍ସିଫର୍ମପ୍ରି:ବ୍ୟାଃକ୍ରମାନ୍ତିରି । ତେ-
ଯିଫଟିଲୁଟି.ପଦ୍ମି.ପଦ୍ମି-ପଦ୍ମିପ୍ରିଣ୍ଟି । କୁର୍ମିଯାମାନ୍ତିର-
ପଦ୍ମି:ରେବ୍ସିନ୍ତିପ୍ରିଣ୍ଟି । ହାଲାଯାମାନ୍ତିର-ଗ୍ରାନ୍ଟିକ୍ରମାନ୍ତିର
ପଦ୍ମି-ପଦ୍ମିପ୍ରିଣ୍ଟି । ଶିଖାର୍-ପଦ୍ମି
ପଦ୍ମି:ପ୍ରିଟିପ୍ରିଣ୍ଟି:ଗ୍ରାନ୍ଟି । ଆବିନ୍ଦନିକାରୀ-ଅଲ୍ପାନ୍ତିରି-ପଦ୍ମି
ପଦ୍ମିପ୍ରିଣ୍ଟି । କାଯାମାନ୍ତିରେ-ଲ୍ରୀଏକ୍ଷାକ୍ରିଯିପ୍ରି:ପଦ୍ମି
ଫୋର୍ମିନ୍ଟି । ଉତ୍ତିକାରୀ-ପଦ୍ମି:ପ୍ରିଟିରି-ପଦ୍ମି
ପଦ୍ମିପ୍ରିଣ୍ଟିରି । ଶିଖାର୍-ପଦ୍ମି

၂၈

ဉာတာပရီညာအမှတ်(၂)တရားတော်

ပျောက်ပျောက်ရလတ္တံ့၊ နဟောတိဂီရိ-တဖန်မဖြစ်ရတော့အဲ၊
ထော်-ဉြှုသဘောသည်ပင်၊ ပဏီတံ့-မြတ်၏၊ သန္တံ့-
ဦးမြတ်သက်၏ဟူ၍၊ အတိပါဝေါး-ရှေ့သို့ကျော်လွန်ပြီးသွား
သော၊ ဉာဏ်အယူမှားကို စွဲယူထား**ကြကုန်၏။**

**ဝိဘဝတာဆွာ၊ ဉွှေဇွှေဒ
ဒ္ဓနိဘထာ မြန်မာပရီ**

အချို့သော နတ်လူတို့သည်၊ ရှေ့သို့ကျော်လွန်ပြီးသွား
ကြကုန်၏၊ ထိုနတ်လူတို့သည်၊ ဘဝရသဖြင့်၊ ဆင်းရဲရသည်
ဖြစ်၍၊ ရှက်နီးကြကုန်လျက်၊ စက်ဆုပ်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊
ဘဝ၏ကင်းပြတ်ခြင်းကို၊ အလွန်နှစ်သက်ကြကုန်သည်ဖြစ်၍၊
၌ဤခန္ဓာကိုယ်၊ ပျောက်ပြီးသည်နောက်၌၊ ကင်းပြတ်ရလတ္တံ့၊
ပျောက်ပျောက်ရလတ္တံ့၊ တဖန်မဖြစ်ရတော့အဲ၊ ဉြှုသဘော
သည်ပင်မြတ်၏၊ ဦးမြတ်သက်၏ဟူ၍၊ ရှေ့သို့ကျော်လွန်ပြီးသွား
သော ဉာဏ်အယူကို စွဲယူထား**ကြကုန်၏။**

နီးခင်စိုး ပြရသာ

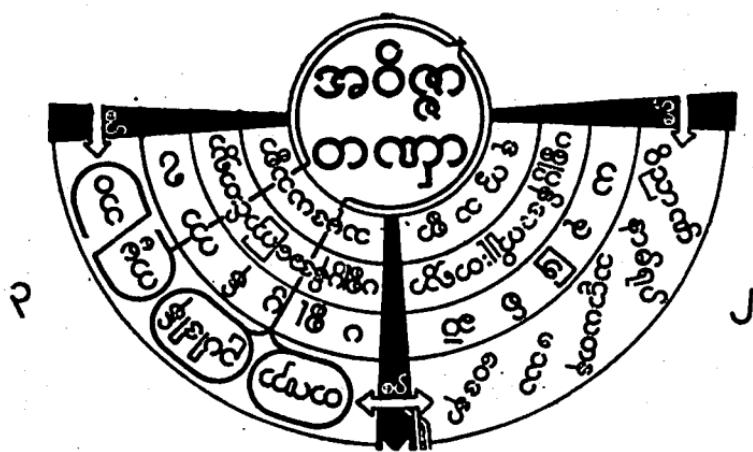
၂၉

ဉာဏ်ဒါန (၄) မျိုး

တယာ ပစ္စယာ ဉာဏ်ဒါန၊ ဉာဏ်ဒါနက (၄) မျိုး၊
ကာမူပါဒါန၊ ဒီဇူပါဒါန၊ သီလဗ္ဗတုပါဒါန၊ အတ္ထပါဒါန၊

ကာမူပါဒါနပြစ်စုံ ဓမ္မပြောလယ်

ကာမူပါဒါနက ငါးပါးအာရုံကာမဂ္ဂတ်အပေါ်မှာ
တယာဘက ကျေးဇူးပြု၍ ကာမမူနှင့် စွဲလမ်းတာကို
ကာမူပါဒါနဟုခေါ်ပါတယ်။

၃၀

ဉာတ်ပရီဉာတ်အမှတ်(၂)တရားဓတ်၏

မြင်	တဲ့တန္တာပေါ်မှာ	စွဲလမ်းတာက	ကာမူပါဒါန်
ဉား	တဲ့တန္တာပေါ်မှာ	စွဲလမ်းတာက	ကာမူပါဒါန်
နံ	တဲ့တန္တာပေါ်မှာ	စွဲလမ်းတာက	ကာမူပါဒါန်
စား	တဲ့တန္တာပေါ်မှာ	စွဲလမ်းတာက	ကာမူပါဒါန်
ကာယ	တဲ့တန္တာပေါ်မှာ	စွဲလမ်းတာက	ကာမူပါဒါန်
နဲ့တွေ့ထိ			

ဥပါဒါန်(၄)ချက်ထဲက ကာမူပါဒါန် ပြီးပါပြီ။

ဒီဇုံးပါဒါန်ဖြစ်စုံ တင်ဖြတ်မထော

စက္ခိုရ ပဋိစ္စ ရှုပေစ ဥပစ္စတိ စက္ခု ၈ ဥာဏု။
မြင်စိတ် ခန္ဓာ(၅)ပါသဉားယာရားပေါ်မှာ ငါဟူသာ
ဒီဇုံး ဖြင့်စွဲလမ်းတော့ ဒီဇုံးပါဒါန်ဖြစ်တော့တာပေါ့။

မြင်	စိတ်	ခန္ဓာဝါးပါး	သဉားယာရားပေါ်မှာ ငါဟူ သော ဒီဇုံးဖြင့်စွဲလမ်းတဲ့ ဥပါဒါန်။
ဉား	စိတ်	ခန္ဓာဝါးပါး	သဉားယာရားပေါ်မှာ ငါဟူ သော ဒီဇုံးဖြင့်စွဲလမ်းတဲ့ ဥပါဒါန်။
နံ	စိတ်	ခန္ဓာဝါးပါး	သဉားယာရားပေါ်မှာ ငါဟူ သော ဒီဇုံးဖြင့်စွဲလမ်းတဲ့ ဥပါဒါန်။

၌းခင်စီးပြုရသော

၃၁

စား	စိတ်	ခန္ဓာတီးပါး	သဏ္ဌာယတရားပေါ်မှာ ငါဟူ သော ဒိဋ္ဌဖြင့်စွဲလမ်းတဲ့ ဥပါဒါန်။
တွေ့ထိ	စိတ်	ခန္ဓာတီးပါး	သဏ္ဌာယတရားပေါ်မှာ ငါဟူ သော ဒိဋ္ဌဖြင့်စွဲလမ်းတဲ့ ဥပါဒါန်။
တွေး	စိတ်	ခန္ဓာတီးပါး	သဏ္ဌာယတရားပေါ်မှာ ငါဟူ သော ဒိဋ္ဌဖြင့်စွဲလမ်းတဲ့ ဥပါဒါန်။

သီလဗ္ဗတ္တဝါဒီန်

ဖောက်ပြန်သော သီလ အလေ့အကျင့်၌ စွဲလမ်းတဲ့
သီလဗ္ဗတ္တဝါဒီန်။ မှားယွင်းစွာကျင့်သော သီလအပေါ်၌၊
စွဲလမ်းသော ဥပါဒါန်ဆိုသည်မှာ (၂၄-၃-၆၀)နေ့ ဆရာတော်
ဘုရားကြီး ဟောသောတရားမှ သေနှိယ နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်သော
ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်ဦးမှာ သေနှိယဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်က ခွေးလိုကျင့်၍၊
ပုဂ္ဂိုလ်သောပုဂ္ဂိုလ်က နွားလိုကျင့်ပါသည်။ ဘုရားထံ
ရောက်လာသောအခါ၊ ဘုရားက အဖြူအမဲမရောသော
ဂိပသုနာကံ၊ မဂ်ကံ၊ (တစ်နည်း) ဂိပသုနာဥာဏ်၊
မဂ်ဥာဏ် တရားဟောတော့ သေနှိယဆိုသောပုဂ္ဂိုလ်က

၃၂

ဉာတာပရိညာအမှတ်(၂)တရားတော်

ရဟန္တ ဘဏ်၍၊ ပုဂ္ဂိုလိုသောပုဂ္ဂိုလ်က သရဏရာ ဘ
တည်ပါတယ်။

(မှတ်ချက်) (ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘရားကြီး
က (၂၄-၃-၆၀)နေ့ကဟောသော သေနိယနှင့် ပုဂ္ဂိုလာရား
မှာ၊ ကံ(၄)မျိုးထဲက ဝိပဿနာကို အဖြူအမဲမရောတဲ့ကံဟု
ဟောထားပါတယ်။) ဤပုဂ္ဂိုလ်များ အဖြူအမဲမရောတဲ့
ဝိပဿနာမလုပ်ရင် အပါယ်ရောက်မှာသောချာပါတယ်ဟု
ဟောပါသည်။

ကမ္မသာကတ သမ္မာဒိဋ္ဌသည် အခြေခံဖြစ်၍၊ ကနှင့်
အကျိုးပေးကို ယုံကြည်မှသာ ဗုဒ္ဓသာသနာတွင်းမှာ လူဖြစ်ကျိုး
နပ်ပါတယ်။ ကိုးကွယ်မှားနှင့်အကျင့်မှားသည် အလွန်အရေး
ကြီးပါတယ်။ ကိုးကွယ်မှားတော့ အကျင့်မှားပါတယ်။
ကိုးကွယ်ရမှာက သရဏရာ (၃)ပါး ဘရား၊ တရား၊ သံယာ
သာလျင်ဖြစ်ပါတယ်။ ဗုဒ္ဓသာသနာဆိုသည်မှာ ဗုဒ္ဓက ဘရား၊
ဘာသာက အယူဝါဒ၊ ဘရားအယူဝါဒဖြစ်ပါသည်။ ဗုဒ္ဓ
သာသနာ ဆိုသည်မှာ ဗုဒ္ဓက ဘရား၊ သာသနာက အဆုံးအမ
ဖြစ်၍ အဆုံးအမ - မရှိရင် သာသနာကွယ်တာပါဘဲ။

၌ီးခင်စိုး ပြန္တသာ

၃၃

ဒါကြောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက သာသနာကို(နှစ်)လို့မယူနဲ့
အဆုံးအမ - မရှိရင် သာသနာကွယ်တာပါဘဲဟု ဆရာတော်
ဘုရားက ဟောပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့ ဓမ္မသာသာမှာ သာသနာဆုံးရပ်
ရှိပါတယ်။ (၁) ပရိယတ္ထိသာသနာ (၂) ပဋိပတ္ထိသာသနာ၊
(၃) ပဋိဝေဓသာသနာ ရယ်ဟုရှိတော့၊ ကျွန်တော်တို့ မိုးကုတ်
ယောက်တွေမှာ ဆရာတော်ကြီး ဟောကြားသောတရားများကို
နာတာက ပရိယတို့ ဆရာတော်၏ တရားနာ၍ ဒီဇီဗြိပ်ပြီး
ဝိပသာနာကျွန်ုင်းမှတ်ရှုမွားတာက ပဋိပတ်ု့ ဆရာတော်
ဆုံးမသော ညာဝါဒအတိုင်းကျွန်ုင်းမှသာလျှင် သာသနာ(၃)ရပ်
တွင် ပရိယတ်ု့ ပဋိပတ်(၂) မျိုးပြည့်စုံမှသာလျှင် ပရိဝေဓ
ဆိုက်မှ နိဗ္ဗာန်တံ့ခါးပွင့်မှာပါ။ သာသနာ(၃)ရပ်တွင် သိမှု၊
ပွားမှု၊ ပယ်မှုရှိတော့၊ (၁) သိမှုက ဆရာတာဝန်၊ (၂) ပွားမှုက
ယောက်တာဝန်၊ (၃) ပယ်မှုက ဓမ္မတာဝန်ပါ။ ကိုယ်ခန္ဓာတွင်
သာသနာဆုံးရပ် ပြည့်စုံတာသည့် ကိုးကွယ်မှုမှန်ကန်ခဲ့လို့ဆိုတာ
ထင်ရှားပါတယ်။ ကုသိုလ်အကြောင်းပြုရင် ကောင်းကျိုး
ချမ်းသာရတယ်။ အကုသိုလ် မကောင်းမှု မကောင်းကြောင်း

၃၄

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားခဝတ်

လုပ်ရင် မကောင်းကျိုးဒုက္ခရတယ်ဆိုတဲ့ ယုံကြည်မှုသည်
ဘုရားအဆုံးအမရရှိသော ကမ္မသာကတ သမ္မာဒ္ဓိကြောင့်ပါ။
ယွေ့ကျွန်းတော်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာထဲမှာ ရောနောနော အစွဲအလမ်း
တွေ ရှိတယ်၊ အထက်ဘိုးဘိုးအစွဲ၊ အောက်နတ်အစွဲ၊
ဤပုဂ္ဂိုလ်တွေက (မ)တော့မလိုလို၊ သူတို့အား မပူးတော်၊
မပသရင် ကိုင်တော့မလိုလိုဆိုတဲ့ အယူစွဲအမှားတွေရှိပါတယ်။
မည်သူကမှ ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်ပြုလုပ်လို့မရပါ၊ ကိုယ်ပြုလုပ်
တဲ့ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် ကံတရားအတိုင်း အကျိုးပေးကြ
တာပါ။ ကျွန်းတော်တို့အီမံမှာ ညစဉ် ဆရာတော်ကြီးတရားပွဲ
ရှိပါတယ်၊ တရားပွဲသို့၊ ၆၂ လမ်းမှ အကြော်သည် နတ်အပ်၊
နတ်ကတော် ဒေါကြီးမေသည့် ကျွန်းတော်အီမံသို့၊ ညစဉ်မပြတ်
နှစ်ရှည်လမှား လာ၍၊ ဆရာတော်၏တရားများကို တရားနာ၊
တရားအားထုတ်ပါတယ်။ ဒေါကြီးမေသည် ဆောင်ပြီးနတ်ပွဲချိန်
မှာ ကိုယ်ပိုင်နတ်နှစ်နှင့် ရတနာရှုနတ်ပွဲချိန်မှာလည်း ကိုယ်ပိုင်
နတ်နှစ်နှစ်ရှိသူဖြစ်ပါတယ်။ ဒေါကြီးမေသည်၊ ဆရာတော်တရား
လိုက်စားတာ ၁၉၇၇ခုနှစ်မှစ၍ ကျွန်းတော့အီမံမှာ တရားနာ၍
၁၉၈၀နှစ်လောက်တွင် တောင်ပြီးနတ်ပွဲချိန်လည်းမသွား

ပြီးခင်စိုး ပြုစွာသာ

၃၅

တော့ဘူး၊ ရတနှုဂုန်တ်ပွဲချိန်လည်း မသွားတော့ဘူး၊
နတ်ရပ်တွေလဲ ရောင်းစားပစ်တော့တာပါဘဲ။ ဒေါကြီးမေသည်
သမ္မာဒီဇို့ဇာတ်ရှိပြီး၊ ဒီဘဝ ဝိဉာဏ်ချုပ်သွားသည်မှာ ဖိုင်ခဲ့၊
သေခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲနဲ့ ဆရာတော်တရားနားပြီး ဝေအနာ
အနိစွာကို နှလုံးသွင်း၍ ဝိဉာဏ်ချုပ်သွားခြင်းဖြစ်ပါသည်။
ဒေါကြီးမေအား ဘယ်နတ်ကမှ ဒုက္ခပေးခြင်းလဲမရှိပါဘူး။
ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး ချမ်းသာစွာနှင့်နေရပါတယ်။ ကောင်းမျှ၊
ကုသိတ်ကို အမျှဝေ၍ မေတ္တာသို့ခြင်းသည် (၃၁)ဘုံသား
အားလုံး၏ ဝမ်းသာကျေနပ်မှု့ပါဘဲ။ ဝမ်းသာကျေနပ်လျှင်
ကောင်းကျိုးချမ်းသာ - သာလျှင်ရမြှုပါ။

မြတ်စွာဘုရားဟောကြားတော်မူသော ပရီတိကြီးထဲက
မေတ္တာသုတေသနှင့် ရှုက္ခစီးနတ်များအား မေတ္တာရှိ၊ ကုသိတ်ပြု
သောကြာင့် အားရဝမ်းသာစွာနှင့် ရဟန်းများအား ဝင်ကြီး
ဝင့်ငယ်ပြု၍ ကြည်ညိုတဲ့အထောက်အထား ရှိပါတယ်။
ကျွန်တော်တို့၊ မိုးကုတ်ဝိပဿာယောဂါများသည် ကိုယ်
အားထုတ်သော တရားဘာဝနာကုသိတ်နှင့် အထက်နတ်၊
အောက်နတ်များအား မေတ္တာပို့အမျှပေးဝေလျှင် အလွန်

၃၆

ဉာတာပရီညာအမှတ်(၂)တရားဓတ်

သဘောကျပါလိမ့်မယ်၊ ကိုယ်ပြုတဲ့ ဘာဝနာကုသိုလ် အမျှ၏
ရမဲ့အစား အချို့သောပုဂ္ဂိုလ်များသည် ခုနှံးသီးနှင့်ကိုးကွယ်၊
ငှက်ပျောသီးနှင့်ပသဆိုတော့ သမ္မာဒ္ဒိဋ္ဌညာဏ်မရဘဲ အကျင့်များ
တဲ့ သီလ္မာတုပါဒါန်ဖြစ်နေပါတယ်။

အထူးပါဒ္ဓလီဒီန် တင်ပြပါမည်

အထူးပါဒ္ဓလီဒီန် ကတော့ ဓနာတီးပါး သတ္တာယတရား
ပေါ်မှာ ငါဟူသော ဒီဒိန် အထူး+အထူးနိုင်ယာ ငါကိုယ်၊
ငါဟာဟု စွဲလမ်းသော အထူးပါဒ္ဓလီဒီန်ဖြစ်ပါသည်။

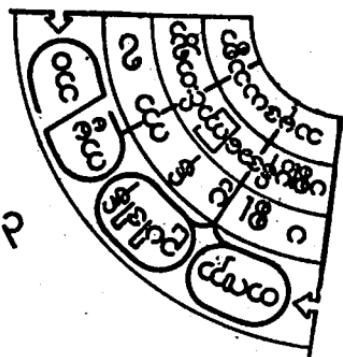
တမ္မာဝတ္ထာပြပါမည်

ဉာဏ်ပါဒီ ပစ္စယာ (ကမ္မ ဘဝ) ကမ္မ ဘဝသည်၊
ကာယကံ ဝန်ကံ မနောကံ ဟူ၍ ကံသုံးပါးရှိပါတယ်။
ဆရာတော်ဘရားကြီးက ကံ(ငါ)မျိုးဟောကြားထားပါတယ်။
(၁။ အဖြူကံ၊ ၂။ အမဲကံ၊ ၃။ အဖြူအမဲရောတဲ့ကံ၊ ၄။ အဖြူ၊
အမဲမရောတဲ့ကံ)ဟူ၍ ဟောထားပါတယ်။ အဖြူကံသည်

ဦးခင်စိုး ပြုစသာ

၃၇

ပုညာကုသိလ်၊ အဖြူအကျိုးပေးသည်။ အမဲကံသည် အပုညာ၊
အကုသိလ် အမဲအကျိုးပေးသည်။ အဖြူအမဲရောတဲ့ကံသည်
သီလမစင်ကြယ်သောအလုပ်နဲ့ရှာ၍ ရသောငွေဖြင့် ကောင်းမှု
ကုသိလ်တွေလုပ်တာလဲ အဖြူအမဲ ရောတဲ့ကံဖြစ်၍၊
ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်နှင့်ရောနော၍ အကျိုးပေးသည်။ အဖြူအမဲ
မရောတဲ့ကံကျတော့ သူဇ္ဈာကဲ ဆရာကောင်းတွေ၍ သစ္စာတရား
နာဖြီး အမြင်မှန်ရ၍ ဝိပဿနာအားထုတ်သောယောဂါသည်
တရားအားထုတ်သောအချိန်မှာ အဖြူအမဲမရောသောကံ
ဖြစ်ပါသည်။

အဖြူအမဲ မရောတဲ့ မဂ်ဥာဏ်သာအကျိုးပေးသည်။
ဥပမာ - လူတယ်ဆိုတာသည်။ ကံအမှုကိုပြုနေတာပါ။
ဒီကံသည်။ ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက

၃၈

တွေတာပရီညာအမျတ်(၂)တရားခတ်

တဏ္ဍာဘိုးစီးပြီးမလူနဲ့၊ သစ္စသိပြီးမလူပါ။ အဘယ်ကြောင့်
ဆိုသော် တဏ္ဍာဘိုးစီးပြီးလူရင်၊ တဏ္ဍာဘိုးဆွဲရာပါ၍၊
တဏ္ဍာဘုံးရာ အကျိုးဝင့်ဖြစ်မှာဖိုး၍ ဉာဏ်းစီးပြီးလူပါ။
သစ္စသိပြီးလူပါ၊ သစ္စသိသဲလူရင်၊ ဝဋ္ဌ ကုသိုလ်၊ ဝန်္ဂါ
အကျိုးပေးစေတယ်။ သစ္စသိပြီးလူရင်၊ ဝန်္ဂာကျွတ်လွတ်ရာ
အကျိုးပြုတဲ့ ဝိဝဋ္ဌ နိသိတဒါနကုသိုလ်နှင့် ဝန်္ဂါအကျိုးပြု၍
လည်စေတတ်သောကုသိုလ် နှစ်ဖိုးနှစ်စား ရှိပါတယ်။ ဝဋ္ဌ
ကုသိုလ်နှင့် ဝိဝဏ္ဏ နိသိတဒါနကုသိုလ်ပါဖြစ်ပါသည်။ ဘုရား
ရှိစဉ်က အရင်မဟာကသုဖဆိုသော ရဟန္တသူမြတ်က၊
မြတ်စွာဘုရားအား၊ သက်နှစ်လူတယ်။ လူတယ်ဆိုတာ စေတနာ
ဟု ဆိုရမှာပေါ့။ သစ္စသိပြီးလူပါဟုပြောစရာမလိုပါဘူး။
ရဟန္တက ဘုရားကိုလူတာဘဲ။ တဏ္ဍာဘိုးစီးမလူနဲ့လို့
ပြောစရာမလိုဘူး။ တဏ္ဍာဘုံးပြီးသားရဟန္တက လူတာ
ဖြစ်တော့ ပဋိစာမူပါ၏အကိုင်းမှာကြည့်ပါ။ (ကမ္မဘဝ)
ဆိုတာတွေပါလိမ့်မယ်။ ရှင်မဟာကသုဖက ဘုရားအား
လူသောအရှုံသည်၊ (ကမ္မဘဝ) ရှေ့က (တဏ္ဍာ

ပါဒါန

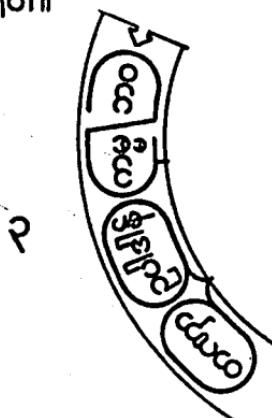
ချုပ်သောအလူဖြစ်ခြင်းကြောင့်

ဘတ်
ဥပဇ္ဈိဘဝ

ဦးခင်စိုး ပြရှိသော

၃၉

လာစရာအကြောင်းမရှိပါ။

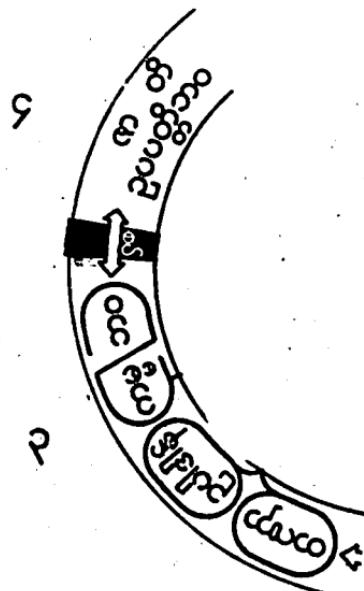

အဲဒါကြောင့် ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်
ဘရရားကြီးက အတိုး ရော မရဏ ချုပ်တဲ့၊ ထိုင့် နိယိတေဒါန်
အဖြူအမဲ မရောတဲ့က အလူဖြစ်လို့。 (ကမ္မဘဝ) ကို
အပေါက်ချွန်ထားတာပါ။ သစ္ဓနလေ့မိကျား၏မသိသေးတဲ့၊
ကမ္မသကတ္ထား၏လေ့က်သာရှိသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အလူမှာ
တက္ထားဦးစီးပြီး လူ.စည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ် အကြိမ်ကြိမ်
ခံစား၍ လိုချင်ရချင်သော ဆန္ဒနှင့်လူတာဖြစ်လို့。

တက္ထား	တက္ထားပါဒါန်	တက္ထား အုပ်ချုပ်တဲ့က်
မာန	မာနပါဒါန်	မာန အုပ်ချုပ်တဲ့က်
ဒိဋ္ဌ	ဒိဋ္ဌပါဒါန်	ဒိဋ္ဌ အုပ်ချုပ်တဲ့က်

၄၀

ဉာဏ်ပရီသာအမှတ်(၂)တရားတော်

ကမ္မဘဝပစ္စယာ အတိ ဖြစ်တော့တာပါဘ။

ပြုတဲ့ ကမ္မဘဝကလဲ အဖြူကံ။ ကံ ရှေ့က ဦးစီးထား
တာကလဲ တရား ရပါဒါန် ရလိုတဲ့ဆန္ဒက
လူစည်းစိမ်၊ နတ်စည်းစိမ်ဆိုတော့ ကမ္မဘဝ ပစ္စယာ

အတိ ရတော့တာပါဘ။ သစ္စာ မသိဘဲနှင့် တရား
ဦးစီးပြီးလူသာ ကမ္မဘဝပြုလုပ်လျှင် ဒီနှီးမပြတ်ဘ
နှင့် လူသာအလူဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒါကြောင့် ဤအလူမျိုးကို

၌ီးခင်စိုး ပြုစသာ

၀၉။ ကုသိလ်နှင့်ပြသာ အဖြူကံဖြစ်ခြင်းကြောင့် သံသရာ
ဝန်ဆင်းရဲက မကျွတ်သာ သုဂတ္တိဘုန်းသာကျေနပ်၍
(ကမ္မ ဘၢ) ပစ္စယာ ဘတိ ဥပပတ္တိဘၢ နှင့်သာ (၃၁)ဘု

လည်းသာကုသိလ်ဖြစ်ပါတယ်။

ပဋိနှုန်းပါဉာဏ်ဘုံး ကုန်းပါကာနံး စစ္ဆေးဟောတိ
ပြုလုပ်သာ ကံသည် ဝပါကာနံး အကျိုး ဝပါတ်(၅၇) ဝပါက
ဝန်(၈) ပါအား ကမ္မ ပစ္စယ သတ္တိ ဖြင့် ပစ္စယာ ကျေးဇူး
ပြုသည်၊ ဟောတိ ဖြစ်၏။ ရှင်းရှင်းတင်ပြရလျှင် ကိုယ်ပြုသာ
ကောင်းကံ၊ ဆိုးကံ အကြောင်းတရားသည်၊ အကျိုးတရား
ဒုက္ခသစ္စအာပါသာ ဝပါကဝန်(၈) ပါး၊ အကျိုးတရားမှာ
ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ် ခံရစမြှုပါ။ ခန္ဓာသာ သတ္တိဘုံး
အကျိုးပေးခြင်းတူကြရဲ့လား။ မိဘနှစ်ပါးကမ္မးလာသာ
မွေးချင်းမောင်နှမများကော အကျိုးပေးခြင်းတူကြရဲ့လား။
တချို့ကဆင်းရဲ၊ တချို့ကချမ်းသာတာ အကျိုးပေးခြင်း
မတူတာပါဘဲ။ မြတ်စွာဘုရား တရားဟောကြားသာအခါ
နတ်ဖြေဟွာများ တရားနာလာကြတယ်။ တန်ခိုးကြီးတဲ့
နတ်ဖြေဟွာများလာတော့ တန်ခိုးသေးတဲ့ နတ်ဖြေဟွာတွေက

၆၂

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)ထရားဆတ်

နောက်ဆုတ်ပေးရတယ်။ အဲဒါ သူပြုခဲ့တဲ့ ကမ္မဘဝ
အကြောင်းတရားညံလို့ ရောက်ရာဘဝ အကျိုးတရား အတိ
နှင့် အတူကပ်လျက် ဉာဏ်ပစ္စဘဝ မှာ အကျိုးပေးည့်တာပါဘဲ။

ဉာဏ်ပစ္စဘဝဟုသည် အကြောင်းကံကြောင့် ဖြစ်ရသော
လောကီပါတ်စိတ် နှင့် ကမ္မအရှုပ်များ ဖြစ်ပါတယ်။ ယဉ်ဘဝ
၌ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်ကံကြောင့် နောက်ဘတ္တုဖြစ်ရသော
အကျိုးစိပါတ်များဖြစ်ပါတယ်။ အတိတ်ဘဝကကုသိုလ်၊
အကုသိုလ်ကံကြောင့် ယဉ်ဘဝ၌ ဖြစ်ရသောအကျိုးစိပါတ်
များဖြစ်ပါတယ်။

(ကမ္မဘဝ) ကြောင့် အကျိုးပေးမတူပုံမှာ - သူငွေး
သား၊ ကုန်သည်သား၊ သူဆင်းရဲသား ဖြစ်ရခြင်းမှာ - ပြုခဲ့သော
ကမ္မဘဝ ကြောင့် ယဉ်ရသော စိပါကဝန်(၈)ပါဆဲမှာ ကွဲပြား
ခြားမှားကြတာပါ။ (ကမ္မဘဝ) အကြောင်းတရားခြင်း
မတူပုံမှာ - အသုတေသန ပါ ပုထိနော့၊ သူတော်ကောင်းတရား
မနာကြား ရသော ပုထိဇာုံမှာ

တရား	တဏေပါဒါန်	တဏော အုပ်ချုပ်တဲ့ကံတွေနဲ့
မာန	မာနပါဒါန်	မာန အုပ်ချုပ်တဲ့ကံတွေနဲ့
ဒီဋ္ဌီ	ဒီဋ္ဌီပါဒါန်	ဒီဋ္ဌီ အုပ်ချုပ်တဲ့ကံတွေနဲ့

ဆရာတော်ကဟောပါတယ်။ အားလုံး ကံခိုးချည်ဘဲ
နှလုံးသွင်းက မှားရတဲ့အထဲမှာ ကိုယ်ပြုတဲ့ကဲကလဲ အကုသိုလ်
ဖြစ်ပြန်ဆိုတော့ ထွက်ပေါက်မရှိဘဲ (ကမ္မာဝါ) ပစ္စယာ
အပါယ် အတိ ဖြစ်တော့တာပါဘဲ။

တစ်ချို့၊ အသုတစ် ပုထုဇန်၊ ကြပြန်တော့လဲ

တဏ္ဍာ	တဏ္ဍာပါဒါန်	တဏ္ဍာ အုပ်ချုပ်တဲ့ကဲတွေနဲ့
မာန	မာနပါဒါန်	မာန အုပ်ချုပ်တဲ့ကဲတွေနဲ့
ဒီဋ္ဌီ	ဒီဋ္ဌီပါဒါန်	ဒီဋ္ဌီ အုပ်ချုပ်တဲ့ကဲတွေနဲ့

ဦးစီးပြီးလူပြန်တော့ ကမ္မာဝါပစ္စယာ သုဂတိ လူ၊ နတ်၊
မြို့ဟာ ရောက်ပြန်တော့ ဒီဋ္ဌီ ကြီးတန်းလန်းနဲ့ ကလေးများ
စွန်လွှတ်သလို ဒီဋ္ဌီ မပြုတဲ့၊ လူတဲ့အလူမို့၊ ဒါန သက်တမ်း
ကုန်တော့ အောက်ပြန်ကျတာပါဘဲ။ ကျေးဇူးတော်ရှင်
မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက၊ သဗ္ဗာသဗ္ဗာ၊ ဓမ္မာရော
အပါယာသက ဂေဟသဒီတာ။ အပါယ်လေးသုတေသန၏
သတ္တုတိ တို့၏၊ မိမိအိမ်ဂေဟသနှင့်တူညီလှပေ၏ ဟု ဟော
တော်မူပါတယ်။

၄၄

ညွတ်ပရီညွာအမှတ်(၂)တရားတော်

ဝိဝင့်နိသိတကုသိုလ်ရှင်းပြုပုံ

ညွတ်ပရီသိုလ်	အဖြူအပဲမရောတဲ့ ကမ္မဘဝ	အပါယ်အဘိဓာတ်၍ သုဂတ္တိမှာသာသန အကျိုးပြုတဲ့ဘဝ
<p>သစ္စာသိပြီးလက်ရှိ ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စာဟု သိပြီးနောက် ခန္ဓာ ဒုက္ခသစ္စာမလိုချင်၍ ဖြစ်းအေးရာအမှန် နံ့ဗွာန် - ကိုသာ ရောက်လိုသောဆွဲဖြင့် သစ္စာသိတာက စိစ္စ၊ လူစည်းစီမံ၊ နတ် စည်းစီမံမလိုချင်တာ က - အလောဘ။</p> <p>တရား ပြုတော့ ဥပါဒါန် - ရူပ်၍ ကိုလေသာ ဝင့် ဦးမစီး၍ - သမ္မဒီဒီ နဲ့သွေ့သွင်းသော်ကျော် ဖြစ်ပါသည်။</p>	<p>သစ္စာအနုလောမိက ဥာဏ် နှင့် လူသော ကာယကံ၊ ဝမီကံ၊ မနောကံနှင့်ပြုသော ကုသိုလ်သည် ထွက် ပေါက်ရှိသော</p> <p>(ကမ္မဘဝ) ဖြစ်၍ ဝိဝင့်နိသိတကုသိုလ်၊ ဒီဇိုသောအော်ပြုတ်၍ လူသော (ကမ္မဘဝ) ဖြစ်၍ သုဂတ္တိတဲ့ခါး နှင့် နံ့ဗွာန်တဲ့ခါး ပွင့်သော (ကမ္မဘဝ) သည်၊ သမ္မဒီဒီအပ် ရူပ်သော ကံပြစ်ပါ သည်။</p>	<p>ဝိဝင့်ကုသိုလ် အကျိုး ပေး၍ မင်(၄)တန် မဆိုက်သေး၍ ခန္ဓာ ရပေမဲ့၊ သုဂတ္တိမှာ သာသန ကိုစွဲကို သယ်ပိုးနိုင်သော အကျိုးပေးကတော့ သုဂတ္တိ ဤပပတ္တိဘဝ သာသန (၃)ရပ် အကျိုးပြုတဲ့ ဘဝ၊ အပါယ်အတိပြုတ် သောအကျိုး၊ သုဂတ္တိ အတိဖြစ်၍ အပါယ် ခန္ဓာမဖြစ်တော့ပါ။ ရောက်ရာဘဝမှာ သာသနတွင်းနှေ့နှင့် ကောင်းကျိုးမင့်ဖိုလ် ချမ်းသာရရှိပါသည်။</p>

သစ္ဓာနလောမိက ဉာဏ်သည် သူတော်ကောင်း
တွေ့ရမည်။ သူတော်ကောင်းဟောသော သစ္ဓာတာရားနာရမည်။
အဲဒါမှ နှလုံးသွင်းမှန်မှာပါ။ နှလုံးသွင်းမှန်သောယောကိုသည်၊
ဓမ္မနာန် ဓမ္မပဋိဓမ္မတိယာ ဆိတ္တဲ့ ပိုပသနာ တရားအားထုတ်လျှင်
အပါယ်တဲ့ခါးပိတ်ပါတယ်ဟု ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်
ကြီးက၊ ကျွန်ုံးတော်တို့အား ဆုံးမတော်မူပါတယ်။ သစ္ဓာ
န်လောမိကဉာဏ် ရဘို့ရာ ဆရာတော်က ဆရာကောင်းအရေး
ကြီးပုံ ဟောထားတာက - မိုး အမှတ်စဉ် (၂၀)၊ စာမျက်နှာ
(၅၃၀)မှာ ယထာဘူတံ့ ဉာဏာယာ သတ္တုံး ဖိုပယောတာဓမ္မ၊
ယထာဘူတံ့ - ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ၊ ဉာဏာယာ - သိဘို့ရာ
အလို့၍၊ သတ္တုံး - မင်းတို့အားဆုံးမတတ်သောဆရာကို
ပရိယော တဗ္ဗာ - ရှာဖြစ်အောင်ရှာပါကွာတဲ့၊ အကြိမ်ပေါင်း
(၂၂)ကြိမ်လောက် မှာတယ်။ ဘယ့်နှယ်ကြောင့် ဒီကိုယ်တော်
မြှတ်ကြီး၊ ဒါလောက်ဂရဏာကြီးကြီးမားမားနဲ့မှာပါလိမ့်မလဲလို့
တကာသစ်တို့ တကာကြွယ်တို့ ဦးမာဒင်တို့ အတွေးထုတ်
တော့မှ ပြော်... အပါယ် (၄)ပါး သွားမှာစိုးရိမ်လို့ဘဲ။
ကျေးဇူးတော်ရှင် - ဆရာတော်ဘုရားကြီးက နှိမ္ဒန် ရောက်ဖို့ရဲ့

၄၆

ဉာဏ်ပန္တာအမှတ် (၂) တရားတော်

ကလျာဏေမိတ္ထ ဓညမျှလောက်၊ အရေးကြီးပုံကို - ရင်အာန္တာကို
ဘရားကမေးပုံ။

မိုးအမှတ်စဉ် (၂၀)၊ စာမျက်နှာ (၅၄၀)မှာ ရင်အာန္တာ
ကို ဘရားက မေးလိုက်တယ်။ အာန္တာ... ကလျာဏေမိတ္ထအား
နိဗ္ဗာန်ရောက်တဲ့ နေရာမှာ၊ သူ့အတွက် ဘယ်လောက်အကျအညီ
ရသတုံးကျ... တဲ့။ ထက်ဝက်အကျအညီရပါတယ်ဘရားလို့၊
ရင်အာန္တာ၊ ကဖြေပါတယ်။ မင်းသာဝကြာဏ်နှင့်
ပြောနေတာ တဲ့၊ ဘရားကအပြစ်တင်လိုက်တယ်... (မှန်ပါ၊)
စင်စစ် သူမပါရင်မရဘူးကျ၊ နိဗ္ဗာန်သူ့ကြောင့်ရတယ်လို့
လုံးလုံးဆိတဲ့။ နောက်ဆုံးပါတ် အခုပြောလိုက်တဲ့ ကလျာဏေ
မိတ္ထ အရေးကြီးကြောင်း၊ မိန့်တော်မူပါတယ်။

တရာ့ - ဥပါဒါန် - ကမ္မဘဝ နှင့် ပတ်သက်၍
ထပ်တင်ပြချင်ပါသေးတယ်။

မြင်

ကြား

စံ

စား

ထိ

တွေး

}

တရာ့

လိချင်

ဥပါဒါန်

စွဲလမ်း

ကမ္မဘဝ

အားထုတ်

၌ီးခင်နိုးပြုစော

၆၇

ကျေးဇူးတော်ရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက (၆-၁၀-၆၁)
နေ့တွင် တဏ္ဍာဖြစ်ခြင်းအကြောင်းရင်း၊ တဏ္ဍာမှုလက
(၉) ချက်တွင် မိုးအမှတ်စဉ် (၂၁)၊ စာမျက်နှာ (၁၁၂)တွင်၊
ရှင်အာနနှာ -က ပဋိဓာသမျိုးဖြစ်လွယ်တယ်ဆိုလို့ ဘုရားသခင်
ကိုယ်ဆော်မြတ်ကြီးက၊ ကိုင်း... မင်းအိမ်တွင်း ပဋိဓာသမျိုး
ပြောစမ်းဆိုတော့ ပြောကိုမပြောနိုင်ဘူး။

ဒါဝိတွင်းပဋိဓာသမျိုးဖြစ်မှာပါသော

အဇွဲ့အမွှုလက (၉) ချက်နှာ

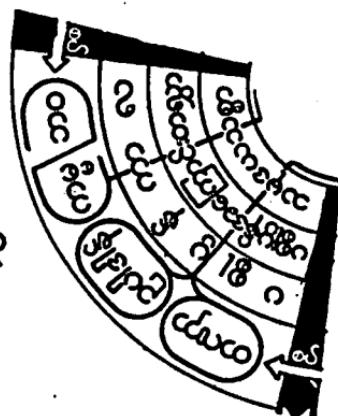
၁	တဏ္ဍာ	လိုချင်တာ။
၂	ပရီယေသန	ရှာမှုးတာ။
၃	လာဘော	လာသံရတာ။
၄	ဝိနိစ္စယော	ဝိတက်နဲ့ကြံစည်ပြီး ဆုံးဖြတ်ချက်ချတာ။
၅	ဆန္ဒရာဂါ	ရှာ၍ရတဲ့ငွေနှင့် ခွဲဝေ၍ ဆန္ဒရှိသလို ဥာဏ်နှင့်လုပ်တာ။
၆	အဇွဲ့အသန်	တဏ္ဍာအကြီးစား ကိုယ်အတွက်သီးသန့် သီမ်းဆည်းတာ။
၇	ပရီဂူဟော	သီမ်းဆည်းတာ။

၄၈

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်တိ (၂) တရားဝတေသန

၈	မစ္ဆိတ်ယော	ရှိတာတွေ သူများမမြင်စေနဲ့ ချေးဇွား နေလိမ့်မယ်။ ဝန်တို့ခြင်း။
၉	အာရက္ဂာ	ဒါး၊ လုံး၊ လက်နှက်နဲ့ဖောင့်ရှောက်တာ။
(နဝအဂ်ထီး - တဏ္ဍာမူလကာသုတ်)		

ဖော်ပြပါ တဏ္ဍာဖြစ်ခြင်း (၉) ချက်ကို အပြည့်အစုံ
သိနိုင်အောင် ဖိုးအမှတ်စဉ်စာအုပ် (၂၁)မှာ (၆-၁၀-၆၁)
ဟောတရားနာပါ။ ဖတ်ပါ။

ပုထိဇုံ လောကီသား တွေ ခန္ဓာရရှိတဲ့ဘဝမို့စားဝတ်
နေရေးအတွက်၊ လုံးပန်းကြေရတာ၊ နိုးစိတ်မှ အိပ်စိတ် အထိ
တဏ္ဍာဥပါဒို့ ကမ္မဘဒ ဆက်စပ်ပြီးလည်နေကြပုံမှာ ယူ။

ဦးခင်္လိုး ပြန္တသာ

၄၉

ပုံစံနှင့်ပြထားသော (၃) အကွက် သမုဒ္ဓယသစ္စာများ၊ ဘဝ
ဆိုသော စာလုံးတွေပါလိမ့်မယ်။ ယဉ်ပုံစံမှာတွေ့သော၊ ဘဝ -
က အကြောင်းတရားဘဝ၊ တစ်နည်း အကြောင်းဘဝ၊
သမုဒ္ဓယ သစ္စာပါ။ ယဉ်စွာရေးနေသော စာဖတ်နေသော
လူဘဝ အကျိုးတရား (၂) အကွက်ထဲမှာ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊
သွားယတန်၊ ဖသာ၊ ဝေးနာဆိုတဲ့ ဒုက္ခသစ္စာပါ။ ဘဝမှာ
နှစ်မျိုးရှိပုံက သမုဒ္ဓယသစ္စာထိုက်တဲ့ ဘဝနှင့် ဒုက္ခသစ္စာထိုက်တဲ့
ဘဝယ်ဟု ရင်းရင်းသီဇာချင်ပါတယ်။ သမုဒ္ဓယသစ္စာထိုက်တဲ့
ဘဝ တွေက - ကုန်သည်ဘဝ၊ သူမွေးဘဝ၊ စာရေးဘဝ၊
ဝန်ထောက်ဘဝ၊ မင်းစိုးရာဇာဘဝ၊ အလုပ်သမားဘဝ၊
ဆင်းရဲသားဘဝ တွေမှာ လူသားများ၊ စားဝတ်နေရေးအတွက်
ကိုယ်ပြုလုပ်နေတဲ့ ဘဝထဲမှာ ငွေရရှိရေးအတွက် ကမ္မအလုပ်တွေ
လုပ်နေပါတယ်။ အထက်ပါ ဘဝထဲက ကမ္မအလုပ်တွေလုပ်လို့
(ကမ္မ ဘဝ) စားဝတ်နေရေးအတွက် ကမ္မအလုပ်တွေလုပ်တဲ့
ဘဝထဲမှာ ဘယ်သူခိုင်းတာလဲ၊ သူ့ဆရာဘယ်သူလဲဆိုတော့
တဏ္ဍာ ဥပါဒါန် ပါဘဲ။

ငွေလိုချင်တဲ့ တဏ္ဍာ၊ စွဲလမ်းတဲ့ ဥပါဒါဒါန် ကမ္မ

၅၀

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

အလုပ်တွေလုပ်ကြပါတယ်။ ဘယ်မှာလုပ်သလဲဆိုတော့
ကိုယ်အကြောင်းပြုရာဘဝ ထဲမှာလုပ်ကြပါတယ်။ ကျွန်တော်
ဆိုရင် ပန်းတိမ်ဆရာဘဝ၊ ရွှေကုန်သည်ဘဝ ထဲမှာငွေရှာတဲ့
ကမ္မအလုပ်တွေလုပ်လိုက်ရတာ တယာနှင့် ဉာဏ်ခါန်ကခိုင်းတော့
ပန်းတိမ်သည်ဘဝ၊ ရွှေသည်ဘဝနှင့် ယူဆို (၆၈) နှစ်ရှိနေပြီ။
ဂိဟသုနာ အလုပ်လုပ်ဘူးရာ ဆရာတောင်းသာ မတွေ့ရင်တော့
ကိုယ်ကျိုးနည်းမှာဘဲ။ လူဝတ်ကြောင်နှင့် တရားဘဘဝနာ
အလုပ်ကိုရှာတယ်လုပ်တယ်ဆိုတော့ အာကိရိကဆိုသော
အိမ်ရာလူ.ဘောင်တွင် စား၊ ဝတ်၊ နေရေးကတစ်ဖက်၊
တရားကတစ်ဖက်ဆိုတော့၊ တရားနာတဲ့အချိန်၊ တရားထိုင်တဲ့
အချိန် သတ်မှတ်ရတာပေါ့။ စီးပွားရေးအချိန်မှာတော့ တယာဘ
ဉာဏ်ခါန် ခိုင်းတာကို ကမ္မဘဝမှာလုပ်တဲ့အခါ၊ သီလစိသူဒ္ဓံ
နှင့် ပြည့်စုံပြီး အကုသိုလ်ကာယကံမှာ အကုသိုလ်ဝစီကံမှာ
မဖြစ်အောင်ရှောင်မှသာ ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်
၏ တပည့်သာဝကဖြစ်မှာပါ။

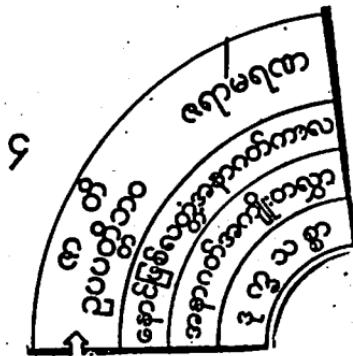
၁၃၈

१८

କେତୀ - କୋ - ଅରକା ଟଣିପ୍ରେପିତାନ୍ତିର୍ମୁଦ୍ୟ॥

ပုဂ္ဂနိုင်ပြထားသော(၄)အကွက် အကျိုးတရား ဒုက္ခသစ္စာ
မှာ-ကြည့်ပါ။ ယွဲပြနေတာက (၄)အကွက်၊ နောက်လာမဲ့
အနာဂတ် ကာလဆိုပေမဲ့၊ ယွဲ တရားစာဖတ်နေသောယောကိ
သည်၊ (၂)အကွက်လက်ရှိအကျိုးတရား ဒုက္ခသစ္စာ နှင့် သစ္စာ
ချင်း အတူတူပါဘဲ။ ပစ္စာပြန်ကာလနဲ့ အနာဂတ်ကာလ
ဘဲ ကွာတာပါ။

କାନ୍ତିଣୀ ପିଲେଖା

ယဉ်ပစ္စာပန် ကိုယ်ပြုတဲ့ကံအကြောင်းတရားအတိုင်း၊ နောင်အနာဂတ် ရမည့်အကျိုးတရား ဒုက္ခသစ္စာ ကတော့၊ လူလား၊

၁၂ ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားခဝါ

နတ်လား၊ ဖြဟ္မာလား၊ အပါယ်(၄)ဘုံလားဆိတာ ကိုယ်ပြုတဲ့
ကံတရားသာလျှင် အမိကပါဘဲ။ ကိုယ်ပြုတဲ့ ကမ္မဘဝ
အကြောင်းတရားကြောင့် ရတဲ့အကျိုးတရား ၁၁
ဥပပတ္တိဘဝ

သည်၊ ခန္ဓာနာမ်ရှုပ် ချည့်သက်သက် မဟုတ်သေးပါ။ ပြုခဲ့တဲ့
ကမ္မဘဝ ရဲ့ အကြောင်းတရားကြောင့်ရတဲ့ ၁၁ မှာ
ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်တွေနှင့် ကပ်ပါလာတာပါ။ ဥပမာ-
မြတ်စွာဘုရားရှိစွဲက အမျိုး(၄)ပါးရှိခဲ့တယ်။ (၁)မင်းမျိုး၊
(၂)သူငြေးမျိုး၊ (၃)ပညာရှိမျိုး၊ (၄)သူဆင်းရဲမျိုးပေါ့။ ယွဲ
ပစ္စာပြန် ခေတ်မှာလဲ၊ ဒီလိုအမျိုးတွေနဲ့ပါ။ တစ်ချို့မှာ သူငြေး
ဝမ်းတွင်းမှာ၊ လူဇာတိ ဖြစ်ပါရဲ့ မွေးပြီး(၁၀)ရက်လောက်ရှိ
တော့၊ ကျော်ဟုံဗ္ဗာရောကါနဲ့ စာတိထဲမှာ
ကပ်ပါလာတယ်။ “ကျွဲပုံး ကြောက်ညာမသက်သာ၊ တက်ခါ
ငိုလိုမျောတဲ့” ၁၁ ရပြီဆိုရင် ရက်ဇား၊ လအရာ၊ နှစ်
ရောနှင့်အတူ၊ ဇာတိက ခန္ဓာရတာ၊ ရောက ဒိုတာ၊ များစီက
ရောက်ကပ်ပြီတာ။ ဇားဆိုတဲ့အိမ္မထဲမှာ၊ များစီဆိုတဲ့ရောက်
ကလဲပါစမြှုပါ။ ထူးပြောတာနဲ့၊ ပါးရားမှာသဲကွာတာပါဘဲ။

၅၃ နိုဒ်နှင့်ပြုစွာသော

၅၃

ရောဂါ ထူပြောတော့ အကျိုးပေးသုတယ်။ ပါးရားတော့
အကျိုးပေး သင့်တယ်။ အဲဒါကြောင့် ဇာတီ၊ ဇရာ၊
မရဏသည် ခုက္ခသစ္စဘပါ။ လူပနိသန္ဓာတီမှာ၊
အမျိုးမြတ်တယ်၊ မမြတ်ဘူး။ ဂုဏ်ကြီးတယ်၊ မကြီးဘူး။
ချမ်းသာတယ်၊ ဆင်းရဲတယ်။ ရောဂါထူတယ်၊ ပါးတယ်။
အသက်ရှည်တယ်၊ တိုတယ်။ ရပ်လှတယ်၊ မလှဘူး။ ဉာဏ်
ရှိတယ်၊ ဉာဏ်နည်းတယ်။ ဖြစ်ရတဲ့အကျိုးတရားများသည်၊
ကိုယ်ပြုခဲ့တဲ့ကံဟောင်းအကြောင်းတရားကြောင့်ပါ။ အဲဒါ
ကြောင့် သူတော်ကောင်းများ စာစပ်ထားပုံက – “ယုတေသနပြတ်
မျိုးနှယ်၊ ကြီးငယ်ဂုဏ်သိမ်၊ စည်းစီမံနည်းများ၊
နာဖျားကောင်းစူး၊ သက်မှုတိရှည်၊ ရှင်ရှည်ဆင်း ကလု –
မလှနှင့် ဉာဏ်ရှိကင်း၊ ဖြစ်ရခြင်းမှာ ကံဟောင်းကြွမှာ၊
သူ့ကြောင့်တည်း။”

ဇရာ၏ဝိဇ္ဇာသာ

ကျွန်တော်တို့သည်၊ လူဇာတီ မွေးစမှသေသည်အထိ
ဇရာ ထဲမှာပါ။

၁၄

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တော်
အဓိဒေးအကြံးခုံးကာ

၁။ ပုဂ္ဂိုလ်ဒေါ ဒုဋ္ဌဘော

ပုဂ္ဂသသနာနဲ့ကြံးဘို့ရာ ခဲယဉ်း၏၊ ဘုရား၏အဆုံးအမ
သသနာနှင့်ကြံးပါ၏။

၂။ မန်သတ္တသာတေါ ဒုဋ္ဌဘော

လူအဖြစ်ရဘို့ရာ ခဲယဉ်း၏၊ ထောင်နိုင်တဲ့နားနှင့်
လူအဖြစ်ရပါ၏။

၃။ သဒ္ဓမ္မသဝန် - အတိဒုဋ္ဌဘော

သူတော်ကောင်း၏သစ္ဌာတရားကြားနာဘို့ရာ အလွန်
ခဲယဉ်း၏၊ ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရား
ကြီး၊ ဟောကြားသော သစ္ဌာတရားနှင့် ကြားနာရတဲ့
ဘဝနှင့်ကြံးပါ၏။

၄။ သပ္ပရီသု သံသေတေါ -

အရိယာသူတော်ကောင်းနှင့် တွေ့ရှိ

၅။ သဒ္ဓမ္မသဝန် -

အရိယာသူတော်ကောင်းဆုံးမသော တရားနာရမှ

၌ီးခင်စိုး ပြောသော

၁၁

- ၃။ ယောနိသော မနိသိကာရော -
နှလုံးသွင်းမှန်မှာပါ။
- ၄။ ဓမ္မဘန် ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ -
တရားနှင့်လျှော်စွာကျင့်မှသာလူဖြစ်ကျိုးနပ်မှာပါ။

အတိခုံးရလျှင် - အရိယာ သူတော်ကောင်းနှင့်တွေ့ရှု၊
အရိယာ သူတော်စင်ကျင့်ရှု ပေါက်မြောက်သော သစ္စာတရား
နာပါ။ သူတော်စင်တရားနာမှသာလျှင် သမ္မာဒီဇို့ဟာဏ် ရှုံး
နှလုံးသွင်းမှန်မှာပါ။ နှလုံးသွင်းမှန်မှသာ တရားနှင့်လျှော်စွာ
ကျင့်သောယောဂိသာလျှင် အပါယ် တံခါးပိတ်၍ နိဗ္ဗာန် တံခါး
ပွင့်မှာပါ။

သမ္မာဒီဇို့ နှင့် သမ္မာသတ်ဗုံ
မည်၏သူတော်။ မည်၏သူတော်နာဂါး အငြင်းခွဲးနှုံ
ဆရာတော်၏ ရှင်းတေးပုံး။

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားရှိစဉ်က၊ ဆရာတော်
၏ ဓမ္မရုံရော်၊ မန်ကျည်းပင်ကြီးအောက်၊ ခုတင် = ကွပ်ပျစ်

၅၆

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားစတု

ကြီးပေါ်မှာ၊ လူကြီးတွေ တရားဆွေးနွေးငြင်းခဲ့ကြလေရှိကြ
ပါတယ်။ တစ်ဦးက - သမ္မာဒီဇို့နှင့် သမ္မာသက်ပွဲ မည်သူက
ရှုံးလဲ၊ မည်သူကနောက်လဲဟု မေးခွန်းထုတ်တယ်။ တစ်ဦးက
သမ္မာဒီဇို့ကရှုံး၊ သမ္မာသက်ပွဲကနောက်ကဟု ဖြေတယ်။
ဘုရားပါဋ္ဌာတော်စာအပ်မှာ၊ သမ္မာဒီဇို့က အရင်ရေး၍
သမ္မာသက်ပွဲ ကနောက်မှုရေးတယ်။ ရှင်းရှင်းလေးသဲဟု
ဖြေတယ်။ နောက်တစ်ဦးက သမ္မာသက်ပွဲကရှုံးက၊ သမ္မာဒီဇို့
က နောက်ကဟုဖြေ၍။ အကြံအစည်းကောင်းမှ အမြင်မှန်
ရမှာပါ။ အကြံအစည်းမကောင်းသဲနဲ့ အမြင်မှန်ကမရနိုင်ပါဟု
ဖြပါတယ်။ ဦးအေးမောင်က - မင်းတို့ပြုသုနာ ဆရာတော်
ဖြေမှ မှန်မှာဟုပြော၍ ဆရာတော်ထဲ ဦးအေးမောင်သွားတယ်။
(ဦးအေးမောင်ဆိုသောပုဂ္ဂိုလ် သည် အဲဒီအချိန်ကလူဝတ်ဘဝနှင့်
ရှိပါသေးတယ် နောက်တော့ ရဟန်းဝတ်၍ ဦးအဂ္ဂား၊ အမည်
နဲ့ သဲတော့၊ ဝမ်းတွင်းမြို့မှာ မိုးတုတ်ပိုပဲသုနာ ရိပ်သာဖွင့်၍
တရားဟော တရားပို့ချု၍ သာသနာပြုနေပါတယ်။ ယွဲ
ပုံလွန်တော်မူသွားပါပြီ။ ဦးအဂ္ဂရှိစဉ်က ကျော်တော့အား
ပြောပြဖူးသော ပြသုနာဖြစ်ပါတယ်။) ဦးအေးမောင်သည်

၅၇ ဦးခင်္နီး ပြုရသာ

ဆရာတော်ထံရောက်တော့၊ ဆရာတော်ကာ၊ ဟေ့... အေးမောင်
မင်း... ဘာအရှုပ်တွေယူလာပြန်ပြီတုန်းဟုမေးတယ်။ မှန်လှပါ
ဘုရား... သမ္မာဒီဇို့ နှင့် သမ္မာသက်ပွဲ မည်သူကအရင်လဲ၊
မည်သူကနောက်လဲဟုပြင်းကြပါတယ်ဘုရား။ ဆရာတော်က
အေးကွဲ... မင်းက၊ ဘယ်ဘက်ကနေသလဲဟုမေးတော့...
ဦးအေးမောင်က၊ တပည့်တော်က သမ္မာသက်ပွဲ ကအရင်ဟု
ဖြေပါတယ် ဘုရား။ မင်းအဖြေလဲ မှားတယ်။
သမ္မာဒီဇို့ အရင် ဖြေသူလည်းမှားတယ်။ မင်းရှုပ်မသွား
ဘူးလားဟုမေးတော့၊ ရှုပ်သွားပါတယ်ဘုရားဟုလျှောက်တယ်။
ဆရာတော်က... ဒီလိုကွဲ... “ပုထိစွဲက အရိယာ ဖြစ်အောင်
အကြောင်းရဘူး၊ လိုတယ်ကွဲ၊ သမ္မာသက်ပွဲ အားကောင်းမှ
အမြင်မှန်ရတယ်ကွဲ၊ အဲဒါကြောင့် ပုထိစွဲကအရိယာ
ဖြစ်အောင် သမ္မာသက်ပွဲ အားကောင်းဘူး၊ လိုတယ်။ ပုထိစွဲက
စရမှာဖြစ်လို့၊ ပုထိစွဲ အတွက် သမ္မာသက်ပွဲ ကအရင်ကွဲ၊
သောတာပန်တည်၍ သမ္မာဒီဇို့ ဉာဏ်ရပြီးသားကြတော့
ရရှုမင်းတွေ၊ သကာဒါဂါမ်း၊ အနာဂါမ်း၊ ရဟန္တာ ဖြစ်အောင်
သမ္မာဒီဇို့ကရွှေ့ဆောင်၍ သမ္မာသက်ပွဲကနောက်လို့က်

၅၁

ဉာတာပရီညာအမှတ် (၂)တရားတော်

ဖြစ်ပါတယ်။ ပုဂ္ဂိုလ် က သောတာပန် တည်အောင် သမ္မာ
သက်ပွဲကရေး၊ သမ္မာဒီဇိုကာနောက်၊ သောတာပန်တည်မှ
ရှုံးသကာဒါဂါမဲ့ အနာဂတ်၊ ရဟန်၏ ဖြစ်ဘို့ရန် သမ္မာဒီဇို
ကရေးဖြစ်၍ သမ္မာသက်ပွဲ ကနောက်ကလိုက်ရုပ် ဟု
ဆရာတော်ဘုရားက ဆုံးဖြတ်ချက်ချတော်မူပါတယ်။

သမ္မာဒီဇို (၅) မျိုး

၁။	ကမ္မသုကတ	သမ္မာဒီဇို
J။	ရုပ်	သမ္မာဒီဇို
၃။	ဝိပသုနာ	သမ္မာဒီဇို
၄။	မင်း	သမ္မာဒီဇို
၅။	ဖိလ်	သမ္မာဒီဇို

- ၁။ ကမ္မသုကတသမ္မာဒီဇိုသည်၊ ကံနှင့်အကျိုးပေးကို
ယဉ်ကြည်၍၊ အကုသိုလ်ရှောင်၍ ကသိုလ်ပြုလုပ်တယ်။
သစ္ဓာအန်လောမိကျာတ်တော့မရသေးဘူး။ အပါယ်
တဲ့ခါးမပိတ်သေးဘူး။ (သူတော်ကောင်းပုဂ္ဂိုလ်)
- J။ ရုပ်သမ္မာဒီဇိုကတော့ အာရုံးတစ်ခုကိုတည်ဖြစ်အောင်

၌ီးခင်နိုး ပြုစေသာ

၁၉

ရှုံးစိုက်၍မှတ်နေတာ။ (သမထဘာဝနာ)

၃။ ဂိပသုနာသမ္မာဒီဒီကတော့ အနိစ္စလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ အနတ္ထလက္ခဏာဘို့ ဂိပသုနာဉာဏ်နှင့် ထင်မြင်အောင်ရှုံးမှတ်နေတာ။ ရှုံးသောတာပန်မှ မဟာသောတာပန်ဖြစ်ရန်မဝေးတော့ပါ။ ကူမိနပန္တာတော့န - သမ္မာနာကတော့ - ဂိပသုကော့ - ဓာတ္ထသာသနော့ - လဒ္ဒသာသော့ - လဒ္ဒပတီဒြော - နိယတကတီကော့ - ရှုံးသောတာပန္တာနာမ - ဟောတီ။ (ဒုဋ္ဌကထာ) ဓာတ္ထသာသနာတော်ပြု၊ ဤသို့သော ဂိပသုနာဉာဏ်နှင့် ပြည့်စုံသော့၊ ရှုံးသောတာပန်သည်။ ထောက်ရာတည်ရာ၊ မြို့သောကတီ ရှိရှိည်ဖြစ်၏။ ဂိပသုနာသမ္မာဒီဒီရဲ့ရဲ့သော ယောက်သည်၊ ရှုံးသောတာပန် အဖြစ် နှင့် ထောက်ရာတည်ရာရှုံး၊ ရွှေဘဝမှာ၊ မဟာသောတာပန် ဖြစ်မည်။ (အရိယာအန္တယ်ဝင် သူမြှုတ်လောင်း ပုဂ္ဂိုလ်)

၄။ မဂ်သမ္မာဒီဒီကတော့ မဟာသောတာပန် တည်သော ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဤဘဝ မှစ၍ အပါယ်တံခါးပိတ်၍ မဟာ

၆၀

ညာတာပရီညာအမှတ်(၂)တရားခေတ်

သောတာပန် အရိယာ ဖြစ်ပြီး နိဗ္ဗာန် ရောက်ဘို့

(၇) ဘဝ သာလိုတော့တယ်။

၅။ ဖိုလ်သမ္မာဒီဒိုကတော့ သောတာပတ္တိဖိုလ်ဆိုတော့
သောတာပန်အရိယာ ပါဘဲ။

ဋ္ဌာဏီ (၅) ပါး

၁။	ကမ္မသုကတ	ညာဏီ
၂။	နာမရူပပရီဇ္ဈာဒ	ညာဏီ
၃။	ပစ္စယုပရိဂုဟ	ညာဏီ
၄။	ဝိပသုနာ	ညာဏီ
၅။	မင်	ညာဏီ

- ၁။ ကမ္မသုကတညာဏီ သည်၊ ကောင်းတာလုပ်ရင်
ကောင်းကျိုးပေးတယ်။ မကောင်းတာလုပ်ရင်
မကောင်းကျိုးပေးတယ်ဟုသိသောညာဏီ။
- ၂။ နာမရူပပရီဇ္ဈာဒညာဏီ သည်၊ ရုပ်နာမ် တို့ကို ကွဲကွဲ
ဖြားပြား၊ ပိုင်းပိုင်းခြားခြားသိတဲ့ညာဏီ။
- ၃။ ပစ္စယုပရိဂုဟညာဏီသည်၊ အကြောင်းအကျိုးသိမ်းဆည်း

ဦးခင်္နီး ပြုစသာ

- သိသာ(ဝ) ရှုပ်နာမ် မည်ကဲသို့ဖြစ်ပေါ်ကြောင်းဆိုတဲ့
အကြောင်းနှင့်အကျိုးကို သိမ်းဆည်းသိသာဥာဏ်။
- ၄။ ဂိပသုနာဥာဏ် သည်၊ အာရုံနှင့်ဖွဲ့စွဲ တိုက်ဆိုင်လို့
ရှုပ်နာမ် ဖြစ်ပြီးပျက်သွားတာကို လောကီမဂ္ဂုင်(၅)ပါး
ရှုဥာဏ်တရား နှင့်စောင့်ကြည့်တဲ့ဥာဏ်။
- ၅။ မဂ်ဥာဏ် သည်၊ မဂ္ဂုင်(၈)ပါးပြည့်တဲ့ဥာဏ်။ မဂ္ဂုင်
(၈)ပါး ပြည့်ပဲ တစ်နေရာမှာရှင်းပြပါမည်။
- ဂိပသုနာမဂ္ဂုင်(၅)ပါးနှင့်မလုပ်ဘဲ သာတာပန်တည်
လိမ့်မည်မဟုတ်ပါ။ ဂိပသုနာမဂ္ဂုင်သည် အမည်(၄)မျိုး
ရှိပါတယ်။
- ၁။ ပုံပွဲသာကမင် ရှေ့ဦးမဂ်
- ၂။ လောကီမဂ် လောကုတ္တရာ(၈)ပါးမဂ်မဟုတ်သာ
- ၃။ ပည့်ဂိုကမင် ပညာမဂ္ဂုင်(၂)ပါးနှင့်သမ္မာဓိမဂ္ဂုင်(၃)ပါးမဂ်
- ၄။ ဂိပသုနာမဂ် ဖြစ်ပျက်ကိုမြင်သာမဂ်

မွှေ့ငွေ့ (၅) ပါးရှုဥာဏ်တရားများ

- ၁။ သမ္မာ ဒီဇိုင် } ပညာမဂ္ဂုင်(၂)ပါး
- ၂။ သမ္မာ သက္ကပဲ }

၆၂

ဉာတ်ပရီဉားအမှတ် (၂) တရားတော်

- ၃။ သမ္မာ ဝါယမ
 ၄။ သမ္မာ သတိ }
 ၅။ သမ္မာ သမာဓိ }
- သမ္မာဓိမဂ္ဂင် (၃) ပါး

၂၉မ္မာဓိမဂ္ဂင် (၃) ပါး

သမ္မာဝါယမ ဆိုသည်မှာ၊ တရားအားထုတ်သော ယောကို
 က၊ အခဲစိတ်အကြည်နှင့် အတိုက်ပါတ်အာရုံ တွေ့ဆုံး
 အနိစ္စလက္ခဏာဥာဏ် နှင့်မြင်အောင်
 သမ္မာဝါယမ က အားဖိုက်၍ ဝိရိယနှင့်
 သမ္မာသတိ က ဓနာအပြင်သို့အာရုံမရောက်အောင် သတိဦးစီး
 ပြီး

သမ္မာသမာဓိ က တည်တည်ကြသုကြသုဖြစ်အောင် နှလုံးသွင်း
 ရပါတယ်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်က (၁၃ - ၁၂ - ၆၁)နဲ့
 ဟောသော ဝိသာဆနှင့်ဓမ္မဒီဇိုးစာအုပ်မှာ စာမျက်နှာ (၁၅၈)မှာ
 သမ္မာဓိမဂ္ဂင်(၃) ပါးဖြစ်ပဲ လူ (၃) ယောက်ဥပမာနှင့်ဟောပါ
 တယ်။ အဲဒါကို သရုပ်ပေါ်အောင်လို့ ကျွန်ုတ်က လူပုံနှင့်
 ပြထားပါတယ်။

၅၃
သီးခင်စိုးပြရသော

၆၄

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

အဲဒီလို သမဂ္ဂမဂ္ဂင်(၃)ပါးနှင့် ပဉာဏ်မဂ္ဂင်(၂)ပါးက
အနှစ်လျှောက်ဖြင်တာလျှို့။ အဲဒါရွှေ့ရှုံးတော်ရှင်က
(ယုဂနန္ဒာနည်းကျဟု ဟောပါတယ်။ သမဂ္ဂနှင့်ပဉာဏ်ပါင်း၍
ဝိပဿနာဉာဏ် ဖြစ်ပုံ၊ သမဂ္ဂထူးထောင်၍ ဝိပဿနာ
ဖြစ်တာမဟုတ်ဘူး၊ သမဂ္ဂနှင့် ပဉာဏ် တွဲရက် ဝိပဿနာ
ဉာဏ် ဖြစ်ပုံ ဟောထားပါတယ်။

ပဋိသန္ဓိဒါ ပီဇွဲဓာဝါးမြား

“သမထ - ဝိပဿနာနှင့် - ယုဂနန္ဒာ ဘာဝေတီ”

(မြန်မာပြန်)

သမထ ဝိပဿနာနှင့် - သမထ ဝိပဿနာ တရားကို
ယုဂနန္ဒာနှင့် အစုအစုံဖြင့် - ဘာဝေတီ ပွားများရာ၏။ (နောက်
တစ်မျိုး) ဉာဏ်ပေါက်အောင်ဟောပါသေးတယ်။ ရေယူခဲ့စမ်း
မူးခိုင်းတော့၊ ရေကိုခွဲက်နဲ့ယူခဲ့ရတယ်။ သောက်တော့
ရေသောက်တယ် ခွက်မပါဘဲရေယူလို့မရပါ။ ရေက ပဉာဏ်
မဂ္ဂင်း ခွက်ကသမဂ္ဂမဂ္ဂင် ဟု ဟောထားပါတယ်။ ဤအလုပ်
တရားသည်၊ ဆရာတော်တရားနာ၍၊ ဒီဇိုင်းကိစ္စာ ကို

၆၅
ပြီးခင်စိုး ပြုစသော

၆၅

ပဋိမအသိနှင့် ပြုတ်အောင် ဉာဏ်ပရီညာ သိဘိ.ရာသည်
ဆရာတာဝန်။ ဗျားများရမှာက တိရိုက္ခပရီညာ ဂိပသုနာ
ဉာဏ် နှင့် အားထုတ်ရမှာက ယောကိတာဝန်။ သောတာပန်
ဖြစ်ရမှာက ဓမ္မ-တာဝန်ပါ။

ဝိသသုနာမဂ္ဂ၏(၁)ပါ့နှင့် အော်ထုတ်၍ သောတာပန္တိ
ဉာဏ်ရရှိသောယောကို မဂ္ဂ၏(၃)ပါ့ပြုသွေ့၍ ထုတ်၍ဖူး။

မဂ္ဂ၏ (၈) ပါး

သမ္မာ ဒိဋ္ဌး	ပညာမဂ္ဂ၏(၂)ပါး	အမှန်မြင်
သမ္မာ သက်ပွဲ		အမှန်ကြံ
သမ္မာ ဝါစာ	သီလမဂ္ဂ၏(၃)ပါး	အမှန်ပြော
သမ္မာ ကမ္မာ		အမှန်လုပ်
သမ္မာ အာဇာဝ		မှန်သောအသက်မွေး
သမ္မာ ဝါယမ်		မှန်သောအားစိက်မှု
သမ္မာ သတိ	သမာဓိမဂ္ဂ၏(၃)ပါး	မြှုပေါ်သောသတိ
သမ္မာ သမာဓိ		မြှုပေါ်သောတည်ကြည်မှု

၆၆

ဉာတပရိဉားအမှတ်(၂)တရားဝေါ

သမ္မာဒီဇို့မဂ္ဂင် သည်၊ မီးရထားစက်ခေါင်းတွဲနဲ့
တူပါတယ်။ ခေါင်းတွဲနောက်က သမ္မာသက္ပါ၊ သမ္မာဝါစာ၊
သမ္မာကမ္မာန္တ၊ သမ္မာအာစိဝ၊ သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မာသတိ၊
သမ္မာသမာစီ တို့သည်၊ ဖြောင့် ဖြောင့် တန်းတန်းကြီး
အမှန်တရားအတိုင်း၊ မချော်မချော်ဘဲ သမ္မာဒီဇို့ဉာဏ် ရရှိပြီး၊
မသေခင် ရော အတွင်းမှာ သက်ကောင်းရည်နှင့် နေရပါတယ်။

သမ္မာဒီဇို့မဂ္ဂင် သည်၊ သစ္ာ(၄)ပါးကို ဝိပဿနာဉာဏ်
နှင့် ကောင်းစွာသိမြင်ပါသည်။ ဝိပဿနာဉာဏ် နှင့်
ကောင်းစွာသိမြင်လို့ သစ္ာ(၄)ပါး သိသော သမ္မာဒီဇို့မဂ္ဂင်
ရပါသည်။ အပြန်အလှန်ပါ။

ဤကဲ့သို့ သမ္မာဒီဇို့မဂ္ဂင် ရဘို့ရာ၊ လိုအပ်တဲ့ ဉာဏ်
တွေက -

၁။	ကမ္မာသကာတ	ဉာဏ်
၂။	နာမရူပ ပရီဇ္ဍာဒ	ဉာဏ်
၃။	ပစ္စယ ပရီဂုဟာ	ဉာဏ်
၄။	ဝိပဿနာ	ဉာဏ်
၅။	မင်	ဉာဏ်

ဦးခင်စိုး ပြုစဉ်သော

၆၇

ဤ (၅)ပါးအကျယ်ကို စာမျက်နှာ(၆၁)၊ စာကြောင်းရေ
 (၅)မှ၊ စာမျက်နှာ(၆၁)၊ စာကြောင်းရေ(၇)ထိ ရေးခဲ့ပြီးပြီ။
 အထက်ပါ ဥာဏ် တွေကို အခြေမချဘဲနဲ့၊ သိဥာဏ်၊
 ပွားဥာဏ် မပါဘဲနဲ့၊ သမ္မာဒ္ဓိဥာဏ် မရနိုင်ပါ။ လောကီ
 မဂ္ဂင် (၅)ပါး ဝိပဿနာတရား တည်းဟူသော (၅)လုံး
 ဖောင်နှင့် ပွားစည်းမှ လောကုတ္တာရာမဂ္ဂင် (၈)ပါး၊ (၈)လုံး
 ဖောင်ပေါ်ရောက်ရမှာပါ။ ခန္ဓာ(၉)ပါး ဖြစ်မှု၊ ပျက်မှု အနိစ္စ
 က ခုက္ခသစ္စာ။ ခန္ဓာ(၉)ပါး ခုက္ခသစ္စာကို မဂ္ဂင်(၉)ပါး
 ဥာဏ် နှင့်မြင်နေတာက မဂ္ဂသစ္စာ။ ဖြစ်ပျက် ခုက္ခသစ္စာ နဲ့
 ပွားများမှု မဂ္ဂသစ္စာ နှင့် အံဝင်ရှင်ကျဖြစ်နေတော့၊ သေတာက
 သမှတ်ယူသစ္စာ။ ပွားများချိန်မှာ ကိုလေသာ။ မလာချုပ်ဖြစ်နေ
 တာက နှိပ်ရောသေသစ္စာ။

မဂ္ဂင်(၅)ပါးနှင့် ဤကဲ့သို့မြင်တာက ဝိပဿနာဥာဏ်။
 ရူပွားပါများ၍ ခန္ဓာချုပ်မှန်ဆာက နိမိန္ဒာဥာဏ်။ အရှုခံခန္ဓာ
 ချုပ်မြိမ်း၍၊ ရှုညာဏ် က အေးငြိမ်းမှုကို အာရုံပြနိုင်တာက
 သွေပါဒီသေသနိုဗ္ဗာန် - လောကုတ္တာရာမဂ္ဂညာဏ်။ ပရုမတ္တာ
 သစ္စာ ကို ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်သို့ သမ္မာဒ္ဓိဥာဏ် ရတာပါ။

၆၈

ဉာတ်ပရီဉာတ်အမှတ်(၂)တရားတော်

လောကုစွာရာ မှန်မှန်ကန်ကန် ဉာဏ် ရောက်မှ၊ လောကီ
သမုတိသစ္ာ လဲ ဖြောင့်မှန်ပါသည်။ လောကုစွာရာဉာဏ်
ရပြီးသောယောကီသည်၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ နှင့် ပြည့်စုံ
ပြီးသားပါ။ ပညာ ဦးစီးမှန်တော့၊ သီလ လဲ လုံတယ်။
သမာဓိ လဲ မပျက်ဘူးပေါ့။

သမ္မတသက်ပွဲ၊ အသက်ရှင်ပြီးနေရသ၍၊ တရားနှင့်ဘဲ
သက်ပွဲ - ကြံနေပါတယ်။

သမ္မတပါစာ၊ ကောင်းသောစကား။ တရားစကား။
သီလစကား။ သမာဓိစကား။ ဂိပသုနာပညာစကား။
သူတစ်ပါးထိခိုက်မှုမရှိအောင်ပြောတဲ့စကား။ သူတစ်ပါး
လောကီ လောကုတ် အကျိုးရှိတဲ့စကားမျိုးသာ၊ သမ္မတသက်ပွဲ
နှင့်ကြံ၍ ပြောပါတယ်။

သမ္မတကမ္မန္တာ၊ လောကီ၊ လောကုတ် မှာ တရားနှင့်
ပါတ်သက်သောအလုပ်။ ဂိပသုနာပညာ နှင့် ပါတ်သက်သော
အလုပ်။ သီလ နှင့် ပါတ်သက်သောအလုပ်။ သမာဓိ နှင့်
ပါတ်သက်သောအလုပ်။ သူတစ်ဦး၏ ကိုယ်စိတ်(၂)ပါး
မထိခိုက်မှုအလုပ်။ လောကီ၊ လောကုတ် အကျိုးရှိတဲ့အလုပ်

ဦးခင်စိုး ပြုစသာ

၆၉

များကို သမ္မာကမ္မန္တ နှင့်အညီလုပ်ပါတယ်။

သမ္မာအာနိုး တရားသဖြင့်ရသောငွေနှင့်ဘဲ အသက်မွေး
ဝမ်းကြောင်းပြုနေပါတယ်။ ထိသမာလောဘ နှင့် ဆက်စပ်သော
အသက်မွေးမှူးမျိုး၊ ရှောင်၍ သမ္မာအာနိုး နှင့်ရှာ၍ရသောငွေ
နှင့်သာ အသက်မွေးဝမ်းကြောင်းပြုပါတယ်။

သမ္မာဒါယမ၊ အကုသိုလ် ကလွှဲ၍၊ ကုသိုလ် ကောင်းမှ
သာ ဝါယမ စိုက်ပါတယ်။ မိုးစွာစိုးလဲ ဝါယမ မစိုက်
ပါဘူး။ သူတစ်ပါးနှစ်နာရုံးရှုံးမှူးမျိုးလဲ ဝါယမ မစိုက်ပါဘူး။

သမ္မာသတိ၊ အကုသိုလ် မဖြစ်အောင် အမြဲ သတိ
ရှိတယ်။ မနိုင်သေးတဲ့ ကိုလေသာ ကြောင့်၊ ဒေါသ ဖြစ်မည့်
အစိပ္ပါယ် ရှိခဲ့သော သတိ က ဦးစီးထားတယ်။ ဝိဝင့်
နှိသိတကုသိုလ် အတွက် အမြဲ သတိ ရှိတယ်။ ကိုယ့်ရဲ့
ကာယကံ မှာ၊ ဝစီကံ မှာကြောင့်၊ သူတစ်ပါးထိစိုက်စေမှာ၊
နှစ်နာစေမှာ၊ မဖြစ်အောင် အမြဲသတိရှိတယ်။ အဲဒါကြောင့်
ပုထိဇ္ဇာ နှင့် မတူသော သမ္မာသတိ ဟု ဘုရားကအမည်ပေး
တာပေါ့။

သမ္မာသမာနိုး လောကို လောကုတ္တာရာ နှစ်ဖြာအကိုး

70

ଭାବପରିମ୍ବାଓଫୁଟ୍(ପ)ଦାଖାତେବ୍

သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာ လုနေလို့ သောတာပန်
တည်တယ်ဟု အယူရှိခဲ့ရင်၊ သစ္စာကွယ်သောအယူဖြစ်လို့
အရိယာ များအကြိုက် မဖြစ်နိုင်ပါ။ ဂိပသုနာ တရား
အားထုတ်သောကြောင့် သောတာပန် တည်လို့။ သီလ၊
သမာဓိ၊ ပညာ နှင့် ပြည့်စုသည်ဆိုမှာ ဘုရား သာသနာ
ရဲ့ အဆုံးအမန္တုင်ညီမှာပါ။

ဒီးခင်စိုး ပြုစဉ်သော

၇၁

ဇူနိုင် (၂) မျိုး

သောတာပန်တည်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်	ဝိပသာနာကျင့်စဲ ပုဂ္ဂိုလ်
သိက္ဌာ(၃)ရပ်=နိယတ စာရိတ္ထသီလ=မြို့သော သီလ ပညာမဂ္ဂင်္ဂီးစီးလို့ သမ္မာဒိဋ္ဌး + သမ္မာသက်ပွဲ	သိက္ဌာ(၃)ရပ်=အနိယတ ဝါရိတ္ထသီလ=စောင့်ထိမ်းမှသာ လုံခြုံသောသီလ စောင့်ထိမ်းသီလ
သီလမဂ္ဂင်	သီလမဂ္ဂင်
၁။ သမ္မာ ဝါစာ	၁။ သမ္မာ ဝါစာ
J။ သမ္မာ ကမ္မာနီ	J။ သမ္မာ ကမ္မာနီ
၃။ သမ္မာ အာစိဝ	၃။ သမ္မာ အာစိဝ
သမ္မာစီမဂ္ဂင်	သမ္မာစီမဂ္ဂင်
၁။ သမ္မာ ဝါယမ	၁။ သမ္မာ ဝါယမ
J။ သမ္မာ သတီ	J။ သမ္မာ သတီ
၃။ သမ္မာ သမာစီ	၃။ သမ္မာ သမာစီ
မြို့ခြုံလုံသည်	ပညာမဂ္ဂင်
	၁။ သမ္မာ သက်ပွဲ
	J။ သမ္မာ ဒီဇိုင်
	ဘာဝတဗ္ဗကိုစွဲ

၇၂

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားတော်

မရော

- ခန္ဓာရရင် သေရတော့မယ်။ ဘယ်လို့သေမလဲ?
- ဉြပါဋ္ဌာတော် နှင့် အမိပါယ်မှတ်ထားပါ၍။
- ၁။ အာစိန္တာကံ - အမြဲမပြတ် ကိုယ်ပြုလုပ်နေသော ကုသိုလ်ကံ။ အကုသိုလ်ကံ။
- ၂။ အာသန္တာကံ - သေခါနီး ကပ်၍ဖြစ်သော ကြားဖြတ်ကံ။ သေခါနီး ကိုယ်ပြုသော - ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ အောက် မော်၍ သေသေကြားဖြတ်ကံ။
- ၃။ ကမ္မနိမိတ် - ကိုယ် တစ်သက်လုံး အမြဲနေ့စဉ် ပြုလုပ်ခဲ့သော ရောင်းရေး၊ ဝယ်ရေး၊ ကုသိုလ်တရား၊ အကုသိုလ်တရား များကို သေခါနီး ဖြင့်ရသော ကမ္မနိမိတ်။
- ၄။ ဂတိနိမိတ် - သေလွှန်သောအခါ ရောက်ရွှေ့ည့်၊ ဘဝ၏ အရိပ်အရောင်၊ ငရဲမီးလျှံး၊ ငရဲခွေးကဲ့သို့သော ဂတိနိမိတ် များ

၅၃ ၌:၂၈။ ပြရသာ

၇၃

အခါခါထင်လျက် ပူပန်ခြင်း။
ကုသိုလ် အားကောင်းတော့လဲ -
ဥယျာဉ်ဖိမာန်၊ ပဒေသာပင်နိမိတ်တွေ
အခါခါထင်ပုံ။

- ၁။ ၃၄၈ - စိတ်ပုံးလွန်ခြင်း။ မတည်ပြုမဖြစ်ခြင်း။
၆။ ၂၇၇ - ပြုခဲ့ပြီးသော အကုသိုလ် အတွက်
ပူပန်ခြင်း။ မပြုရသေးသော ကုသိုလ်
အတွက်၊ မပြုလေခြင်းဟု ပူပန်ခြင်း။

- ၁။ အဖေမှဆိုးသောခါနီး၊ သား ရဟန္တာ က အာသန္တကံ
ဖြတ်ပေးပုံ
- ၂။ သီလမြို့သော ရဟန်ကြီး အာသန္တကံ ဖြတ်၍ နါးကြီး
ဖြစ်ပုံ။ (၂၀-၁-၆၀)နေ့ဟော။
- ၃။ သောခါနီးရဟန်းက နှမလူသောသက်နှုံး စွဲလမ်း၍ ဤ
သက်နှုံး၌သန်းကပ်၍ဖြစ်ပုံ။ (ဤပါဒါန်အစွဲ)
(၁၀-၁-၆၁)ဟောသောတရား။
- ၄။ တောအေးယာဉ်၌ဦး မောဟာအပို့၏ နှင့် ပစ္စည်းခွဲ၍

၇၄

ဉာဏ်အနိယာအမှတ်(၂)တရားဝတ်

သေတော့ခွေးဖြစ်ပဲ။ (၆-၅-၆၁)B Side (ဘီ)ဆိုက်
၅။ ပသောနဒီကောသလမင်းကြီးရဲ မာလျှိုကာမိဖုရားကြီး
အသဒီသဒါန် အရှုကြီးပေးခဲ့သော်လဲ၊ ကောသလ
မင်းကြီးအား မှသားလိမ်လည်ပြောခဲ့မိတဲ့စိတ်။ သေခါနီး
ကြားဖြတ်အောက်မေ့မိ၍ အပိမိ(၇)ရက်ကျသွားတယ်။
(ကုလ္လာစွဲ နှင့် အာသန္တက်) (၁၆-၈-၆၁)နေ့ဟော။
၆။ မိလက္ခာမှုဆိုး သည် အကုသိုလ်အားကြီးလွန်းဆိုး၊ သူများ
လူသောသောက်ရေအိုး ရေမတွေ့ဘဲ အိုးဘဲမြင်ရတယ်။
သေရင်အပါယ်ကျသို့၊ သေချာပြီးသား။ ဆရာကောင်း
တွေ့၍ ဝိယသုနာ အားထုတ်လို့ မိလက္ခာမှုဆိုး ရဟန္တာ
ဖြစ်ရတယ်။ (၂၁ - ၂ - ၆၀)နေ့ဟော (ဝိပသာနာ
အကျိုး)။

သေနည်း(၃)မျိုး (၄ - ၃ - ၆၀) နေ့ဇူး

သေနည်း(၃)မျိုး၊ အမှတ်စဉ်(၃၀)၊ စာမျက်နှာ(၄၄၃)မှ
၈၀အနာ နဲ့ ၈၁နဲ့ မရောတဲ့ ဘုရား တရားကိုနာရ၍သော်
လည်းကောင်း။ သဏ္ဌာယဒီ၌ ပြုတ်အောင် ဟောနိုင်တဲ့

၆၅

ခြီးဆင်နိုး ဖြောသာ

၇၅

ဘုရား၏ တပည့်သားများနဲ့တွေ့လို့ အဲဒီတရားမျိုးကို နာရ၍
သော်လည်းကောင်း။ ဒီလို့မှ ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်မျိုးကို မတွေ့တော့ဘူး
ဆိုလို့ရှိရင်လဲ၊ အရင် နာဖူးတဲ့တရားကို ကိုယ်ဟာကိုယ်ရှုပြား
ပြီးသကာလာ၊ ဒါကလဲ နာဖူးတဲ့တရားရှိမှနော်။ သလ္ဌာယ
ဖြိုတ်တဲ့တရားကိုနာဖူးမှု။

ပန်းကလေးအောက်မေ့ပါတယ်။ ညောင်ရေအိုးကအဲး
အောက်မေ့ပါတယ်။ ဒါလောက်ပြောတာမဟုတ်ဘူး။ ပန်း
ညောင်ရေအိုးဆိုတာက ဒါနှကုသိုလ် မို့၊ နတ်ပြည့် သုကတိ
ကိုတော့ မူချကော်ဇူးများမယ်။ ဒီမှာကတော့ ဒီလို့မဟုတ်ဘူး။
ထောက်နှစ်ရောက် ဖြစ်သောကြောင့်၊ တလ္ဗာနှစ်ရောက်း၊ ဒီနှစ်
နှစ်ရောက်၊ အပိုစွာနှစ်ရောက် သွားပြီးဖြစ်တယ်။ ဤကဲ့သို့
သေပါဟု ဆရာတော်ဘုရားကြီးဆုံးမတယ်။

ကိုယ် – ကိုယ်တိုင် ဖြစ်ပျက်ရှုပြီးသကာလ ထောက်နဲ့
ငါနဲ့မရောတဲ့အလုပ်ကိုလုပ်ပြီး သေရခဲ့သော်လည်းကောင်း။
သောတာပန်း သကာဒါဂါမ်း အနာဂတ် တည်ပြီးသေနိုင်တယ်။

၇၆

**ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားတော်
သေခါနီး ဘာ နှလုံးဆွင်းမလော်?**

ဂိပသုနာ သာလျှင် အားကိုးပါ။ မသေခင် အမြဲ
နှလုံးသွင်းနေတာက လောဘ - ဒေါသ - မောဟ။

လောဘ နှင့် သေ ပြီထား

ဒေါသ နှင့် သေ ငရဲ

မောဟ နှင့် သေ တိဇ္ဇာန်

လောဘ ဒေါသ၊ မောဟ နှင့်သွေ့ လူဖြစ်သော်လည်း
အဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်။

အလောဘ၊ အဒေါသ နှင့် သေရင် ဒိုဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်၊
ကလျာဏာပုထိဇ္ဇား။ သူတော်ကောင်း။

အလောဘ၊ အဒေါသ၊ အမောဟ နှင့် သေရင်
(ဂိပသုနာ နှလုံးသွင်း၍ သေသာသူ) တိုဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်
ရောက်ရာ သုကတိဘဝ ၍၊ အပါယ်ပိတ်တရားနှင့် တွေ့ရမည်။

ပောကို။ ယဉ် ဘဝ မှာ သစ္စာ တရားကို အလွန်ကြိုက်
လျှင်၊ တိုဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်။ ဤ ဘဝ မှာ အပါယ် တံခါးပိတ်၍
သုကတိမှနိဗ္ဗာန် သို့ပါဘဲ။ ယောကို။ ယဉ် ဘဝ မှာ၊ ဒိန်တရား၊
သီလတရား နှင့်သာပျော်နေရင် ဒိုဟိတ်ပုဂ္ဂိုလ်။ သူတော်

၌ီးခင်စိုး ပြုစွဲသော

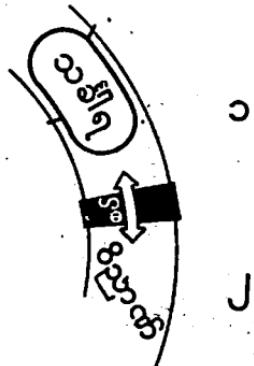
??

ကောင်းပါဘဲ။ အပါယ်တံခါးမပိတ်သေးပါဘူး။

မရှား ပြီးပြီး။

သုံးပါးအစ်

၁။ သခ္ၢရ နှင့် ဂိဉာဏ် တစ်စပ်
 အတိတ်ဘဝကပြုခဲ့သော သခ္ၢရ နှင့် ယွဲ ဘဝ
 ရနေသော ပဋိသွေးနှုန်း တစ်စပ်။

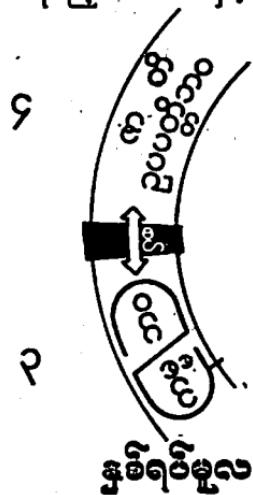

၂။ ဝေဇား နှင့် တဏ္ဍာ တစ်စပ်
 ယွဲ ခန္ဓာ မှာရှိသော ဝေဇား၊ ခုက္ခသစ္ာ နှင့် ပေါက်
 ပွားလာသော တဏ္ဍာ၊ သမှုဒယသစ္ာ နှင့်တစ်စပ်။

၇၁ ဉာတ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

၃။ (ကမ္မ ဘဝ) နှင့် ဇတိ တစ်စပ်
 မသေခင် ကိုယ်ပြုလုပ်နေသော (ကမ္မ ဘဝ) နှင့်
 သေပြီးရင် ရမည့် ဇတိ နှင့်တစ်စပ်။

နှံခြံရမြဲလ

တရာ့၊ နှင့် အပိုဒ္ဓ
 ပစ္စုပုန် မှာ တရာ့၊ ခေါင်းဆောင်၍ အပိုဒ္ဓ တွဲပါ
 လာပါတယ်။

ဝန့်သီးဝ

ကိုလေသာဝင်(၃)ပါး ကမ္မဝင်(၂)ပါး ဂပါကဝင်

မြန်မာ

१८

(၇) ပါးရိပါတယ်။

“ကိုလေသာ ကြောင့် ကမ္မ ပြုပြင် စိပါကဝန် မလွတ်
နှင့်ပင်” ဟု စာဆိပါတယ်။ (၁)အကွက်မှာ အတိဇ္ဈ၊
သံရီရ ဆိတာပါတယ်။

କିମ୍ବା କିମ୍ବା (୨) ଟଙ୍କା ଦଣ୍ଡିପିଲଟ୍ୟ॥

အပိုမြာ ဆိုရင် သူနှင့် ယျဉ်ဖေါ်ယျဉ်ဖက် တဏ္ဍာ
ဥပါဒီနှင့် အတွဲလိုက်ပါစံမြိုပါ။ အပိုမြာ ကလဲ ကိုလေသာ
ဘ။ တဏ္ဍာ ကလဲ ကိုလေသာ ဘ။ ဥပါဒီနှင့် ကလဲ
ကိုလေသာ ပါဘ။

တရာ့သာ ဆိုရင်လဲ အပိုဒ္ဓ ပါပြီးသားဘဲ။ အပိုဒ္ဓ
မပါသော တရာ့သာ ဆိုတာ မဖြစ်နိုင်ပါ။ တရာ့သာ ရင့်တော့
ဘုပါဒီနှင့် ဖြုစ်တာပါဘဲ။

ଜୀତ୍‌(୨) ରହିଲ୍ ତାଳପିତାଙ୍କୁ । ତାଳପିଣ୍ଡଃତାଙ୍କୁ
ଫେରିଛିପି । ଆଜିକ୍ରୂଧ ସମ୍ମାନରୁ ଯେବେ ତୀର୍ତ୍ତିରୁ
ଗୁରୁତ୍ବରୁ ଏବେବୁ । ଅଛୁଟାକୁ ଆତିରିଗ ରୋକ୍ରିରୁବାରୁ
ଥାଏ । ସମ୍ମାନରୁ ଦେଖି ଲୁହିଛିତାଙ୍କୁ । ଆଜି ସମ୍ମାନ କ୍ରି
ଆପିପୁଣ୍ୟପ୍ରକାଶର୍ଦ୍ଦି । କିମ୍ବାକୁ ଦେଖିଲୁହିଛିତାଙ୍କୁ । ଆଜି

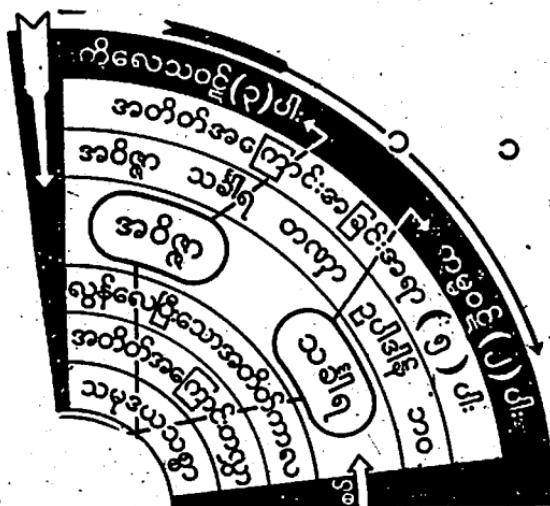
၈၀

ဉာတဗုပရိန္ဒာအမှတ်(၂)တရားဆတ်

ကိုလေသာ ဟာ ဘာလဲဆိုရင်၊ အဝိဇ္ဇာ တရား
 ဉာပါဒါန် ပါဘဲ။ အဝိဇ္ဇာ ဆိုတာ သစ္စာ(၄)ပါး မသိတာ။
 တရားက လိုချင်ရချင်တာ။ ဉာပါဒါန် က စွဲလမ်းတာပါဘဲ။

ကမ္မဝန် (၂) ဒီး

သခ္ပရ နှင့် ကမ္မ ဘဝ (၂) ပါးဖြစ်ပါတယ်။
 သခ္ပရ ဆိုရင် ကမ္မ ပါပြီးသားပါ။ ကမ္မ ဆိုရင် သခ္ပရ
 ပါပြီးသားပါ။

ကမ္မဝန် (၂) ပါးက၊ သခ္ပရ နှင့် ကမ္မ သည်၊ တရားစီ
 မဟုတ်ပါ။ သခ္ပရ သည်၊ သခ္ပရ အလုပ်ကို လုပ်၍ ကမ္မ

ဒီးခင်စိုး ပြုစသော

ဘဝ သည် ကမ္မ အလုပ်ကိုလုပ်ပါသည်။

သခ္ပရသည့်

ကာယ	သခ္ပရ	ကိုယ	နှင့်ပြုပြင်ခြင်း
ဝစီ	သခ္ပရ	နှုတ်	နှင့်ပြုပြင်ခြင်း
စိတ္တ	သခ္ပရ	စိတ်	နှင့်ပြုပြင်ခြင်း
ပုညာဘိ	သခ္ပရ	ကုသိုလ်	အလွန်လုပ်ခြင်း
အပုညာဘိ	သခ္ပရ	အကုသိုလ်	အလွန်လုပ်ခြင်း
အဆန္တဘိ	သခ္ပရ	ရျာန်သမာဓိ	အလွန်လုပ်ခြင်း

ဆန္တ ဆိုသော စကားသည် စိတ် ၃၅ ဖြစ်ပေါ်လာတာပါ။
 ထို့ကြောင့် စိတ္တသခ္ပရ - ပြောလျင်နားလည်လွယ်အောင်လို့
 ဆန္တ ဆိုသောစကားထည့်ပေးတာပါ။

ဓမ္မဘဝသည့်

ကာယ	ကံ	(၃)ပါး	စေတနာ သခ္ပရ
ဝစီ	ကံ	(၄)ပါး	စေတနာ သခ္ပရ
မန္တာ	ကံ	(၃)ပါး	စေတနာ သခ္ပရ

၈၂

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားတော်

ကံ ဆိုတာ အားကျိုးမာန်တက်၊ လေးလေးနက်နက်
ပြုလုပ်တာပါ။

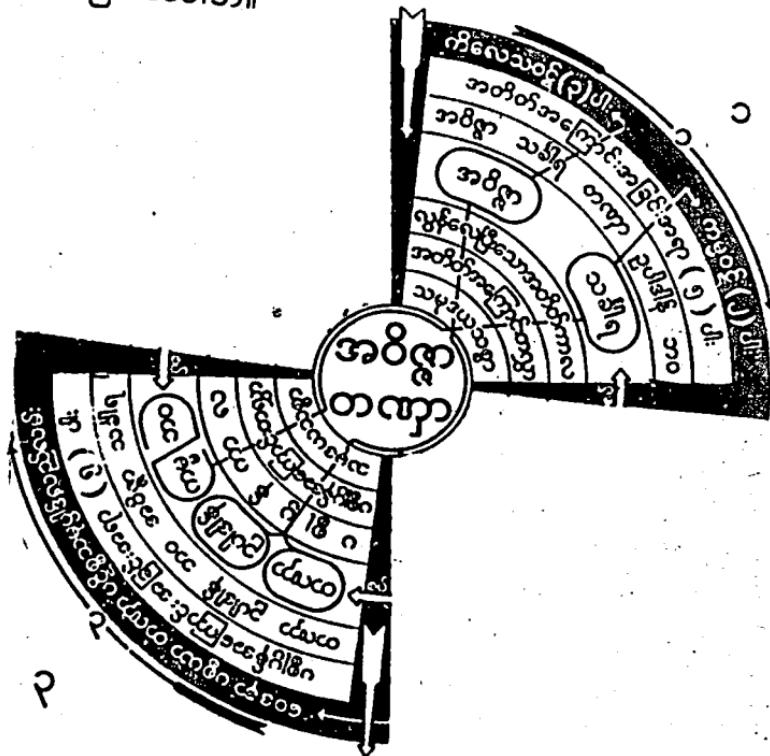
ကမ္မဘဝ နှင့် သခါရ တွေ့ဖြစ်စုံ ဘင်္ဂြိုဟ်ဖော်

ဥပမာ - ရဟန်း သံယာတော်အား သက်နှုန်းလူချင်သော
စေတနာ - မနောကံ ဖြစ်လာသည်ဆိုရင်၊ သက်နှုန်း ဝယ်ရန်
ဆန္ဒ စိတ္တ သခါရ က ရှေ့ဆောင်ပြုပြင်ညွတ်ပြီးမှ သက်နှုန်း
ဆိုင်သို့၊ ကာယကံသခါရ နှင့် သွားရပါတယ်။ သက်နှုန်း
ဆိုင်သို့ရောက်တော့ ဝစီကံ နှင့် သက်နှုန်း ဈေးမေး၍၊ ကာယ
ကံ နှင့် သက်နှုန်း ကိုင်လို့၊ ကောင်းမကောင်းရွေးချယ်လို့၊
ပြောဆို လုပ်ကိုင်တာသည်၊ ကာယကံ နှင့် ဝစီကံ တွေပါဘဲ။
သက်နှုန်း ဝယ်တော့လဲ၊ ကောင်း - မကောင်းရွေးချယ်လို့သော
ဆန္ဒ စိတ္တ သခါရ လေး ဦးဆောင်စိတ်ကအရင်ပေါ်လိုက်။
ကာယကံ နှင့် သက်နှုန်း တွေကိုရွေးချယ်လိုက်။ ရောင်းဝယ်
စကားပြောရန် ဆန္ဒ စိတ္တ သခါရ က ရှေ့ဦးစွာကိုယ်ပြော
လိုသောစကားများစီစဉ်ပေးလိုက်။ ဝစီ သခါရ နှင့် ဝစီကံ
က ပြောပါတယ်။ လိုရင်းပြောရရင် ဝစီကံ သခါရ နှင့်

၆၇: ခင်စိုး ပြခဲသော

ଶ୍ରୀତାପିତେ ॥

१२

ယွှေပြထားသော ပဋိစ္စသမ္မပါဒ မှာ (၁)အကွက်၊
အတိတ်ဘဝကပြုခဲ့သော၊ သမုဒ္ဓယသရာ ကိုလေသာဝန် နှင့်
ကမ္မဝန်။ ယွှေ ပစ္စာပုန်ဘဝ မှာ လုပ်နေသော (၂)အကွက်
သမုဒ္ဓယသရာ ကိုလေသာဝန် နှင့် ကမ္မဝန် ကို ပြမ်း

၈၄

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်ုတ်တို့ ဗုဒ္ဓဘာသာ တွေမှာ၊ ရှင်ပြု-
ရဟန်းခံ - ကထိန်အလူပြုလုပ်ကြပါတယ်။ ဘာကြောင့်
လူသလဲ? ဤဘဝမှစ၍ နောင်ဘဝမှာ ကောင်းစားချင်လို့ဟု
ဖြေရမှာဘဲ။ ကောင်းစားချင်တာက တရား ဥပါဒါန်

သစ္ာ သိလူတာမဟုတ်တာက အပိုမြာ ကိုလေဆာင့်
က ရှေ့သွားဦးဆောင်ပြီးလူလို့ ကိုယ်ထိလက်ရောက် လူဒါန်း
ပေးကမ်းစွန်းကြီးတာက၊ ကမ္မဝင်း ရမှာက ဝိပါကဝင်း(၈)ပါး
ကျေးဇူးတော်ရှင် - မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက (၂၂-၁၁-
၆၁)နှေ့ဟောသော ကထိန်ရေစက်ချုတရားတော်မှာ၊ ဒါန်သည်
လူ၊ နတ်၊ နိုဒ်နှင့် (၃)တန်သောအကျိုးကို ပေးစေပါတယ်ပဲ့
ဟောထားပါတယ်။ သစ္ာအနုလောမိကျောဏ် (တန်ည်း)
ဝိပသုနာဉာဏ်၊ ရှေ့သွားဦးစီးလူမှုသာ ဝိဝဇ္ဇာနှစ်သို့တကုသို့လ်
ဖြစ်အောင်လို့၊ သစ္ာ သိပြီးလူပါ။ သစ္ာ မသိဘဲလူရင်
ဝါကုသို့လ် ဖြစ်မှာစိုး၍ဟု ခဏာခဏာဟောပါတယ်။ မိုးကုတ်
ဟောကိုတွေအား၊ အလူဂိုတားတာမဟုတ်ပါဘူး။ သစ္ာ သိပြီး
လူတတ်အောင်လို့၊ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
သင်တာပါ။ ကျွန်ုတ်တို့၊ မိုးကုတ်ရိပ်သာ၊ ကွမ်းသီးစာန်းရပ်၊

၌ီးခင်စိုး ပြုသော

၈၂

ရွှေဂြို့ဘုရားအနောက်ဘက်၊ အမရပူရမြို့၊ ဦးစိုးရွင်
တည်ထောင်သော ဓမ္မာရုံမှာ (၁၂)လကာလပတ်လုံး ဉာဏ်အော်
တိုင်း ယောကီတွေလာကြ၍၊ ဆရာတော်တရားနာ၊ တရားထိုင်
သော ယောကီများရှိပါတယ်။ အဲဒီယောကီတွေထဲမှာ စီးပွားရေး
ပြည့်စုံသော ယောကီရှိသလို၊ ကျွန်တော်မှစ၍၊ စီးပွားရေး
အလတ်တန်းစား ဆင်းရသားများလည်းရှိပါတယ်။ အားလုံး
သော ယောကီများသည်၊ ကိုယ့်အိမ်ထောင်အတွက်၊ စီးပွားရေး
လုပ်စားရသူများပါ။ အဲဒီယောကီများသည်၊ ဆရာတော်ဘုရား
တရားနာတဲ့အချိန်၊ ဝိပဿနာတရား အားထုတ်တဲ့အချိန်မှာ
မရွှေ့ (၅) ပါး နှင့် နှလုံးသွေးနေပါတယ်။ ကိုလေသာ နှင့်
အဖော်မလုပ်ပါဘူး။

စီးပွားရေးနဲ့ ရှာဖွေစားသောက်တဲ့ အချိန်မှာတော့
လူ့သီလာ လူ့သမာစီနှင့်အညီ၊ တရားအားထုတ်ခါစ ယောကီ
တွေကလဲ နေ့စဉ် ဝါရိတ္ထာသီလ နှင့် မကျိုးမပေါက်အောင်
စောင့်ထိမ်းတဲ့ အနိယတသီလ နှင့် ရှိကြသလို၊ တော်တော်
လေး ဝိပဿနာတရား အားထုတ်အသားကျပြီးသော ယောကီ
များကတော့၊ စာရိတ္ထာသီလ နှင့် နိယတာ မြှုသော သီလား

၁၆

ညာတပဒိန္ဒာအမှတ်(၂)တရားတော်

တရား နှင့်လည်း သီလ အကျိုးမခံ၊ သံယောဇ္ဈာ နှင့်လည်း
အကျိုးမခံတော့ပါဘူး။ စီးပွားရေးရှာဖွေစားသောက်တဲ့အချိန်
မှာတော့၊ လူ့သီလ၊ လူ့သမာဓိ နှင့်အညီ၊ ကိုလေသာဝင့်၊
ကမ္မဝင့် နှင့် ငွေရှာကြပါတယ်။

ဂိဟသုနာ အားမထုတ်သောအချိန်မှာ အနာဂတ်
ယောက်သည်၊ လူ့သီလ၊ လူ့သမာဓိ လုံခြုံ၊ မပါယ်နိုင်သေး
သော၊ ကိုလေသာဝင့်၊ ကမ္မဝင့် နှင့်နော်၊ ဂိသုဒ္ဓိ(၇)ပါး
အတိုင်း အစဉ်လိုက်ကျင့်ပုံ၊ ရှင်းပြပါမယ်။

နိဗ္ဗာန် ရောက်ကြောင်း တရားရှာမိုးရာမှာ၊ အာကိရ^၁
ပုဂ္ဂိုလ် နှင့် အနာဂတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍ နှစ်မျိုးရှိပါတယ်။
အိမ်ထောင်သားမွေး၍၊ တရားရှာသော အာကိရပုဂ္ဂိုလ် နှင့်
အိမ်ရာထောင်ခြင်းမဟုတ်သော ရဟန်းသံယာတော် နှင့်
သီလရှင် များကတော့ အနာဂတ်ပုဂ္ဂိုလ် ဖြစ်ပါတယ်။
ကျွန်တော်တိနှင့်ဆိုင်သော အာကိရပုဂ္ဂိုလ် ပုဂ္ဂိုလ်များမှာ၊
ကိုယ်ကျင့်သီလ၊ သမာဓိ သည်၊ အရေးကြီးသော အခြေခံ
သီလ ပါ။

ဂိသုဒ္ဓိ (၇) ပီးတရားတော်

(၂၀-၉-၆၁)နေ့ ဆရာတော်ဘုရားဟောသော၊ နိဗ္ဗာန်

ဒ္ဓိခင်စီး ပြဋ္ဌသော

၈၇

ရောက်ကြောင်းတရားရှာမှိုးသော ပုဂ္ဂိုလ် များမှာ၊ ဝိသုဒ္ဓိ(၇)ပါး
ဟူသော အစဉ်ရှိပါတယ်။ ဆရာတော် ဥပမာပြပုံက -
ပသေါနဒီကောသလမင်းကြီး သည်၊ သာကေတ ဟူသော
မြို့ကိုသွားရန်၊ မြင်းရထား(၇)စင်းနှင့် သွားရတယ်။ မြင်းရထား
တစ်စီးလျှင်၊ (၁)ယူဇာသာပြီးနိုင်တော့၊ (၂)သီလ ဝိသုဒ္ဓိ
ရထား သည်၊ (၃)ယူဇာလမ်းမှာ လှည်းဝင်ရှိးမကျိုး၊ ဒေါက်
မကျိုးမှသာ၊ (၂)စခန်းကို ရောက်မှုပါ။ (၂)ဝိဇ္ဇာ ဝိသုဒ္ဓိ
ရထား ပေါ်စီးရပါတယ်။ ဤကဲ့သို့ လှည်းမကျိုးမှ (၃)စခန်း
မှာ၊ (၄)ဒီဇိုင်း ဝိသုဒ္ဓိရထား မှ (၅)ကန်းဝိရိကရဏာ ဝိသုဒ္ဓိရထား
(၆)မရှိ မရှိ ညာဏာ အသေန ဝိသုဒ္ဓိရထား မှ (၇)ပဋိပုဒ်၊
ညာဏာ အသေန ဝိသုဒ္ဓိရထား မှ (၈)ညာဏာ အသေန ဝိသုဒ္ဓိ
ရထား ဟူ၍ ဥပမာပြဟောထားပါတယ်။

အပါယ် (၄) ပါး စိုးသောတရားသည်
ကိုလေသာဝင့်၊ ကာမွှေဝင့် မဖော်တို့
ဒီဇိုင်း ဒုန်း ဝိခိုက်လွှာသာပြုစိုးတယ်။

ထို့ကြောင့် ဝိသုဒ္ဓိ(၇)ပါး မှ - သီလာ သဏ္ဌာ

၁၆၈

ဉာဏ်ပရီသာအမှတ်(၂)တရားတော်

ပညာ ထဲက၊ ဒိဋ္ဌ၊ ဝိစိကိစ္စာ တစ်ပါတည်း၊ အကျမ်းဝင်ပုံ
ဘင်္ဂပြပါမယ်။

သီလ ဝီဆုခြီ

သီလ ဝီဆုခြီဖြောင်း ရွှေခင်ကျော်ရမည့်တရား

ဘယာက် (၃) ပါ:	ပါကာတိပါက	သူ.အသက်သတ်ခြင်း
	အဒီနာဒါန	သူများပစ္စည်းခိုးခြင်း
	ကာမေသမိုဒ္ဓဘာ	လင်ရှိ၊ မယားရှိပြစ်မှားခြင်း
ဒေဝါယ် (၄) ပါ:	မှုသာဝါဒါ	လိမ်ပြောသောစကားဆိုခြင်း
	ပိသုကာဝါဒါ	ဂုံးချောသောစကားဆိုခြင်း
	ဖရာသဝါဒါ	ကြမ်းတမ်းသော စကားဆိုခြင်း
	သမ္မပ္မာလာပဝါဒါ	သိမ်ဖျင်းသောစကားဆိုခြင်း

ဓိဇ္ဇာ ဝီဆုခြီ

ဓိဇ္ဇာ ဝီဆုခြီဖြောင်း ရွှေခင်ကျော်ရမည့်တရား

ဒေဝါယ်	အသိန္တာ	မနာလိုခြင်း
	များပါဒ	ပျက်စီးစေလိုခြင်း
	မိဇ္ဇာဒိန္ဒ	မှားသောအယူ

ဒီခင်စိုးပြုသော

၁၉

ဒီမှု ဝိသူရိနိ ဖြစ်အောင်
အလူစင်ကြော်အောင်

- ၁။ သပ္ပါရိသာ သံသေတော်။
- ၂။ သစ္စမွသာဝန်။
- ၃။ ယောနိသော မနသီကာရောဓာ။
- ၄။ ဓမ္မာန် ဓမ္မပဋိပတ္တိယာ။
- ၁။ သူတော်ကောင်းတွေ့အောင်ရှာပါ။
- ၂။ သူတော်ကောင်းဟောသော သစ္စာတရား နာမုသာ
အယူစင်ကြယ်မှာပါ။
- ၃။ သူတော်ကောင်းဟောသော သစ္စာတရား နာမုသာ
နှလုံးသွင်းကမုန်၍ အမြင်ကြည်လင်မှာပါ။
- ၄။ သစ္စာတရား နာ၍ နှလုံးသွင်းမုန်၍ အားထုတ်သော
ဂိပသုနာဉာဏ် သည်၊ ၇၈၀ ဂိပသုနာ ဖြစ်၍
သမ္မာဒီဇိုဘာဏ် ရမှ ဒီဇိုရိသုဒ္ဓိ ဖြစ်ပါတယ်။ သစ္စာ
တရားနာမုသာလျှင် ဒီဇိုရိသုဒ္ဓိ ဖြစ်ပါတယ်။

၃၀

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

ကခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓ

ခန္ဓာ (၅) ပါး ရုပ်နာမ် တရားသာလျင်ရှိ၍ ရုပ်
 အကြောင်းကလ ကံ၊ စိတ်၊ ဉာတ္ထ၊ အဟာရ။ နာမ်
 အကြောင်းကတော့ အာရုံခြိရ ပါဘဲ။ ကျေးဇူးတော်ရှင်
 ဆရာတော်ဘရားက “ဒွယ် ဘိက္ခဝေ ပဋိစ္စ ဝိဉာဏ်”၊
 အကြောင်းနှစ်ခုကြောင့် ဝိဉာဏ်ကွန်းဖြစ်သလို ဝိဉာဏ်
 ကွန်းဆိုရင် ယုဉ်ဖော်ယုဉ်ဖက် ရုပ်ဝေဒနာ သည်၏ သခြား
 နှင့် အတူတကွ ပါမြိုပါ။ ပစ္စဗုဏ် ဝိဉာဏ် နာမ်ရှုပ် သူဌာ
 ယတန် ဖသာ ဝေဒနာ ဆိုသော ခန္ဓာ (၅) ပါးရဲ့ အကြောင်း
 တရားက - အဝိဇ္ဇာ သခြားရ ပါ၊ ကခါ ဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓ
 သည်၊ ရုပ်နာမ် ခန္ဓာ ရဲ့ အကြောင်းတရားကို သိမ်းဆည်းသိ၍
 ယုံမှားခြင်း ဝိစိကိုဗ္ဗာ လွန်မောက်သော ပစ္စာ ပရိုက္ခဘွာဏ်
 ၏ စင်ကြယ်ခြင်း။

(ဝိစိကိုဗ္ဗာ လွန်မောက်ခြင်း။)

၅၃
နီးခင်ခိုး ပြရသော

၉၁

မန္ဒြေ မစွဲဉာဏာ ဒဿန ပိသူဒ္ဓ
ဖြစ်ပျက်ဖြင့်သောဉာဏ်

- ၁။ ပုံဗ္ဗာဂ မဂ်
- ၂။ ဝိပသုနာ မဂ်
- ၃။ ပဉာဏ်က မဂ်
- ၄။ လောကီ မဂ်
- ၅။ ဥဒယဗ္ဗယ ဥာဏ်
- ၆။ ယထာဘူတ ဥာဏ်
- ၇။ ရှေ့ပြီးမဂ်။ (ပုံဗ္ဗာဂ)
- ၈။ ရပ်နာမ် တရားတို့ကို၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဟု
ဥာဏ် ဖြင့်ရှုခြင်း။ (ဝိပသုနာ)
- ၉။ သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မာသတိ၊ သမ္မာသမတိ မဂ္ဂုံ(၃)ပါး၊
သမ္မာဒိဋ္ဌ၊ သမ္မာသက်ပွဲ ပညာမဂ္ဂုံ(၂)ပါး၊
မဂ္ဂုံ(၅)ပါး ရှုံးသောက်တရား။ (ပဉာဏ်က)
- ၁၀။ လောက္ခာရာမဂ္ဂုံ(၈)ပါး မပြည့်သေး၍ ကျင့်စဲ ပုဂ္ဂိုလ်
မို့၊ လောကီမဂ် ဟုတော်ပါတယ်။

၆၂ ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

- ၅။ ရပ်နာမ် တို့၏ ဖြစ်ပျက်မြင်သော ဉာဏ်၊ (ဥဒယဗ္ဗာ)
 ၆။ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာသိသော ဉာဏ်၊ (ယထာဘဂ္ဂတ)
 (ဂိပသုနာဉာဏ်။)

ဝန္တဝဒါ ဉာဏ် ဒဿန ဝိသ္ထီ
 နိမိန္ဒာဏ်

၁။	ဖြစ်ပျက်မြင်သော	ဥဒယဗ္ဗာ	ဉာဏ်
J။	အပျက်တွေမြင်သော	ဘင်္ဂ	ဉာဏ်
၃။	သေးတွေမြင်သော	ဘယ်	ဉာဏ်
၄။	အပြစ်တွေမြင်သော	အာဒီနဝ	ဉာဏ်
၅။	ဌီးငွေ့သော၊ မှန်းသော	နိမိန္ဒာ	ဉာဏ်

(မှန်းဉာဏ်ပါဘူး။)

ဉာဏ် ဒဿန ဝိသ္ထီ
 မဂ်ဉာဏ်

တရားအားထဲရှိ မသေခင်မြင်သော နိမိန္ဒာန်။ ခန္ဓာ

၆၃
နီးခင်စိုး ပြရှသော

၉၃

ဖြစ်ပျက်မဖြင့်ဘဲနဲ့ အေးပြုမှုသာ ဉာဏ် ရောက်သော
သည်ပါဒီသေသနနှုန္တာနဲ့။

(ဆုံးဉာဏ်)

ဝိဇ္ဇာ (၇) ဒေါ ရွှေသာ (၇) အင့်

၁။	သီလ	ဝိသီဝိ	သီလ	ဝင်ကြယ်မှု
၂။	စိတ်	ဝိသီဝိ	စိတ်	ဝင်ကြယ်မှု
၁။	ခိုင်	ဝိသီဝိ	ခိုင်	ဝင်ကြယ်မှု
၂။	ခိုင်	ဝိသီဝိ	ခိုင်	ဝင်ကြယ်မှု
၃။	ကျော်	ဝိသီဝိ	ကျော်	ဝင်ကြယ်မှု
၄။	ကျော်	ဝိသီဝိ	ကျော်	ဝင်ကြယ်မှု
၅။	မရှိမရှိ	သူသာ	မရှိမရှိ	မရှိမရှိ
၆။	မရှိမရှိ	သူသာ	မရှိမရှိ	မရှိမရှိ
၇။	စိတ်	ဒုက္ခ	စိတ်	ဒုက္ခ
၈။	စိတ်	ဒုက္ခ	စိတ်	ဒုက္ခ
၉။	အင်ကြယ်မှု	စိတ်	အင်ကြယ်မှု	စိတ်
၁၀။	အင်ကြယ်မှု	စိတ်	အင်ကြယ်မှု	စိတ်

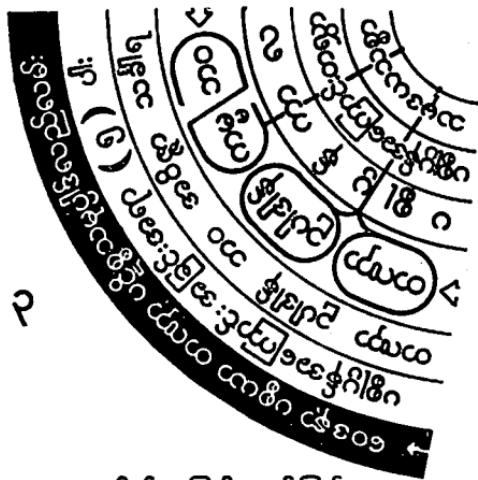
၉၄

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

ဂိသုဒ္ဓ(၇)ပါး စဉ်အတိုင်းကျင့်သုံး၍၊ ဖြစ်ပျက်မြင်သော
ယောက်သည်၊ ရှုံးသောတာပန် ပါဘဲ။

သီလ လုံ၍ ဒီဇိုင် ဝိစိကိစ္စာ အသိနှင့်ပြုတ်၍၊ ဖြစ်ပျက်
မြင်ရင် ရှုံးသောတာပန် ပါဘဲ။

ရှုံးသောတာပန် ၏ အကျိုးတရားကို ဤစာအုပ်၊
စာမျက်နှာ(၅၉)စာကြောင်းရေ(၅)တွင်ကြည့်ပါ။

တရားအားထုတ်၍ ဖြစ်ပျက်မြင်သောယောက်သည်၊
ကိုလေသာ မကုန်သေး၍ ကမ္မ အလုပ်တွေလုပ်ရပါတယ်။
ဥပမာ - တောင်မြို့မှာနေသော၊ ကျွန်တော်တို့ရိပ်သာက
ဝါးကုန်သည် ဒေါ်မြေစန်းဆိုရင်၊ စီးပွားရေးအလုပ်က
ဝါးကုန်သည် (ဘဝ)၊ ဝါးရောင်းတယ်၊ ဝယ်တယ်၊ ရောင်း

၆၅
ဦးခင်စီး ပြုစသာ

စကား၊ ဝယ်စကားပြောတဲ့၊ ကမ္မ အလုပ်က ကာယကံ၊
ဝစီကံ၊ မနောကံ တွေပါလား။ ဝါးကုန်သည် (ဘဝ) မှာ
(ကမ္မ) အလုပ်တွေ လုပ်တော့ (ကမ္မ ဘဝ) ပေါ့။ ဘာ
သစ္ဓာ လဲဆိုတော့ သမှုဒယသစ္ဓာ ပါ။ ပဋိစ္ဓသမ္မပါဒ်
ပုံနှင့်ပြထားပါတယ်။ ပဋိစ္ဓသမ္မပါဒ် မှာ၊ သစ္ဓာ လွန်၍၊
ဟောမရပါ။ ရေးမရပါ။ ဒေါ်မြစန်း၊ ဝါးကုန်သည်ဘဝမှာ
ဘယ်သူခိုင်းသလဲ။ ကိုလေသာဝင့် က ခိုင်းတာပါ။

အပိဋ္ဌာ

တဏ္ဍာ

ဥပါဒါန်

ကိုလေသာဝင့်

(၃) ပါးခိုင်းတော့ ကမ္မဝင့် (၂) ပါး၊ သာ်ရ နှင့် ကမ္မ
အလုပ်က ဝါးကုန်သည် ဘဝ မှာ (ကမ္မ ဘဝ) အလုပ်တွေ
လုပ်ရတာပေါ့။

သာ်ရ နှင့် ကမ္မဘဝ တွဲပုံကလေး ရှင်းပြပါအုံမယ်။

ဝမ်းတွင်းက စိတ္တသာ်ရ ကလေးက ဉာတ်လိုက်၊ ဝစီကံ
က ပြောလိုက်။ စိတ္တသာ်ရ ကလေးက ဉာတ်လိုက်၊ ကာယကံ

၉၆

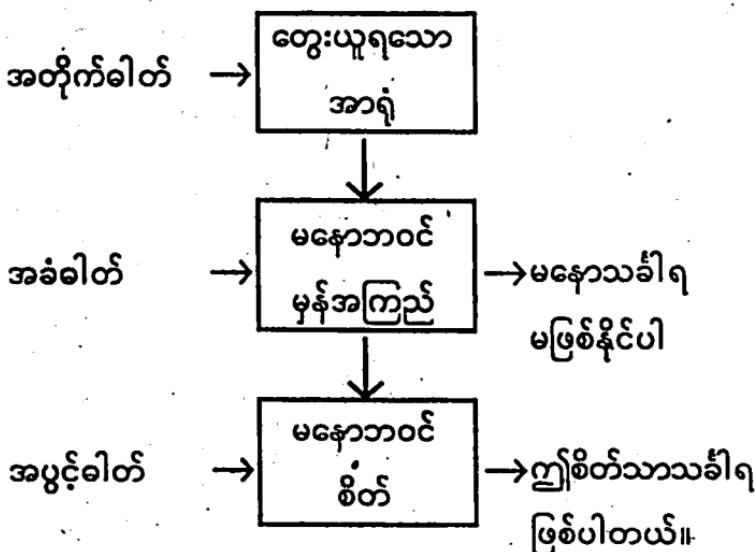
ဉာတ်ပရီဉာဏ်မှတ်(၂)တရားတော်

နှင့် ပြုလုပ်လိုက်။ ကိုလေသာ ခိုင်းလို့ အလုပ် - လုပ်ကြတဲ့
 ဘဝထဲမှာ၊ ကမ္မာ အလုပ်ပြုတိုင်း၊ သခါရနှင့် (ကမ္မာ ဘဝ)
 သည်၊ အတွဲလိုက်ပါပြီးသားပါ။ ကာယကံ နှင့်အတူ ကာယ
 သခါရ ပါသလို၊ ဝစ်ကံ မှာလဲ ဝစ်သခါရ က ပါပြီးသာပါ။
 စိတ္တသခါရ ကတော့ ကာယကံ ပြုတိုင်း၊ ဝစ်ကံ ပြုတိုင်း၊
 စိတ္တသခါရ က ရှေ့ပြီးပြီးမှ၊ ကာယကံ၊ ဝစ်ကံ တွေ
 ဖြစ်ရတာပါ။ ဒေါ်မြစ်နှုံးမှာ၊ ကုန်သည် မလာတဲ့ အချိန်
 ကတော့လဲ၊ အိမ်ထောင်ဦးစီး(ဘဝ)ဆိုတော့၊ သားက ဘာဟင်း
 ကြိုက်တယ်။ သမီးက ဘာဟင်းကြိုက်တယ်။ စီမံခန့်ခွဲရတဲ့
 (ကမ္မာ) အလုပ်တွေကလဲ မနည်းပါလား။ (ကမ္မာ ဘဝ)ပေါ့။
 သား၊ သမီးခင်တွယ်တဲ့ ကိုလေသာ အပိုမြာ တကျာ
 (ဥပါဒါန်) ကနိုင်းတော့ သခါရ နှင့် (ကမ္မာ) အလုပ်တွေ
 က အိမ်ထောင်ဦးစီး (ဘဝ) မှာ ပဋိစ္စသမ္ပါဒ် ထဲကလို
 (ကမ္မာ ဘဝ) ပေါ့။ ဥပုသံ နေ့မှာ ဒေါ်မြစ်နှုံး ရိပ်သာ
 လာတော့မှ ဝန်ကျေတ်ကံဖြတ် အလုပ် ဝိပသာနာ ပွားများ
 အားထုတ်ရတော့တယ်။ အိမ်မှာနေတော့ ကိုလေသာဝန် က
 ခိုင်းလိုက်၊ ကမ္မာဝန် က လုပ်လိုက်နဲ့ အားရတယ်ကိုမရှိဘူး။

၆၇ ဦးခင်စိုး ပြုစသာ

အဒါ ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဟောကြားထားတဲ့ တရားတွေ
နာ၍၊ တရားအားထုတ်လို့ တော်သေးတာပေါ့။ သွားတရား
မတွေ့ဘဲနဲ့ လောကီအလုပ်တွေနဲ့ဘဲသောရင်၊ ဆရာတော်
ဘုရားက (ကမ္မ ဘဝ) ပစ္စယာဒယ်အိုးလို့ ဟောပါတယ်။

ဓါတ္ထသန္တရ ဖြစ်စုံ

- ၁။ မနောမှန်၊ အကြည်သည်၊ သခ္ပါရ လုပ်မရပါ။
၂။ မနောစိည္းကုန် စိတ်ကသာ စီတ္ထသန္တရ ဖြစ်ပါတယ်။

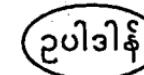
၉၈

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားတော်

၃။ စိတ္တသခါရ သည်၊ ဖြစ်ခါမျှမတ်တပ်ပါ ကောင်းစေလို့၊
ဆိုးစေလို့သော ဆန္ဒ မပါသော စိတ် ဖြစ်ပါသည်။
ပါဌိုတော်မှာ “မန္တ ပန္တစွဲ ဓမ္မ္မ ဉာဏ်တိမနော
စိညာက်” မနောစိညာက် သာ စိတ္တသခါရ
ဖြစ်ပါတယ်။

ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးက
(၁၂-၈-၅၈) နေ့ ဟောသော တရား Aside (အေး)ဆိုက်
အလယ်မှာ - စိတ္တသခါရ သာရှိ၍၊ မနောသခါရ မရှိဘူး ဟု
ဟောထားပါတယ်။

ကံ(၃)ပါး၊ ဉြှစာအုပ်တွင် ရေးပြီးသားဖြစ်ပါသည်။
ကာယကံ၊ ဝစ်ကံ၊ မနောကံ။ ကံ(၃)ပါး အကျယ်
ရှင်းပြထားပုက္ဗိ ဉြှစာအုပ် စာမျက်နှာ(၈၈) မှာကြည့်ပါ။

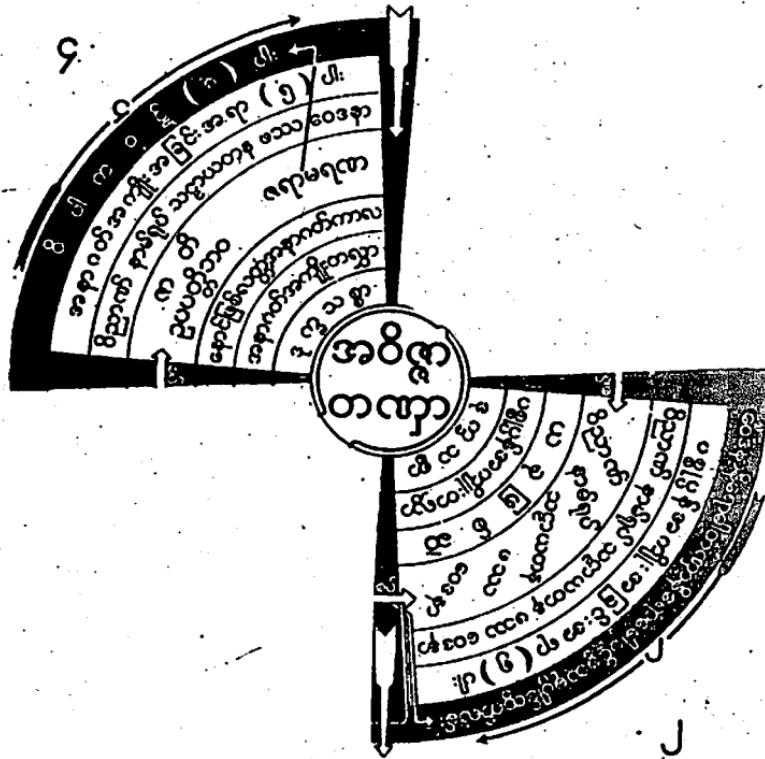
အဖြူကံ၊ အမဲကံ၊ အဖြူအမဲရောတဲ့ကံတို့၏ ဆရာသည်
   ဖြစ်၍ ကံဆိုးပါဘဲ
ဟု ဆရာတော်ဘုရားကြီးကဟောထားပါသည်။

ပြီးခင်စိုး ပြရောဘာ

၃၃

ပါတီက ဝန္တ (၈) ပါး စာင်ဖြေပါမယ်။

(၄) အကွက်မှာ အာတိ ရောမရဏ၊ ဂိဉာဏ်၊
ဥပပတ္တိဘဝ

နာမ်ရှပ်၊ သွေးယတနာ၊ ဖသာ၊ ဝေဇနာ။ အကျိုးတရား

(၅) ပါး ပါသလို၊ (၂) အကွက်မှာ ဂိဉာဏ်၊ နာမ်ရှပ်၊ သွေး

၁၀၀

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားဆတ်

ယတနာ၊ ဖသာ၊ ဝေဒနာ ပါပြီးသားတွေ့ရ၍၊ ၁၁၅
ဥပပတ္တိဘဝ
 ရောမရဏာ မတွေ့ရ၍၊ မပါဘူးဟုတွေး၍ ထိစိကိုစ္စာ မဖြစ်ပါနဲ့
 ဟု သတိပေးပါရစေ။ သဘောပေါက်အောင် ပုံတွေနှင့်ပြထား
 တာကိုကြည့်ပါ။ (၂) အကွက်မှ ဂိညာဏ်၊ နာမ်ရပ်၊
 သွေးယတနာ၊ ဖသာ၊ ဝေဒနာ ဆိုသော (၃) ပါးနှင့်အတူ၊
 လူ အတိရပ် နှင့် ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ် အတိ နှင့်အတူ
 တဲ့ပါလာသော ဥပပတ္တိဘဝ တို့မှာ တွေ့ရက်မပါမဖြစ်သော
 ဓမ္မတရား တွေပါ။ အမိဝမ်းတွင်း မွေးသည်မှစ၍ သေသည်
 အတွင်း ပဝတ္တိ ကာလမှာ ရော ဆိုသော ခိုခြင်းတရားမပါ၍
 မဖြစ်သလို၊ အိုရင်သေရမှာပါ။ ဒါကြောင့် ၌ (၂) အကွက်မှာ
၁၁၆
ဥပပတ္တိဘဝ နှင့် ရောမရဏာ ရေးမထားသော်လည်း၊ ယောကို
 ဉာဏ်က ပါပြီးသားဟု ဉာဏ် ရောက်စေလိုပါတယ်။

- (၁) ဂိညာဏ်၊ (၂) နာမ်ရပ်၊ (၃) သွေးယတနာ၊
 (၄) ဖသာ၊ (၅) ဝေဒနာ၊ (၆) ၁၁၇ (၇) ရောမရဏာ။
 ယွဲပုံနှင့်ပြထားသော (၂) အကွက်နှင့် (၄) အကွက်သည်၊
 ဂိပါကဝင် (၈) ပါး အကျိုးတရားဒုက္ခသစ္စာဖြစ်ပါသည်။
 အမိဝမ်းတွင်းမှ ကျေတ်၍ မွေးလာသည်မှု၊ ယွဲလိုနေသော

နီးခင့်စီး ပြစ်သော

ဒရာ ထဲမှာ၊ မရကာ အတွင်းမှာ။ ယွဲမသေခံ၊
ဂိပါကဝဋ်(စ)ပါး၊ ယွဲ ဘဝ မှ သေပြီးရင်လဲ ရောက်ရာ
ဘဝ မှာ၊ (င)အကွက် ဒုက္ခသစ္ာ ဂိပါကဝဋ်(စ)ပါး ပါဘဲ။
ယွဲ ပဋိစ္စသမျှပါ၏ ပုန်င့်ပြထားသော (၂)အကွက်နှင့်
(င)အကွက်မှာ ဒုက္ခသစ္ာ ချင်းတူ၍၊ ဂိပါကဝဋ်(စ)ပါး ချင်းလဲ
တူပါတယ်။ ယွဲ ပစ္စပွဲန်ကာလ နှင့် နောက် သေပြီးမှရမည့်
အနာဂတ်ကာလ ဘဲ ကွာတာပါ။

ကျွန်တော်တို့သည်၊ အတိတ် ဘဝကာ အမောဟနှင့် သေခဲလို့၊ ဤဘဝမှာ၊ ဆရာတော်ဘဂ္ဂားရဲ့ အဆုံးအမ၊ သာသနာနှင့်ကြံ့၍ ကြိုက်လဲကြိုက်ခဲ့တဲ့ဘဝမှာ၊ မိုးကုတ် သာသနာကိစ္စ မှာ ကိုယ်စွမ်းညာ၏စွမ်း ရှိသလောက် ပြုလုပ် နေခဲပါဘဲ။

အတိတ်က သာသန၊ အကျိုး သယ်ပိုးသော ဘဝ
ထဲမှာ တက္ကာ ဦးမစီဘဲ ညာကို ဦးစီးသော အဖြူကမ္မ
အလုပ်တွေ လုပ်ခဲ့တာခြင်းတူပေမဲ့၊ ကုသိုလ် စေတသိက်

၁၀၂

ဉာဏ်ပစိညာအမှတ်(၂)တရားတော်

အားခြင်းမတူတော့၊ ကျွန်တော်နှင့်ဦးမြင့်ဆွဲသည် အကြောင်း
တရားမတူလို့၊ ယွဲဘဝ အကျိုးတရားမတူပုံမှာ - ဦးမြင့်ဆွဲ
က အုတ်ဖို့မြို့မှာ မိုးကုတ်ဝိပသနာရိပ်သာ၊ ယောကို(၂၀၀)
ကျော် နေ့စဉ် ဆွမ်းအပြည့်အစုံလျှ၍၊ ယောကိုဝတ်စုံနှင့်
ကျွန်းမာရေးမှာ ဆရာဝန်နှင့် မြန်မာသမားတော် ဆေးဝါး
အပြည့်အစုံ၊ ရိပ်သာထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေး ဝန်ထမ်းများ
ဝရီတ်ဇြိုး လခအပြည့်အစုံပေး၍ ထူထောင်ထားသော
ရိပ်သာဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ မန္တာလေးက အမျိုးသမီး
သယာကိန်စွဲယောက် အုတ်ဖိုးမိုးကုတ်ရိပ်သာသို့၊ (၂)လ တရား
အားထုတ်၍ ပြန်လာသောအခါ ယောကိုအမျိုးသမီး၊ (၂)ဦးက
ကျွန်တော့အားပြောပြသည်မှာ၊ အုတ်ဖိုးမိုးကုတ်ရိပ်သာ ၏
အားလ ကုန်ကျစစ်ရှိတဲ့မှာ (၅-သိန်း) ရှိတယ်ဟုပြောပြပါသည်။
အားသာတစ်ပတ်လျှင် တစ်နေ့၊ ဦးမြင့်ဆွဲကိုယ်တိုင် တရားပို့ချ
သောပေးသေးသည်။ ကြိုးပင်ကောက်မြို့၊ ရိပ်သာစခိုးပွဲရှိရင်
သွားသောပေးရသေးသည်။ အုတ်ဖိုးရိပ်သာအတွက် ဆန်စက်
(၁)လုံး၊ အုတ်ဖိုး-ရန်ကုန်သွား ခရီးသည်တင် မှန်ကား(၁)စီး
မြို့မြင့်ဆွဲပိုင် လုပ်ငန်းသုံးကားအစီး(၃၀)ရှိပြီး၊ ကိုယ်တိုင်

ဦးခင်စိုး ပြုစဉ်သော

၁၀၃

ရေး တရားစာအုပ်(၂)အုပ်နှင့် အဖွဲ့ချုပ် ဓမ္မကထိက အဖွဲ့ဝင်
ဖြစ်ပါတယ်။

ကျွန်တော်သည်၊ မန္တလေးမြို့၊ အောင်တော်မူရပ်၊ မိုးကုတ်
ဝိပသုနာပြန့်ဘားရေးအမည်နှင့် ဆရာတော်ကြီး၏ တရား
တိတ်ခွေသာ အသံကူး၍ဖြန့်ပါသည်။ ဉာဏ်ပို့သာ စာအုပ်၊
ဂိသာခ နှင့် ဓမ္မဒီဇို့ စာအုပ်၊ ယဉ်စာအုပ်ပါ (၃)အုပ်ထုတ်ခဲ့
ပါသည်။ အမရဟူရမြို့၊ ကွမ်းသီးတန်းရပ်၊ မိုးကုတ်ရိပ်သာမှာ
ဥပုသ်နောတိုင်း ယောကီ(၇၀)အား အခြေခံတရားလေးများ
နားလည်လွယ်ရန်၊ အထောက်အကူပြု ပို.ချုပါတယ်။
အမရဟူရမြို့၊ ကွမ်းသီးတန်းရပ်၊ မိုးကုတ်ရိပ်သာသို့ (၃)လမှာ
တစ်ခါလောက် အဟာရ ထမင်းလေးတော့ ကုသိလ်ပြန့်နိုင်ခဲ့
ပါတယ်။

ကျွန်တော်လ ခန္ဓာရတော့ ဂိပါကဝဋ်(၈)ပါး။

ဦးမြင့်ဆွဲလ ဂိပါကဝဋ်(၈)ပါး ပါဘဲ။

ကျွန်တော့မှာ ဂိသာကျိုး၊ နာမ်ရပ်၊ သွားယတနာ
ဖသာ၊ ဝေဒနာ ရှိသလို- ဦးမြင့်ဆွဲမှာလ ဂိသာကျိုး၊ နာမ်ရပ်
သွားယတနာ၊ ဖသာ၊ ဝေဒနာ-ရှိတာပါပဲ။ လူဇာတိချင်းလ
တူပါတယ်။ ကျွန်တော်လ ရရာက ၃၃ ရားနောသလို

500

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားဝင်ု

ဦးမြင်းဆွဲလဲ အိုရာက သေရာသွားနေရပါတယ်။ မတူပုံက
ပဋိစ္စသယူပါဒ် မှာ တွေ့ရသော ဇာတ် နှင့်ထပ်ရက် ဉာဏ်ပွဲဘဝ
ခြင်း မတူပါဘူး။ လူတွေမှာလဲ ဝိပါကဝန်(၈)ပါး ထဲက
ကောင်းကျိုး ဆိုးပြစ် မတူသလို၊ နတ်ပြဟွာတွေမှာလဲ
မတူကြပါဘူး။ ဉာဏ် ဘုရားတရားကို နတ်ပြဟွာများ
လာ၍နာကြားသောအခါး တန်ခိုးကြီးတဲ့ နတ်ပြဟွာ
များလာရင်၊ တန်ခိုးငယ်တဲ့ နတ်ပြဟွာတွေက နောက်ဆုတ်
ပေးရတယ်တဲ့။ အဲဒါ ကျရောက်ရာ ဇာတ် ထဲမှာ
အကျိုးပေးမတူပုံပါဘူး။

ପ୍ରମାଣିତ କାହାର ଦିଲ୍ଲିଯିରେ ଏହାର ଅନୁଷ୍ଠାନିକ ପାଇଁ ଆମେ ଆମର ପାଇଁ ଆମର ପାଇଁ ଆମର ପାଇଁ ଆମର ପାଇଁ

ပါ၌အဘဝါနိနိသယယျ စာမျက်နှာ(၄၁၅)၊ ပုဒ်ရေ ဘာရေ
မှာ (၃၂) ကပ်ခြင်း၊ လွှန်ခြင်း၊ လက်ဦးပြခြင်း ဟူ၍၏။
နိသယယျ စာမျက်နှာ(၃၅၉)၊ ဂါထာန်ပါတ် (၁၀၁၂)မှာ (ပတ္တိ)
ရောက်ခြင်း ဟူ၍၏။ ကျွန်တော်ယူဆပုံမှာ - ကုသိလ်၊
အကုသိလ်က ကြောင့် ကောင်းကျိုးဆိုးပြစ်များ၊ အတိနှင့်
အတူကပ်ရောက်ဖြစ်ခြင်းဟု အမိပြုယ် ရပါသည်။

ବ୍ୟାଙ୍ଗଲେଃପଂ ଶରୀତୋର୍କ୍ଷିଃପ୍ରଥମା ପଢ଼ିଥିବାଫୁର୍ଦ୍ଧିକ

၆၀၅ ဦးခင်စိုး ပြုစေသာ

အရသာစာအုပ်၊ စာမျက်နှာ(၂၀)၊ စာကြောင်းရေ(၂၃)(၂၄)
မှာ၊ ဉာဏ်ပွဲဘဝ သည်၊ ထိအကြောင်းကံကြောင့် နောက်ဘဝ၌
အကျိုး ပဋိသေန္တ နာမ်ရုပ် ဖြစ်၍ ဖြစ်၏။ ဉာဏ်ပွဲဖြစ်သော
ကံနှင့်၊ ဖြစ်သောအကျိုးဟု ရေးထားပါသည်။ ဦးမြင့်ဆွဲ၏
မိုးကုတ်ယောဂါလက်စွဲ၊ အမှတ်(၁)၊ စာမျက်နှာ(၁၆)၊ စာ
ကြောင်းရေ(၂)မှ(၅)မှာ၊ ဉာဏ်ပွဲဘဝ ဟူသည်၊ အကြောင်း
ကံ ကြောင့် ဖြစ်ရသော၊ လောက်ပါကိစိတ် နှင့် ကမ္မဖျော်
များဖြစ်ပါတယ်။

ယွေးဘဝ၌ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ ကြောင့် နောက်ဘဝ
၌၊ ဖြစ်ရသောအကျိုး ဂိပါက် များဖြစ်ပါတယ်။ ဟူ၍ငှင့်း။

အမရပူရမြို့၊ ပတ္တမြားရိပ်သာ၊ မိုးကုတ် ကမ္မဇာနစရိယ
ဆရာတော် အရှင်ဦးသောဘိတ်။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်စက်ရိုင်း
သင်တန်းမှတ်စုစာအုပ်၊ စာမျက်နှာ(၃၇)၊ စာကြောင်းရေ
(၁၆)မှာ-

မေး - ဉာဏ်ပွဲဘဝ ဆိတ် ဘာကိုခေါ်ပါသလဲ?

ဖြေ - ဖြုန်းကနဲ့၊ ဘွားကနဲ့ ကိုယ်ထင်ရှား ဖြစ်တာ ဒေါ်
ပါတယ် ဟူ၍ငှင့်း။

၁၀၆

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားတော်

ဉာဏ်ပရီဘဝ နှင့်ပါတ်သက်၍ ကျွန်တော်လေ့လာ
စဆောင်းမိသ၍သော်ငှုံး၊ ဓမ္မကထိကများ၏ ဟောပြောပို့ချမှု
များကိုင်း၊ အားလုံးကို ခြိုင့်၍ သဘာဝယုဇ္ဈိ သာစကယုဇ္ဈိ
နှင့် နှိုင်းယူဉ်၍ လေ့လာသုံးသပ်စေလိုပါတယ်။

သဘာဝယုဇ္ဈိ ဆုံးရာမှာ၊ နှီယာမတရား ထဲက ဓမ္မ^၁
နှီယာမ ဆိုသောတရားကို လွန်ဆန်၍မရပါ။ မဖောက်မပြန်
မှန်ကန်သောသဘော၊ သဘာဝယုဇ္ဈိ ပါ။ ဆိုလိုသော တရား
ပေါ်၍၊ အကြောင်းအချက်ခိုင်လုံသောအကြောင်းပြချက်၊
သာစကာ ရှိမှသာ သင့်လျှော်ခြင်းဟု ယူဆရပါမယ်။ နှီ္မာန်
ရောက်ကြောင်းတရားသည်၊ ညာကို လမ်းဖြစ်၍၊ ကျွန်တော်
တင်ပြမှုအပေါ်မှာ ကြိုက်ရာကိုချေး၍ ယူဆနိုင်ပါသည်ခင်ဗျား။

ဝါဒာနီး ဝစ္စပုနိဒ္ဓသ နိသုတေ နှုနိ
ဘင်္ဂြိုင်ီမဏိ။

“ပူရိမာ၊ ပူရိမာ ကုသလာဓမ္မ၊ ပစ္စိမာနံ ပစ္စိမာနံ
ကုသလာနံ ဓမ္မာနံ၊ ဉာဏ်သုယေ ပစ္စိယေန ပစ္စိယေ”

ရှေးဘဝက ကုသိုလ် ဓမ္မတရား နှင့် ယွဲ ပစ္စိပွန်

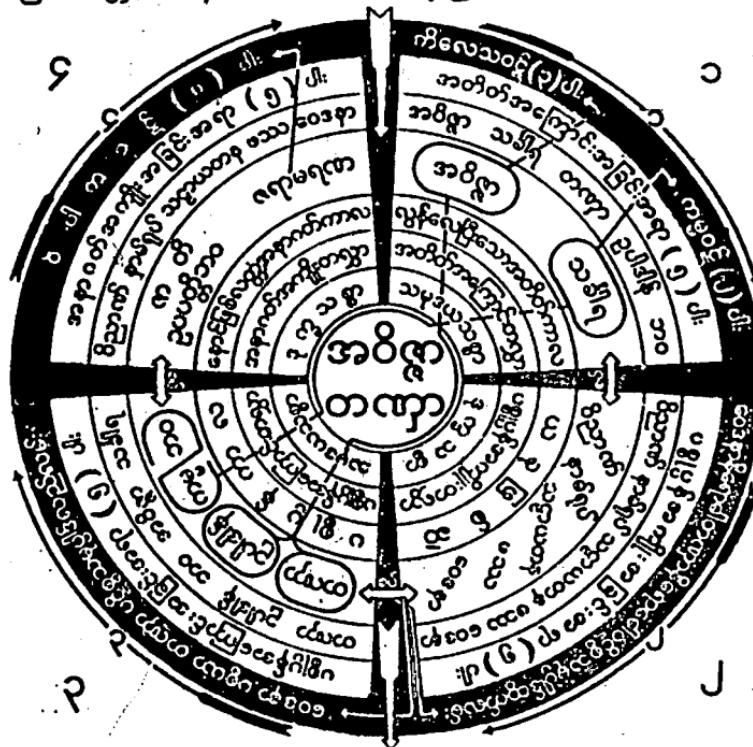
ကုသိတ် ဓမ္မတရား နှစ်ခုပေါင်းမိတော့၊ ဥပန္နသုယ် ပစ္စယော
အားကြီးသော အကျိုးပေးပုံကို ပဋိနှစ်းအေသနာ က သက်သော
ခံ၍၊ ၌ီးမြင့်ဆွဲ၏ သာသနာ ပြုလုပ်ငန်းမှာ ငွေကြေးပြည့်စုံ
စွာဖြင့် လုပ်နိုင်ပုံတို့သည်၊ အတိတိဘဝ်၏ အကြောင်းတရား
နှင့် ယဉ်ဘဝ၏ အကျိုးတရားတို့သည်၊ သာဓကယုဇ္ဈိုင်းပါဘဲ။

(ကမ္မဘဝ) နှင့် ဘတိကို ပေါ်လွင်အောင်လို့
ဥပပတ္တိဘဝ သာ ရေးရတာပါ။ ကျွန်တော်တို့ ဆရာတော်ရဲ့တရားက
ကံလမ်းမဟုတ်သော ညာက် လမ်း သက်သက်ပါ။ ကံနှင့်
အကျိုးပေးကို သိပ်ပြီးပေါ်လွင်အောင်ရေးရင်သော်ငြင်း၊ ယောရင်
သော်ငြင်း၊ ကံကိုအားကိုးစရာမှတ်၍၊ ကမ္မတိဒီ သသုတ္ထိဒီ
ဖြစ်မှာစိုးရပါတယ်။ အားကိုးရမှာက ညာက် လမ်းပါ။ အတ္ထာ
အတ္ထနှစ်ယော ပြုတ်သော သူညာတာ လမ်းပါ။ သူညာတာ လမ်း
ကသာ နိရောစ ဆိုက်မှာပါ။ ကံလမ်းကတော့ ခန္ဓာ ဒုက္ခ
စက်မပြုတ်သော သံသရာ ရှည်တဲ့လမ်းပေါ့။ ကံပေါ်မှာ
ညာက် ဆောင်းမှသာ၊ ဂိဝ္ဓနှစ်သီတက္ကသိုလ် သာလျှင်
ဆရာတော် အကြိုက်ပါခင်ဗျား။

၁၀၈

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ် (၂) တရားတော် ကာလ (၃) ဖြာ တင်ဖြေမယ်။

ပဋိစ္စသမ္ပါဒ် စက်ခိုင်းမှာ ကြည့်ပါ။ (၁) အကွက်၊
လွန်လေပြီးသော အတိတ်ကာလ။ (၂) အကွက် နှင့် (၃)
အကွက်၊ ယဉ်ဖြစ်ဆဲ ပစ္စာပြန်ကာလ။ (၄) အကွက်၊ နောင်
ဖြစ်လတ္ထံ၊ အနာဂတ်ကာလ။ တို့ဖြစ်ပါတယ်။

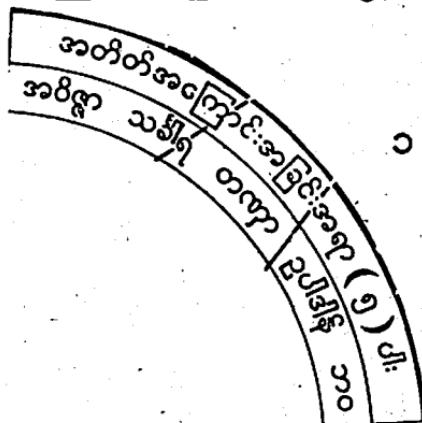
ဦးစင်စိုး ပြုသော

၁၀၉

ခြိမ်းရာ (၂၀) ဘင်္ဂြီမြတ်။

စက်ဝိုင်းမှာပါသော (၁)အကွက်၊ အတိတ် အကြောင်း
အခြင်းအရာ(၅)ပါး။ (၂)အကွက်၊ ပစ္စာဖွန့် အကျိုးအခြင်း
အရာ(၅)ပါး။ (၃)အကွက်၊ ပစ္စာဖွန့် အကြောင်းအခြင်းအရာ
(၅)ပါး။ (၄)အကွက်၊ အနာဂတ် အကျိုးအခြင်းအရာ(၅)ပါး
ဟု ပါ - ပါတယ်။

အတိတ် အကြောင်းအခြင်းအရာ (၅) ပါးမှာ

(၁)အကွက်၊ အတိတ်ဘဝက အပို့စွာ ခေါင်းဆောင်
သောကြောင့် ဦးစွာ အပို့စွာ ဟုရေးရပါတယ်။ သွား မသိသော
(အပို့စွာ) ကို အကျယ်သိလိုသော် ဤစာအုပ် စာမျက်နှာ

၁၁၀

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)၊ ဓာရားတော်
(၅)၊ စာကြောင်းရေ(၃)မှ၊ စာမျက်နှာ(၇)၊ စာကြောင်းရေ
(၁၁)မှာ ကြည့်ပါ။

ပြပိုင်သော (သခ္ပါရ) ကို အကျယ်သိလိုသော၊ ဤ
စာအုပ်၊ စာမျက်နှာ(၆)၊ စာကြောင်းရေ(၄)မှ၊ စာမျက်နှာ(၇)၊
စာကြောင်းရေ(၁၁)အထိ ကြည့်ပါ။

လိုချင်ရချင်သော (တဏ္ဍာ) ကို အကျယ်သိလိုသော၊
စာမျက်နှာ(၁၆)၊ စာကြောင်းရေ(၉)မှ၊ စာမျက်နှာ(၁၈)၊
စာကြောင်းရေ(၂)ထိ ကြည့်ပါ။

စွဲလမ်းသော (ဥပါဒါန်) ကို အကျယ်သိလိုသော၊
ဤစာအုပ် စာမျက်နှာ(၂၉)၊ စာကြောင်းရေ(၁)မှ၊ စာမျက်နှာ
(၂၀)၊ စာကြောင်းရေ(၅)ထိ ကြည့်ပါ။

အတိတ်ကပြုခဲ့သော (၁၀)မှာ ကမ္မ အလုပ်တွေကို
ဤစာအုပ် စာမျက်နှာ(၃၆)၊ စာကြောင်းရေ(၉)မှ၊ စာမျက်နှာ
(၃၇)၊ စာကြောင်းရေ(၁၁)ထိ ကြည့်ပါ။

(အဝိဇ္ဇာ)၊ (သခ္ပါရ)၊ (တဏ္ဍာ)၊ (ဥပါဒါန်)၊ (၁၀)။
ဤအတိတ်အကြောင်းခြင်းရာ (၅)ပါးကို အစံပွဲယ်ဖွင့်ရလျှင်-
သစ္ဌာ မသိမှ အဝိဇ္ဇာ ရကြောင့်၊ ကုသိလ်၊ အကုသိလ်

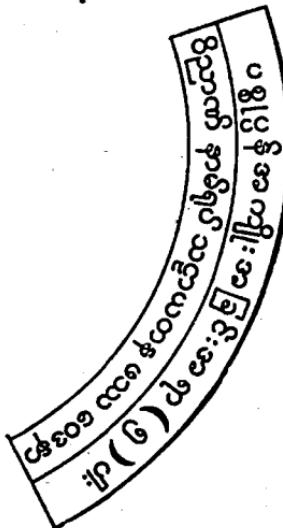
နိုင်ငံတော်

ccc

ပြုခဲ့သော သဒ္ဓရ တရားတို့သည်၊ လိုချင်သော တယ္ဗာ၊
စွဲလမ်းသော ဉာပါဒိန် တို့နှင့်အတူ အကြောင်းတရား ဘဝ
ထဲမှာ ပြုခဲ့သော အကြောင်းအခြင်းအရာ (၅) ပါးဖြစ်ပါသည်။

၁၉၆၄နှစ်ခုကျိုးအခြောင်းအရာ (၅) ပါးမှာ

(၂) အကွက်၊ ကျွန်တော်တို့ မသေခင် ရန်သော
အကျိုးတရား (၃) ပါးမှာ -

၁။ ပနိသန္တေတာက်

၂။ သိတတ်သော နာမ်၊ နှင့် ကိုင်၍ရသော ရုပ်

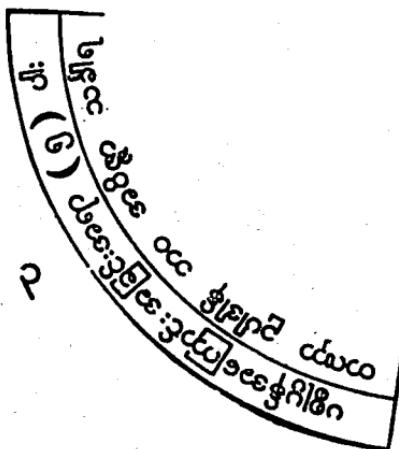
၃။ အကြည်(၆)ပေါက်၊ (မျက်စိ)အကြည်၊ (နား)အကြည်၊
 (နှာ)အကြည်၊ (လွှာ)အကြည်၊ (ကိုယ်)အကြည်

၁၁၂

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

- (မနော) အကြည် တို့သည်၊ သဗ္ဗာယတန
 ၄။ အပြင် ပဟိဒ္ဒ အာရုံ၊ (အဆင်း) အာရုံ၊ (အနှစ်) အာရုံ၊
 (ရသု) အာရုံ၊ (အသံ) အာရုံ၊ (တွေ့ထိစရာ) အာရုံ၊
 (ကြတွေးစရာ) ဓမ္မာရုံ နှင့် တွေ့ထိမျကိုံ ဖသူ
 ဟုခေါ်ပါသည်။
- ၅။ ခံစားမှုသည် ဝေဒနာ ပါဘဲ။
 အထက်ပါ အကျိုးတရား (၅) ပါး၊ အကျယ်သိလိုသော
 ဤစာအုပ် စာမျက်နှာ (၇)၊ စာကြောင်းရေ (၁၅) မှ၊ စာမျက်နှာ
 (၁၆)၊ စာကြောင်းရေ (၇) ထိ ကြည်ပါ။

ဓမ္မာန်ဆောင်းအခြောင်းအခြောင်းအရာ (၅) ပါးမှာ

(၃) အကွက်၊ ပစ္စာပြန် အကြောင်းအခြင်းအရာ (၅) ပါးမှာ
ပစ္စာပြန် မှာ လိုချင်သော တယာ ဦးစီးခေါင်းဆောင်ဖြစ်၍၊
စွဲလမ်းမှူး ဥပါဒါန် တရားတို့သည်၊ အကြောင်းတရား သမုဒ္ဓယ
သစ္စာ။ စား၊ ဝတ်၊ နေး၊ ဘဝ မှာ သစ္စာ မသိမှာ၊
သစ္စာနှင့်လုံး မသွင်းနိုင်သော အပိဋ္ဌာ အကြောင်းခံတော့
ငွေရှာတဲ့ ကံ သခါရ တွေ လုပ်ကြရပါတယ်။

သဘာဝယုဇ္ဇာ ပြပြီး၍၊ သာကေယုဇ္ဇာ နှင့် တင်ပြ
ရလျှင် - ကျွန်တော်တို့ရိပ်သာမှာ၊ ဥပုသ်နေ့တိုင်း၊
တရားအားထုတ်သော ယောက် ဦးမြေသောင်း၊ အော်စိန်စိန် တို့၏
စီးပွားရေးအလုပ်သည်၊ ဂုဏ်နှီးအိတ်ကုန်သည်ဘဝနှင့် အိပ်ရာမှု
နီးစီတ်နှင့် အိပ်စီတ်အတွင်းမှာ၊ ငွေလိုချင်သော (တယာ့),
ငွေရလိုမှူး စွဲလမ်းသော (ဥပါဒါန်) နှင့် ဂုဏ်နှီးအိတ် ကုန်သည်
(ဘဝ) မှာ ဒီလိုငွေရှာရတာ ဒုက္ခသစ္စာ ဟု မသိသော (အပိဋ္ဌာ)
ကြောင့်၊ ကိုယ်တိုင်ရောင်းဝယ်ရသော ကာယ (သခါရ),
ရောင်းစကား၊ ဝယ်စကားပြောရသော ဝစီ (သခါရ) တွေနဲ့
အားရတယ်ကိုမရှိပါဘူး။ ဦးမြေသောင်း နေ့း အော်စိန်စိန် ကလဲ၊
အံနက် နီးစီတ် မှ အိပ်စီတ်အတွင်းမှာ၊ မိသားစု(၁၅) ယောက်၏

၁၁၄

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

သားကြိုက်တဲ့ဟင်း၊ သမီးကြိုက်တဲ့ဟင်း၊ မေးကြိုက်တာတွေ
ကျေနပ်မူရီအောင် စီမံရတယ်။ သား၊ သူမီး၊ မြေး ခင်တွယ်
ရတဲ့ (တရား) နှင့် စွဲလမ်းမူ (ဉာဏ်ဒါန်) အီမံထောင်ထိန်းသိမ်း
ရမှု သမှုဒယသစ္ာ (ဘဝ) ထဲမှာ ဒက္ခသစ္ာ ဟု နှလုံး
မသွင်းနိုင်တာက (အပိဋ္ဌာ)၊ အီမံတွင်းမူ အည့်ဝတ်စောင်ဝတ်
နှင့်၊ ရပ်ရေးရွာရေးပါမကျေန်အောင် ဆောင်ရွက်ရတဲ့ (သခါရ)
တွေနဲ့ လုံးလည်ခတ်နေတဲ့၊ သမှုဒယသစ္ာ အီမံထောင်သည်
(ဘဝ) ထဲမှာ၊ ဆရာတော်ဘရား၏ ပဋိစ္ာသမုပ္ပါဒ် မှာပါသော
(၃) အကွက်၊ ပစ္စာပြန် အကြောင်းအခြင်းအရာ (၅) ပါးမှာ -
တရား၊ ဉာဏ်ဒါန်၊ ဘဝ၊ အပိဋ္ဌာ၊ သခါရ နှင့် တစ်ထပ်တည်း
ကျေမနေဘူးလား။

ဦးမြေသောင်း၊ ဒေါ်စိန်စိန် တို့သာလျှင်၊ ပစ္စာပြန်
အကြောင်းအခြင်းအရာ (၅) ပါး မဟုတ်ပါဘူး။ ယွဲ စာရေးသူ
နှင့် ယွဲ တရားဗာဖတ်နေသော ယောဂါတို့လဲ တရားနှလုံး
မသွင်းမိသော အချိန်မှာ၊ ဦးမြေသောင်း၊ ဒေါ်စိန်စိန် တို့လို
အတူတူပါဘဲ။ ဒါပေမဲ့ ဆရာတော်တရားနှင့် တွေ့ထားတော့၊
ရုပ်၊ နာမ်၊ ခန္ဓာ ဆိုတဲ့ သူညာတ တရား၊ အတ္ထာနိယ

ဦးခင်စိုး ပြဇာသာ

၁၁၅

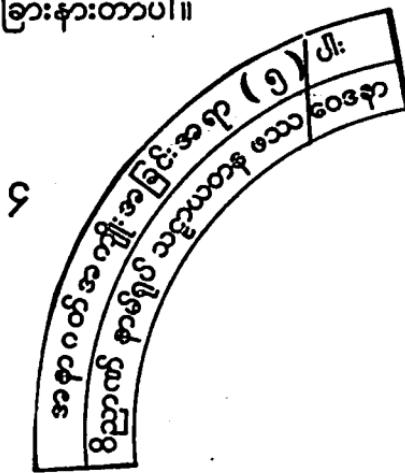
တရား ငါမဟုတ်၊ ငါဟာမဟုတ်ဆိုသော အသိကတော့
မြှုတယ်။ ရှုပ်နာမဲ ရဲ အနှစ် ကိုတော့ အမြှုမသိဘူး။ နှလုံးသွင်း
တဲ့ အခါတော့ အနှစ် ဟု သိတာပေါ့။

ကျွန်တော်တို့နှင့် ဦးမြှုသောင်း၊ ဒေါ်စိန်စိန် တို့သည်။
အတိတ်ဘဝ အကြောင်းကံကြောင့်၊ ကျေးဇူးတော်ရှင်း
မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏ သစ္ဓာတရား နှင့်တွေ့လို့သာ၊
ဥပုသံနေ့တိုင်း ရိပ်သာမှာ တရားနာတဲ့အချိန်၊ တရားအားထုတ်
တဲ့အချိန်နဲ့၊ ကိုယ့်ခန္ဓာ၊ ကိုယ် ကယ်တင်နိုင်ခဲ့သေးတာ။
သစ္ဓာတရား နဲ့သာ၊ မတွေ့ခဲ့ရင်၊ မသိမူ အပိုစွာ ကြီးစီး
သလောက်၊ တဏ္ဍာ ကခိုင်းသော၊ တဏ္ဍာကျွန် ဘဝနှင့်
သေရင်၊ စဉ်းစားကြည့်ပေါ့။ အဲဒါကြောင့် ဦးမြှုသောင်းနှင့်
ကျွန်တော်တို့သည်၊ ငွေလို့ချင်သော တဏ္ဍာ၊ ငွေရရှိရေး
စွဲလမ်းမူ ဥပါဒိန် အသက်မွေးကြောင်းဘဝထဲမှာ၊ သစ္ဓာ မသိ၍၊
နှလုံးမသွင်းမိသော အပိုစွာ ကြောင့်၊ ငွေရာသော သခါရ
တွေ့လုပ်ကြရပါတယ်။

၁၁၆

ဉာဏ်ပနိညာအမှတ် (၂) တရားခဝါ
အနုဂတ်အကျိုးအခြင်းအရာ (၅) ပါးမှာ

အနာဂတ် အကျိုးအခြင်းအရာ(၅)ပါးမှာ - ဉြှစာအုပ်
စာမျက်နှာ(၈)၊ စာကြောင်းရေ(၁)မှာ၊ စာမျက်နှာ (၁၆)၊
စာကြောင်းရေ(၇)ထိ ကြည့်ပါ။ ဒုက္ခသွာ ချင်းလဲတူပါတယ်။
မတူတာက၊ ယွဲလက်ရှိ ရနေတဲ့ ဘဝနဲ့ အနာဂတ် ရမည့်
ဘဝ ဘ ခြားနားတာပါ။

ခြင်းရာ (၂၀)၊ ဉြှု (၈) သွယ်ကို အလွယ်ကျက်မှတ်၊
သိစေအပ်သည်၊ သံသရာမှလွတ်ကြောင်းတည်း။

ပဋိစာမျို့၏ စက်ရိုင်းအသနာ ဉြှုတွင်ပြီးဆုံးပါပြီ။

✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿ ✿

ဦးစင်္တီး ပြုသော

၁၁၇

ခန္ဓာ မနိစွဲသမ္မတိန္ဒိတိ ကို တင်ဖြတ်မထဲ။

ကျွန်တော်တို့၊ ယဉ် ပိသာဂျိန်(၃၀-၄၀) ရှိသော၊
ရပ်ခန္ဓာ ကိုယ်သည်။ ကံ၊ စိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ တည်း
ဟူသော၊ အကြောင်းတရား(၄)ပါးကြောင့် ရပ်တည်နေရ
ပါတယ်။ (၄)ရွှောင်းထောက်ဟု ဥပမာပေးရပါမယ်။

ဤ ခန္ဓာ ကိုယ်မှာ အကြည်(၆)ခုနှင့် အာရုံ(၆)ပါး
ပေါင်းဆုံးသောကြောင့်၊ ဝိညာဏ်(၆)ပါး၊ ဖြစ်ပါတယ်။ ဤ
စာအုပ် စာမျက်နှာ(၁၁) မှာ ပုံစံနှင့်တွေ့ရပါလိမ့်မယ်။

ပိဋကဓိခဏာသမ္မာ

စက္ခိုစာ ပနိုစွဲ ရူပေစ ဥပ္ပန္တတိ စက္ခုဝိညာန် တိဇ္ဈား
သက်တိ ဖသော ဖသာ ပစ္စယာ ဝေဒနာ ဝေဒနာ ပစ္စယာ
တန္ထာ တန္ထာ ပစ္စယာ ဥပါဒိန် ဥပါဒိန် ပစ္စယာ ကဗ္ဗာဏီ

မန်မာပြန်

မျက်စိအကြည်နှင့်အဆင်း ပေါင်းဆုံမိ၍၊ မြင်စိတ်
ဖြစ်ရပါတယ်။ မျက်စိ၊ အဆင်း၊ မြင်စိတ်(၃)မျိုးပေါင်းဆုံ

၁၁၈

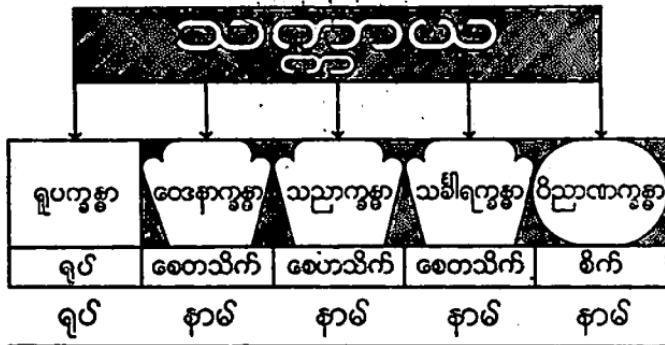
ညွတ္တပရီညာအမှတ်(၂)တရားဝင်

ဖို့၊ မနော မှာ ဝေဒနာ ပေါ်ပါတယ်။ ဝေဒနာ ကြောင့်
မနော မှာပင် တဏ္ဍာ ဖြစ်ပါတယ်။ တဏ္ဍာ ကြောင့် စွဲလမ်းမှူ
ဥပါဒါန် မနော မှာပင် ပေါ်ပါတယ်။ ဥပါဒါန် ကြောင့်
ကာယကံ၊ ဝစ်ကံ၊ မနောကံ၊ ဤ(၃)ရှိုးတို့သည် ကံတွေ
ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးခင်စိုး ပြုစေသာ

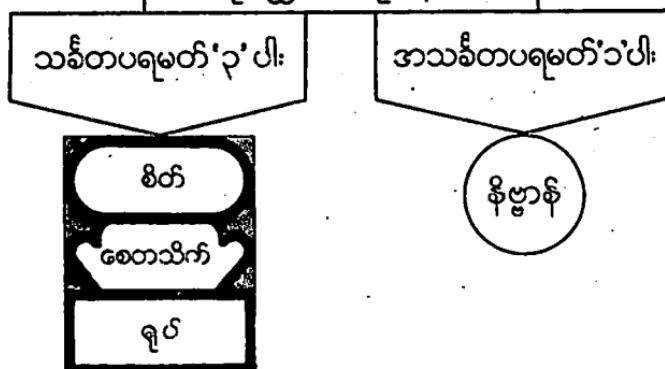
၁၁၉

(၆) ဓရာဝါဒီပါး သတ္တုယံတရား

(၂)

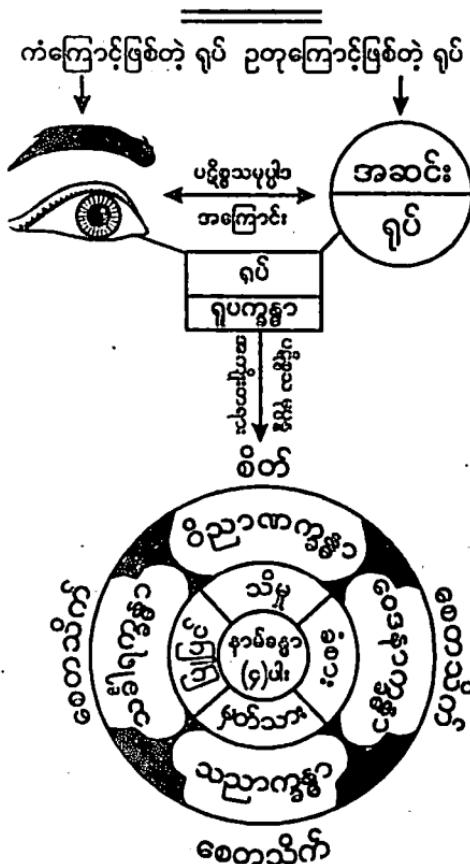
ပရမထွေ တရား(၄) ပါး

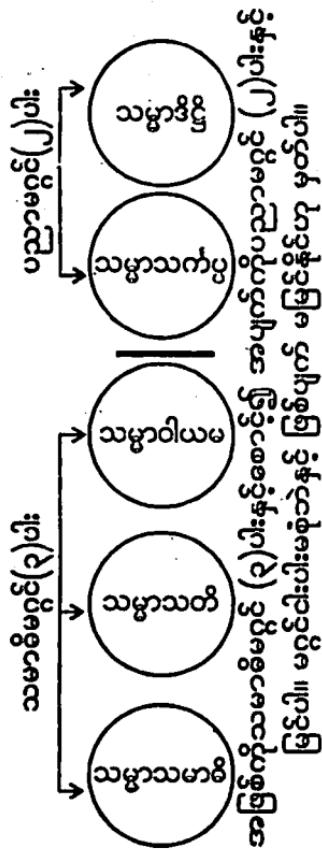
၁၂၀

ဉာဏ်ပရီသူအမှတ် (၁)တရားဆတ်

မျက်စိနှင့်အဆင်းတိုက်၍ပေါ်သော
ခန္ဓာတ်ပါး

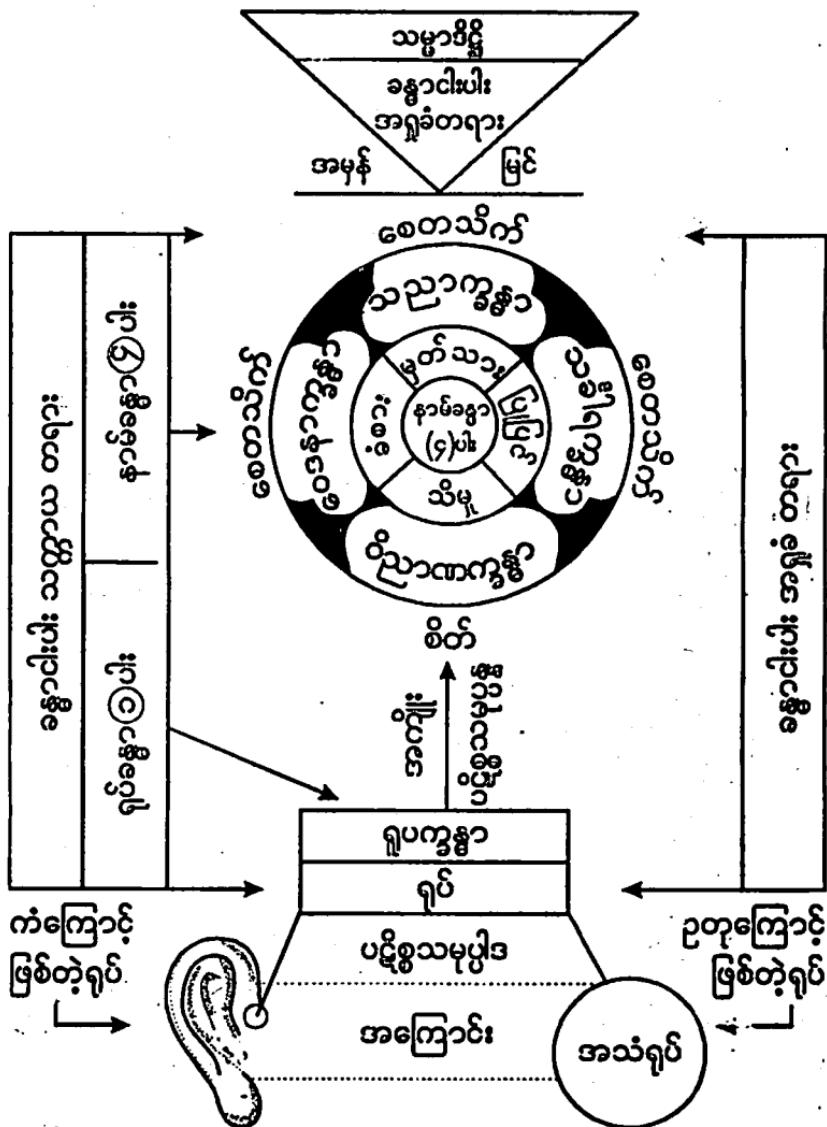
လောကီမဂ္ဂိုင်ပါးပါးရှုံးကြုံ
တရား

မှတ်ချက်အယူခြော်မြင်စိတ်ပေါ်ပဲ ရပ်ခန္ဓာနှင့်နာ်ခန္ဓာ(၄)ပါးကိုသရပ်ပြုနှင့်ချုပြု၍
ပြထားပါသည်။ မူလအခြေခံမသိသော ယောဂါအားနားလည်စွေ့ချုပ်သော
သန္ဓနှင့် ကျွဲ့ပြားအောင်ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အာမှန်မှာ ရပ်ခန္ဓာနှင့် နာ်ခန္ဓာ
(၄)ပါးသည် အတူတာကျဖြစ်၍ အတူတာကျ ဖျက်ပါသည်။

၁၂၁

ဒြေးခင်စိုး ပြုရသော

၁၂၂

ဉာတ်ပရိညာအမှတ် (၅) တရားဓတ်

မှတ်ချက်။ ။ ယခုမြင်စိတ်ပေါ်ပုံ၊ ရပ်ခန္ဓာနှင့် နာမ်ခန္ဓာ (၄)ပါးကို သရပ်ပြပုံနှင့် ခဲ့ခြား၍ ပြထားပါသည်။ မူလ့ အခြေခံမသိသေးသော ယောဂီအား နားလည်စေချင်သော ဆန္ဒနှင့် ကွဲပြားအောင် ပြထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ အမှန်မှာ ရပ်ခန္ဓာနှင့် နာမ်ခန္ဓာ(၄)ပါးသည် အတူတကွ ဖြစ်၍ အတူတကွ ပျက်ပါသည်။

မြင်စိတ် ခန္ဓာ (၅) မီး ၆၈၀

ကမ္မဇရပ် ၃၇၇၇ပုံ		
မျက်စိနှင့် အဆင်းတိုက်ခဲမှာ	၁။ ရူပက္ခန္ဓာ	→ ရပ်
မြင်စံခဏအတွင်းမှာ ခံစားတာက	၂။ ဝေဒနာက္ခန္ဓာ	
မြင်ခဏအတွင်းမှာ မှတ်တာက	၃။ သညာက္ခန္ဓာ	-စေတသိတ်
မြင်အောင် ပြုမြင်တာက	၄။ သခ္ပါရက္ခန္ဓာ	
မြင်စိတ်က	၅။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ	→ စိတ်

၌ီးခင်စိုး ပြုစဉ်သော

၁၂၃

ဤ စိတ် - စေတာသိတ် - ရှုပ် ဆိုသော တရားတို့သည်၊
သံသပရမတ် တရားပါ။ ပြုပြင်၍ ပေါ်လာသော တရား
ဖြစ်၍၊ အနိစ္စ မှာ လမ်းဆုံးရပါတယ်။ သူ့ကို သံတ
ပရမတ်တရား (၃)ပါးဟုခေါ်ပါတယ်။ ပရမတ္တတရား (၄)ပါး
ပုန်းပြုထားပါတယ်။ စာမျက်နှာ (၁၉) မှာကြည့်ပါ။

စက္ခာဝိညာဏ်

မြင်စိတ်ပေါ်ချိန်မှာ ကောင်းဆိုးခံစားလို့မရပါ။ ဥပေကွာ
ဝေဒနာ သဘောသာရှိပါသည်။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော်၊
မြင်စိတ်၊ ကြားစိတ်၊ နှစ်စိတ်၊ စားစိတ် တို့သည် ဥပေကွာ
ဝေဒနာ သာ ဖြစ်ခွင့်ရှိပါတယ်။ ကောင်း - ဆိုး ခံစားမှု အသိက
မနောစိညာဏ် ရဲအလုပ်ပါ။ စက္ခာဝိညာဏ်၊ သောတစိညာဏ်၊
ယာနှစ်ညာဏ်၊ မိဂုဒ်စိညာဏ် တို့သည်၊ ကောင်းဆိုးသိသော
စိညာဏ် မဟုတ်ပါ။ ကောင်းဆိုးဝေဖန်၍ အသိသည်၊ မနော
စိညာဏ် သာဖြစ်ပါသည်။ စက္ခာဝိညာဏ်၊ သောတစိညာဏ်၊
ယာနှစ်ညာဏ်၊ မိဂုဒ်စိညာဏ် တို့ပေါ်ချိန်မှာ၊ မနောစိညာဏ်
ပေါ်ခွင့်မရပါ။ စိညာဏ် (၂)ခု၊ တစ်ပြိုင်တည်းပေါ်ရှိုး ထုံးစုံ

၁၂၄

ဉာဏ်ပစိဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

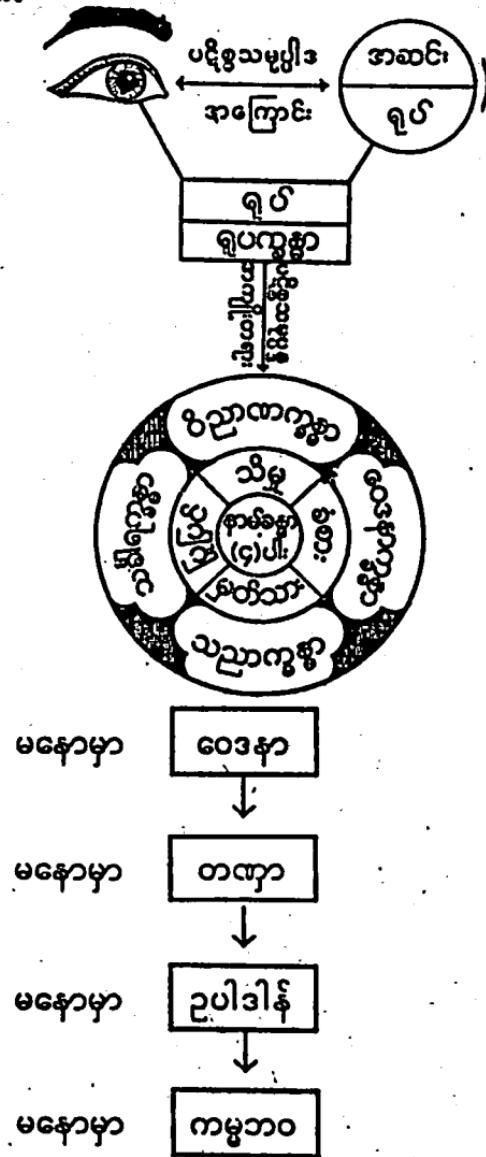
မရှိသလို၊ ပေါ်လိုလဲမရပါဘူး။ အဲဒါကြာင့် ဖော်ပြပါ
ဝိဉာဏ် (၄)မျိုးသည်၊ ပေါ်ခဲ့ခဏမှာ ဥပေကွာဝေဒနာ သာ
ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီ ဝေဒနာ ပေါ်ပုံ၊ ဤစာအုပ် စာမျက်နှာ
(၁၃)၊ လူပုံနှင့် စာမျက်နှာ(၁၄) စာပုံဓယားတွင်ကြည့်ပါ။

စက္ခိုက် ပဋိစ္စ ရူပေစ ဉာဏ့ဖွံ့ဖြိုး
စက္ခိုက်ဉာဏ် တို့အဲ သင်တိ ဖသော။
ဖသော ပစ္စယာ ဝေဒနာ။
ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏ္ဍာ။
တဏ္ဍာ ပစ္စယာ ဉာဏ့ဒို့
ဉာဏ့ဒို့ ပစ္စယာ ကမ္မာဝေါ။

မျက်စိ - အဆင်နှင့် မြင်စိတ်ပေါင်းဆုံးမြှုပ်၍ ဝေဒနာ
ပေါ်ထယ်ဟု၊ ပို့စွဲတော် ကို မြန်မာပြန်ပါတယ်။ မျက်လုံးမှာ
ပေါ်သော၊ မြင်ခဲ့ခဏမှာ မြင်ခန္ဓာ (၅)ပါး၊ မြင်စိတ်သည်။
ပုဂ္ဂိုလ် သူတွေတိ မဟုတ်သော၊ မြင်ခန္ဓာ (၅)ပါး၊ တစ်နည်း၊
ရုပ်နာမ် (၂)ပါးမှန်းသိတော့၊ အသိနှင့် သူတွေ့ယဒီဒ္ဒ
စင်ပါတယ်။

ပြီးခင်စိုး ပြုစာသာ

၁၅၇

၁၂၆

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားတော်

မြင်စိတ်သည် သခါရ တရားမို့ အနိစ္စ မှာ လမ်းဆုံး
ပါတယ်။ မြင်စိတ်ချုပ်မှန်းသိတော့ ခိုင်မြတ် မဟုတ်သော
သသုတဒ္ဓိ အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

အသေ ပစ္စယာ ဝေဒနာ ဆိုသောကြောင့် မျက်လုံးမှာ
ပေါ်သော မြင်ခန္ဓာ ချုပ်ပြီးတော့၊ မနောမှာ ဝေဒနာကွွန်ာ
အစားထိုးပေါ်ရပါတယ်။

မနော မှာပေါ်သော ဝေဒနာ သည် သောမနသု
ဝေဒနာ၊ ဒေါမနသုဝေဒနာ၊ ဉာဏ်ဝေဒနာ တို့
ဖြစ်ပါတယ်။ မနော မှာပေါ်သော ဝေဒနာ သည် မြင်စိတ်က
ပြပြင်၍ ပေါ်ရသော သခါရတရား မို့ အနိစ္စ မှာ လမ်းဆုံး၍
မနော မှာ ချုပ်ပျက်မှန်းသိ၍ သသုတဒ္ဓိ အသိနှင့်စင်ပါ
တယ်။

ဝေဒနာ ပစ္စယာ တဏ္ဍာ ပေါ်ပါတယ်။ ဝေဒနာ
ချုပ်ပြီး တဏ္ဍာ ပေါ်ခြင်းသည်၊ အကြောင်းအကျိုးမပြတ်
သောကြောင့် ဉာဏ်ဒ္ဓိ အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

တဏ္ဍာ သည်၊ ဝေဒနာ ပြပြင်၍ ပေါ်ရသော သခါရ

၁၂၇

ဦးခင်စိုး ပြုစသာ

တရားမို့ အနိစ္စ မှာ လမ်းဆုံး၍ မနော မှာ ချုပ်မှန်းသိ၍
သသာတဒီ၌ အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

တက္ာ ပစ္စယာ ဉာဏ်အိန် ပေါ်ပါတယ် တက္ာ ချုပ်ပြီး
ဉာဏ်အိန် ပေါ်ခြင်းသည်၊ အကြောင်းအကျိုးမပြတ်သောကြောင့်
ဉာဏ်အိန် အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

ဉာဏ်အိန် သည် မနော မှာ တက္ာ ဖြူပြင်၍ ပေါ်ရသော
သခါရ တရားမို့ အနိစ္စ မှာ လမ်းဆုံး၍ မနော၊ မှာပင်
ချုပ်မှန်းသိ၍ သသာတဒီ၌ အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

ဉာဏ်အိန် ပစ္စယာ ကမ္မဘဝီ ဖြစ်ပါတယ်။ ဉာဏ်အိန်
ချုပ်ပြီး၊ ကမ္မ ဘဝပေါ်ခြင်းသည်၊ အကြောင်းအကျိုး
မပြတ်သောကြောင့် ဉာဏ်အိန် အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

ကမ္မဘဝ သည်၊ ကာယကံ၊ ဝစ်ကံ၊ မနောကံ
ဖြစ်ပါတယ်။ ကမ္မဘဝ သည်၊ တက္ာ ဉာဏ်အိန် တို့၏
ဖြူပြင်၍ ပေါ်ရသော သခါရ တရားမို့ အနိစ္စ မှာ လမ်းဆုံး
ရပါတယ်။ ကံ တို့သည် ကာယ၊ ဝစ်၊ မနော၊ မှာပင်
ချုပ်မှန်းသိ၍ သသာတဒီ၌ အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

＊ * * * *

၁၂၈

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားဆတ်

အထက်ပါ သသုတဒ္ဓိ နှင့် ဉာဏ်ဒ္ဓိ
တရားကို လွှဲပေါ်လွှဲဖော်သဘာဝါက်အောင်
ဆင်ရှင်းဖြင့်မဖော်။

စက္ခရိဉာဏ် ချုပ်တသိ၍ ခိုင်မြို့တယ်ဟူသော
သသုတဒ္ဓိ အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

တရား ပေါ်ခွင့်ရ၍လည်း ပြတ်တယ်ဟူသော ဉာဏ်ဒ္ဓိ
အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

တရား ချုပ်မှန်းသိ၍လည်း ခိုင်မြို့တယ်ဟူသော
သသုတဒ္ဓိ အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

တရား ချုပ်ပြီး ဉာဏ်ဒ္ဓိ ပေါ်ခွင့်ရ၍လည်း ပြတ်တယ်
ဟူသော ဉာဏ်ဒ္ဓိ အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

ဉာဏ်ဒ္ဓိ ချုပ်မှန်းသိ၍လည်း ခိုင်မြို့တယ်ဟူသော
သသုတဒ္ဓိ အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

ဉာဏ်ဒ္ဓိ ချုပ်ပြီး ကမ္မဘဝ ပေါ်ခွင့်ရ၍လည်း ပြတ်တယ်
ဟူသော ဉာဏ်ဒ္ဓိ အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

ကမ္မဘဝ လည်း၊ ပေါ်ပြီးချုပ်ရမဲ့အမျိုးမျိုး ချုပ်မှန်းသိ၍
လည်း၊ ခိုင်မြို့တယ်ဟူသော သသုတဒ္ဓိ အသိနှင့်စင်ပါတယ်။

၌။ မြန်မာဘာ

၁၂၉

သသာတ နှင့် ဥဇ္ဈိဒ - အသိနှင့်ပြုတ်ပုံပြီး၌
သလျှာယ်ဒီ၌ အသိနှင့်ပြုတ်ပုံ

ဒီရ = အာရုံ ပေါင်းဆုံ၍ ပေါ်ရသော မြင်ခန္ဓာ ကြား
ခန္ဓာ နံခန္ဓာ စာဆန္ဓာ ထိခန္ဓာ ထွေးခန္ဓာ ငါးပါး တို့သည်၊
ပုဂ္ဂိုလ် သတ္တဝါ ငါး၊ သူမဟုတ်သော တရားတို့သည်၊ ခန္ဓာ
(၅) ပါးဖြစ်၍ ထင်ရှားရှိသော သလျှာယ် တရားမှန်းသိတော့၊
သလျှာယ် အပေါ်မှာ ငါဟူသော အယူမှားမရှိ၍ ဒီ၌
အသိနှင့်စင်ပါတယ်။ သလျှာယ်ဒီ၌ စင်ပါတယ်။

ဝိမိကိုယ် စင်သောတရားမှာ

စာမျက်နှာ(၁၂၅)မှာ ပုံနှင့်ပြထားပါတယ်။ ကမ္မဘဝ
ဖြစ်ရခြင်းမှာ ဉာဏ်အိန် ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဉာဏ်အိန်
ဖြစ်ရခြင်းမှာ တဏ္ဍာ ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ တဏ္ဍာ
ဖြစ်ရခြင်းသည်၊ ဝေအနာ ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဝေအနာ
ဖြစ်ရခြင်းသည်၊ ဖသာ ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ ဖသာ ဖြစ်ရ
ခြင်းသည်၊ သလျှာယ်တန် ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ သလျှာယ်တန်
ဖြစ်ရခြင်းသည်၊ နာမ်ရုပ် ကြောင့် ဖြစ်ပါတယ်။ နာမ်ရုပ်

၁၃၀

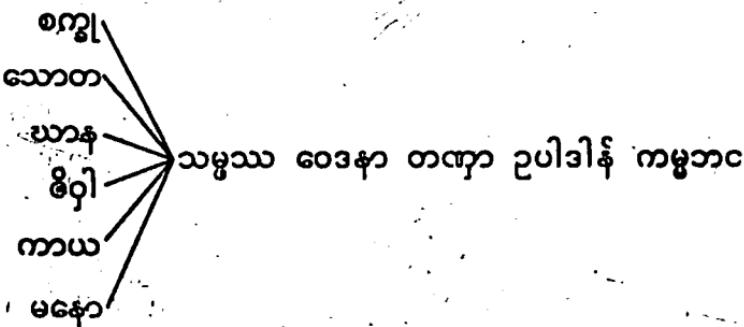
ဉာတာပရိဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားဆတ်

ဖြစ်ခြင်းသည်၊ ပဋိသန္တေ ဝိဉာဏ် ကြောင့်ပါ။

ဤကဲ့သို့ ဒီဇိုင်းကိုစွာ ပြတ်တဲ့တရား နာကြားဖတ်ရှုရ၍၊ ကိုယ်တိုင်နှလုံးသွင်းမှန်၍၊ ရုပ်နာမ် ၏ အနိစ္စ ကို ဂိပသုနာဉာဏ် နှင့်မြင်ရင်၊ မဟာသောတာပန် မဖြစ်သေး ပေမဲ့၊ ရွှေဇွဲသောတာပန် အဖြစ်နဲ့ ထောက်ရာတည်ရာမှိုရာ ရသည်ဟု ပါ၌တော်က သက်သေခံထားပါတယ်။ ဤစာအုပ် စာမျက်နှာ(၅၉)၊ စာကြောင်းရေ(၅)မှာကြည့်ပါ။

နေ့စဉ် ဝိဉာဏ်အစ ကံအဆုံး နှင့်သာနေ့၍ သစ္စာ အနေလောမိကဉာဏ် မရရင် ခွဲ့သောတာလည်ဖို့ဘဲ ရှိတော့တယ်။

ဤကဲ့သို့ ခွဲ့သောတာ ကြီးသည်၊ ရောမှ မရအသို့ မရောက်မခြင်း၊ ပစ္စာပြန် ခွဲ့ရဲ့ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် မှာ -

၆၇။ မြတ်သော

၁၃၁

ဤကဲ့သို့၊ အချိန်ကုန်၍ သစ္စာတရားမသိသော အပိဋ္ဌာ
နှင့် တရာ့၊ အဖော်ပြု၍ ဒီဇို ဂိတ်ကိုဗြာ ပြတ်သောတရားနှင့်
မတွေ့ရသေးရင် လူဖြစ်ကျိုးမန်ပဲသေးပါဘူးဟု မိုးကုတ်
ယောကိများအား ဆရာတော်ဘုရားကြီးက မိန့်မှာပါတယ်။
ဤတွင် ပစ္စာဖြန့် ခန္ဓာ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် တင်ပြ၍ပြီးပါပြီ။

ပိဝသ္ထန အချို့ (၅) ပါး နှင့်
ရှညှာ၏ (၅) ပါး

ရှညှာ၏ မဂ္ဂုံ(၅)ပါးမှာ -

သမ္မာ နှင့် } ပညာ မဂ္ဂုံ(၂)ပါး
သမ္မာ သက္ကံ }
သမ္မာ သမာဓိ

သမ္မာ ဝါယမ }
သမ္မာ သတိ } သမာဓိ မဂ္ဂုံ(၃)ပါး
သမ္မာ သမာဓိ }

နင်း(၅)ပါးသည်၊ ရှညှာ၏တရားများဖြစ်ပါသည်။
ပါ၌တော်က သမ္မာဓိဟော ဘိက္ခဝေ ယထာဘူတံ

၁၃၂

ညာတဗိုဉ်ညာအမှတ်(၂)တရာ့နှုန္တတော်

ပဇာနာတိ။

သမာဓိတော် - သမာဓိမဂ္ဂင် (၃)ပါးရှိသော၊ ဘိက္ခဝေ - တရားအားထုတ်သောယူကိုသည်။ ယထာဘူတံ - ခန္ဓာ၏ ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ ရှင်နာမ်အနိစ္စ ကို၊ ပဇာနာတိ - ပိုင်းခြား၍ သိ၏ဟု အဓိပ္ပာယ်ရှိပါတယ်။ သမွာဓိ မပါဘဲ၊ ခန္ဓာ၏အနိစ္စ ကို ဟုတ်တိုင်းမှန်စွာ မမြင်နိုင်ပါ။ သမွာဓိမဂ္ဂင် (၃)ပါးကို ဤစာအုပ် စာမျက်နှာ (၆၂)၊ (၆၃)၊ (၆၄)၊ (၆၅) စာကြောင်းရေး (၄)ထိ ကြည့်ပါ။ ပညာမဂ္ဂင် (၂)ပါးကတော့ အရှုခံ ခန္ဓာရဲ့ အနိစ္စ၊ အနိစ္စ လက္ခဏာ ကို ရှုသာ၍က ခေါင်းပြုရုံပါဘဲ။

* * * * *

၆၃

၁၃၃

ଆର୍ଦ୍ରେ ପକ୍ଷା (୨) ଯିଃ ଗଣପ୍ରତିମଣ୍ୟ॥

ଓଡ଼ିଆ କ୍ଷେତ୍ରକାନ୍ତରେ ମହାଶ୍ରୀ

ବୀ	ଯାହାକୁ ଲାଗେ	ପିତା	ମିଶ୍ର	କିର୍ତ୍ତନ	ବିଜ୍ଞାନ
ଦୀ	ଫାଃ	ପିତା	ମିଶ୍ର	କିର୍ତ୍ତନ	ବିଜ୍ଞାନ
ଦୀ	ଫାଃ	ପିତା	ମିଶ୍ର	କିର୍ତ୍ତନ	ବିଜ୍ଞାନ
ଦୀ	ଫାଃ	ପିତା	ମିଶ୍ର	କିର୍ତ୍ତନ	ବିଜ୍ଞାନ
ଦୀ	ଫାଃ	ପିତା	ମିଶ୍ର	କିର୍ତ୍ତନ	ବିଜ୍ଞାନ

ଅନ୍ତର୍ଦ୍ଦୟକୁ
(୧) ଯେବାରେ

၁။ လေသာ
၂။ ဒေသ
၃။ မြတ်
၄။ စိတ်
၅။ အလေသာ
၆။ နိတ်
၇။ ဒါတ်

ଅନୁଦିତ:ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
(୬) ଲୋକ

၁။ လောကို ထုတ်ယောစိတ်သိ
၂။ ဆောင်းသွင်းသောစိတ်

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ

၁၃၄

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားဆတ်

ကျွန်တော်တို့ရိပ်သာတွင် တရားထိုင်တဲ့အခါ ရိပ်သာ
အနီးမှာ စက်ယက္ခန်းစင်များရှိတော့ တရားနှလုံးသွင်းတဲ့
အချိန်မှာ စက်သံများ သောတာ ပသာဒ ရှုပ် နဲ့ အသံရှုပ်
တိုက်တော့၊ သောတာဝိညာက် ပေါ်ပါတယ်။ သောတာဝိညာသုတေသန
အနိစ္စံ ဟု ညာက်သက်ရောက်၍ ရွှေပါတယ်။

သမ္မတပါယမ - သမ္မသတီ - သမ္မသမာဓိ ဆိုတော့
မဂ္ဂင်(၃)ပါးနှင့် ခန္ဓာ မှာရှိတော့ အကြည် ပသာဒရှုပ် ကို
အာရုံး နှင့် တိုက်သောအခါ၊ (ဥပမာ) သောတာမခြားဒရှုပ်
မှာ ယက္ခန်းသံ၊ ကျိုးသံ၊ ခွေးဟောင်သံ၊ ကြက်တွန်သံ၊
ကားဟွန်းသံ နှင့် အသံမျိုးစုံ၊ သောတာပသာဒရှုပ် မှာ ကြား
စိတ်ပေါ်၍ ကြားစိတ်ပျက်မှုကို ညာက် နှင့် နှလုံးသွင်းပါတယ်။

စက္ခာ	ဝိညာက်	မြင်	စိတ်
သောတာ	ဝိညာက်	ကြား	စိတ်
ယာန်	ဝိညာက်	နံ	စိတ်
မို့	ဝိညာက်	စား	စိတ်
ကာယ်	ဝိညာက်	တွေ့ထိ	စိတ်

၌။ ပဋိဒါရ မှာ ဖော်ပြထားသော ပဋိကျွန်း၊ တို့သည်
ဂိပါကဝင် မှ အခြေခံသော ဂိပါက်ရှစ်နာမ် သာဖြစ်၍၊
ဖြစ်မှုပျက်မှုက အလွန်လျင်မြန်လွန်းလို့ ပဋိကျွန်း၊ ချုပ်ပျက်မှု
ကို ရှေ့သော် က မမိုလို့ အောင်တယ်။ မည်ကဲ့သို့ သိသလဲဆိုရင်၊ စက်ယက္ခန်းသံလို့
သိပါတယ်။ မျှော်သံ၊ ကြက်တွန်သံ၊ ကျိုးအော်သံ၊
ကားဟွန်းသံဟု မနောစိညာတော် ကသာ သံပါတယ်။
မြင်စိတ်ကလဲ ယက္ခန်း၊ ကျိုး၊ ခွေး၊ ကြက်၊ ကား တို့ကို
ဘယ်လို့ မြတ်စွာ အဆင်းဟု မြင်မှုမမှုသဲ၊ မနောဘာဝင်စိတ်
က ကားဟု၊ ခွေးဟု၊ ကြက်ဟု သိပါတယ်။ အဲဒါကြောင့်
ကျျေးမှုးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘရားကြီးက (၈-၉-၆၁) နေ့
ဟောသော တရားအမှတ်စဉ် (၂၅)၊ စာမျက်နှာ (၃၉၉)
စာကြောင်းရေ(၇)မှာ - “ဂိပါက် အမှန် ဇော အပြန်
ဆိုတာက ဂိပါက်ဆိုတာက မြင်တဲ့စိတ်ဟာ ဂိပါက်စိတ်နဲ့
မြင်တာ ဥပေကွာ သဟဂတ် စက္ခာ၊ ဂိညာတံ့ ဆိုတော့
ကံကြောင့်ဖြစ်တဲ့ စက္ခာ၊ ဂိညာတံ့ပါဘဲ။” ဥပေကွာသဘောနဲ့
ဖော်ရသော ပဋိကျွန်း၊ ဆိုတော့ ငံကာင်းဆိုးပုံဟန်သဏ္ဌာန်

၁၃၆

ညာတပရိညာအမှတ်(၂)တရားတော်

သသိနိုင်ပါ။

ကောင်းဆိုးသိတာ မနောတိညာဏ် က သိတာပါ။
လုံးရပ် သလ္လာန် - ပုံဟန် - နိမိတ် ကိုစွဲဖို့၍ မနော က
သိတာသည်၊ အောစိတ် ပါ။ မနော မှာပေါ်သော အောစိတ်
သည်၊ အရှုခံတရားပါ။ အရှုခံ၏ အနိစ္စ ကိုမြင်မှ ဂိပသုနာ
ညာဏ် ဖြစ်ပါတယ်။

ဝဋ္ဌာနီးပါဌို့တော်မှာ

“စက္ခာ ဂိညာဏ ဓာတု တံ သမ္မယူတွေကာစ ဓမ္မာ
မနော ဓာတုယာ တံ သမ္မယူတွေကာ နှေ့ ဓမ္မာနံ၊ အနွေ့ရ
ပစ္စယေန ပစ္စယော”

စက္ခာဂိညာဏ်-မြင်စိတ် နှင့် မနောတိညာဏ် သိစိတ်
တို့သည်။ အနွေ့ရပစ္စယော အခြားမရှိ ကျေးဇူးပြုတယ်ဟု
ပဋ္ဌာန်းပါဌို့တော် မှာ ယောပါတယ်။

ခန္ဓာကိုယ် ပဋ္ဌာန်မှာ ကပ်မို့၍ပေါ်ရသော ဂိညာဏ်
များမှာ -

ဦးခင်နီး ပြုစော

၁၃၇

စက္ခ၊

သောတ

ဟာန

မိဂ္ဂါ

ကာယ

ဝိညာဏ် တိ.သည်။

ငါး ဒီရ လုံး တစ်ပြိုင်တည်းပေါ်၍မရသလို၊ တစ်
ဝိညာဏ် ချုပ်ပြီးမှ နောက်တစ် ဝိညာဏ် ပေါ်ရပါတယ်။
(ဥပမာ) စက္ခ/ဝိညာဏ် မြင်စိတ်က ကျေးဇူးပြုလို့ မနော
ဝိညာဏ် အောင်တိတ် က၊ ကားဟုသိတယ်။ အိမ်လို့သိတဲ့
စိတ်၊ ကိုဉ်း၊ မဖြူး ဟုသိတာသည်၊ မနောဝိညာဏ် အောင်တ်
ကသာ သိပါတယ်။ ပန္တန်းမှာ စက္ခ/ ဝိညာဏ် - က
ယူရေအတာ ရှေ့ဖြစ်ပစ္စည်း။ မနောဝိညာဏ် - က ပွဲ့အတာ
နောက်ဖြစ်ပစ္စည်း။ (ပဋိရွှေ) စက္ခ/ဝိညာဏ် မချုပ်ဘဲနဲ့
မနောဝိညာဏ် ပေါ်လို့မရပါဘူး။ စက္ခ/ဝိညာဏ် ချုပ်မှန်း
သိတော့ သသာတဒီဒီ စင်ပါတယ်။ တစ်ဆက်တည်း မနော
ဝိညာဏ် ပေါ်မှန်းသိတော့ ဉာဏ်ဒီဒီ စင်ပါတယ်။ ပွဲ့
ပစ္စနှုန်းညာဏ် အောက်မှာပေါ်နော ဝိညာဏ် တိ.သည်။

၁၃၈

ဉာတ်ပရီညှာအမှတ်(၂)တရားဓော်

ဓမ္မနိယာမ အတိုင်း ချုပ်ပျောက်ရပါတယ်။ ဉြှတရားသည် ရှိရာက မရှိတာကို ညာကို နှင့်သိမှ ဂိပသုနာ ဖြစ်ပါတယ်။ (၁၅-၁၁-၆၀) နေ့ဟော တရားအမှတ်စဉ် (၁)၊ စာမျက်နှာ (၁၂၂)၊ စာကြောင်းရေး(၃)မှာ -

ရှိရာက မရှိတာကို ခင်ဗျားတို့က သိတာ အခုံမှ ရှင်းသွားတယ်။ ပေါ်ပြီလား... (တင်ပါဘုရား)၊ မရှိတာကို လိုးဝအရှုခိုင်းလို့ရှင်း၊ ဒါဟာ ပည်တ် ကို အရှုခိုင်းတာ... (တင်ပါ)၊ ရှိတာက မရှိရာကို အရှုခိုင်းတဲ့အတွက်တဲ့ ပည်တ် တစ်ဝက်ပါတယ်။ တစ္ဆေးရိပည်တ် ခေါ်တယ်။ တစ္ဆေးရိပည်တ် ဆိတော့ ရှိရာက မရှိရာကိုဆိတာ သဘောကျပြီလား။ တစ္ဆေးရိပည်တ် ကို ရှုခိုင်းတာ၊ ဒါအသေအချာ သဘောပါပြီလား။

ပျောက်ပျောက်သွားတာတွေကို မြင်ရမယ်။ အေး... မရှိတော့ဘူးဆိုတော့၊ ပုဂ္ဂိုလ်ရော သတ္တာတိရော၊ ပရမတ်ရော ပျောက်ပျောက်သွားတယ်၊ (အပျောက်ကိုပြန်လှန်)၊ အပျောက်လှန် နာမ်-နာမ် ချင်းရှုတာကိုး။ နှစ်ခုမှ မပြိုင်နိုင်ဘဲ၊ သေချာ သွားပြီ ကို ထွန်းရင်း၊ ဒါဖြင့် ရှိရာက မရှိတာကိုရှုမှ ဂိပသုနာ

နီးတော်း၊ ပြုသော

၁၃၅

ရိပ်မိပြီလား၊ ရှိရာက မရှိတာကိုမြင်မှ ဘာခေါ်ကြမတုံး...
 (ဝိပသုနာပါဘုရား)။ (၁၅ - ၁၁ - ၆၀)နေ့ဟောသော
 အမှတ်စဉ် စာအုပ်(၁)၊ စာမျက်နှာ(၁၂၅)၊ စာကြောင်းရေ(၂)
 မှာ၊ တန္ထာရီ ပည်တ် ကို ရွှေရမယ်၊ တန္ထာရီ ပည်တ်
 ဆိတာ၊ အခြားမဟုတ်ဘူး၊ ထိုဖြစ်ပေါ်လာသောတရား၏ မရှိမှုကို
 ရှုတာ... (တန္ထာရီ ဆိတာ မြန်မာလိုဘယ်လိုပါလဲဘုရား)၊
 တန္ထာရီ ဆိတာ ထိုသဘောတရားမူလပေါ်သွားတဲ့ သဘော
 တရားကလေး၊ အဲဒါတွေကိုမရှုဘူး ပည်တ် ကိုမရှုဘူး၊ ထို
 ဖြစ်ပေါ်လာသောတရားတို့၏ မရှိမှုကိုအကြည့်ခိုင်းတာ၊ ဒါ -
 ဝိပသုနာ သဘောပါပြီလား။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးက၊
 ရှေ့စိတ်ကို နောက်စိတ်ကရှုတာ ဝိပသုနာ။

ရှေ့ ဝိညာဏ် ကို နောက် ဝိညာဏ် က ရှုတာ
 ဝိပသုနာ။

ရှေ့အသေကို နောက်အနေကကြည့်တာ ဝိပသုနာ။
 (၁)စိတ်ကို (၂)စိတ်နဲ့ရှုတာ ဝိပသုနာ။

၁၄၀

ဉာဏ်ပနီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားဆတ်

(၁) စိတ်က - အရှုခံ၊ (၂) စိတ်က ရှုဉာဏ်။

ဂိပသုနာ ဆိတာ ရိတာကို ရူရမှာမဟုတ်ဘူး။
 ရိတာရှုရင် နှစ် ဖြစ်မယ်။ မရှိတာကိုရှုရမှာလဲမဟုတ်ဘူး။
 မရှိတာရှုရင်လ အဘာဝပညတ်။ ဘာမှမရှိတဲ့ ပညတ် ကို
 ရွှေရာရောက်မယ်။ ရှိရာက မရှိတာကိုရှုမှသာ ဂိပသုနာဉာဏ်
 ဖြစ်ပါတယ်။

“ဟုတ္တာ အဘာဝတ္ထာန အနိစ္စ”။ ဟုတ္တာ-ဖြစ်ပြီး၍၊
 အဘာဝတ္ထာန-ဤနေရာမှာမရှိခြင်းကြောင်း၊ အနိစ္စ-အနိစ္စ^၁
 ဟု ပါဋ္ဌတော်က ဖွင့်ပါတယ်။ မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
 ဟောတဲ့တရားနာပါ။ ဆရာတော် စာအုပ်တွေကြည့်ပြီးမှ၊
 စွဲစွဲမြှုပြု တရားအားထုတ်ပါ။ တရားထိုင်ကြည့်ပါ။ (၁၅-
 ၁၁-၆၀) နေ့ဟောသော အမှတ်စဉ် စာအုပ်(၁)၊ စာမျက်နှာ
 (၁၀၀)၊ စာကြောင်းရေ(၁၇)မှာ “တရားမနာဘဲနဲ့ ကျွဲ့နောင်
 ဘယ်တော့မှ မရဘူး။ ဆုံးဖြတ်ချက်ချပါ။ သသုတေသနလဲ
 ခွာပေးမဲ့လူမရှိ။ ဉာဏ်ဒီဒီလဲ ခွာပေးမဲ့လူမရှိဘူး။ မရှိဘဲနဲ့
 ရှုနောင်၊ သက္ကာယဒီဒီတန်းလန်းနဲ့ ရှု၍ အရာမရောက်ပါ။”

ဦးခင်စိုး ပြုရသော

ခန္ဓာ (၈) မျိုး ဒီဇိုင်းဖြေဆွင်ပါတယ်။

၁။	ထပါ	ကွန်း
၂။	ပဉာဏ်	ကွန်း
၃။	ဥပါဒါန	ကွန်း
၄။	ပဉာဏ်ပါဒါန	ကွန်း

၁။ ထပါကွန်း

ထပါကွန်း ဆိတာ၊ ထပါကဝန် (၈)ပါးမှ၊ ခန္ဓာ ရသော ပုဂ္ဂိုလ် များ၏ အကျိုးတရား၊ (အ.ချိန် ၃၀၊ ၄၀ ရှိသော၊ ခန္ဓာ ကြီးပါ)။ ဤ ထပါကွန်း မှာ၊ ရှုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သခါရ၊ ထညာက် ဟု (၅)ပါးအပေါင်းရှုပါတယ်။ ထပါကွန်း သည်၊ လျေနဲ့တူပါတယ်။ လျေကောင်းမှ ဟိုမှာက်ကမ်း ရောက်အောင် ကူးနိုင်သလို၊ ဤ ခန္ဓာ ကောင်းမှ၊ ခန္ဓာ သံသရာဝန် ဆင်းရမှ လွတ်မြောက်အောင် ကူးနိုင်မှာပါ။

၂။ ပဋိကွန်း

ထပါက် ရုပ်နာမ် ကိုဖိုးရှိသော ဒုက္ခ (၆)ပါး

၁၄၂

ဉာဏ်ပစ္စညာအမှတ်(၂)တရာ့ဆောင်

(တစ်နည်း)၊ အခဲခါတ်(၆)ပါး၊ (တစ်နည်း)၊ အတွင်း
အသယတန်(၆)ပါး ဟု၏သော မျက်စိ၊ နား၊ နာ၏င်း၊
လျာ၊ ကိုယ်စိတ်၊ နှင့် အာရုံ(၆)ပါး၊ အတိုက်ပါတ်(၆)ပါး၊
(တစ်နည်း)၊ အပြင် အသယတန်(၆)ပါး ဟုဆိုသော အဆင်း၊
အသံ၊ အနဲ့၊ အရသာ၊ တွေ့ထိစရာ၊ ကြံတွေးစရာ၊ ဟူသော
အာရုံ(၆)ပါး နှင့် ပေါင်းဆုံးမိသောအခါ -

မြင်	စိတ်
ကား	စိတ်
နဲ့	စိတ်
စား	စိတ်
တွေ့ထိ	စိတ်
ကြံတွေး	စိတ်

တို့သည် ပွဲကွဲနာ ဟု၏သော ခန္ဓာ(၅)ပါးပါ။ အကျယ်ကို
ဤစာအုပ် စာမျက်နှာ(ဘာ) - မှ (၁၂၄)၊ စာကြားရေ
(၄) ထိကြည့်ပါ။ ဝိပါကွနာ ကို အဖိုပြု၍ ပေါ်ရသော
ဤ ပွဲကွနာ ဟု၏သော ခန္ဓာ(၅)ပါးသည်၊ ကောင်ဆိုး
ပသီနိုင်သော ဥပေဒ္ဒသ သဘောနဲ့ ပေါ်ရသော ပွဲကွနာ

နိဒါနတိုးပြရသာ

၁၄၃

မှ ဝိညာက် များမှာ -

ဥပေါ်	သဟဂတ်	စဉ်	ဝိညာက်
ဥပေါ်	သဟဂတ်	သောတ	ဝိညာက်
ဥပေါ်	သဟဂတ်	ယာန	ဝိညာက်
ဥပေါ်	သဟဂတ်	ဒို	ဝိညာက်

ပဋိရမှာ		မနေ့ချွဲရမှာ
ဝပါက်-အမှန်	→	ဇေ-အပြန်
စိတ်		စိတ်
စဉ်ဝိညာက်	→	မနေ့ဝိညာက်
ဥပေါ်		ကောင်း+ဆိုး
မြင်	လို.	ကောင်းတယ်
သောတဝိညာက်	→	မနေ့ဝိညာက်
ဥပေါ်		ကောင်း+ဆိုး
ကြား	လို.	ကောင်းတယ်
		မကောင်းဘူး

၁၄၄

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားဆတ်

ယာနဝိညာက် ဥပေကွာ	→	မနောဝိညာက် ကောင်း+ဆိုး
နံ နံ	လို့	ကောင်းတယ် မကောင်းဘူး
မိဂ္ဂဝိညာက် ဥပေကွာ	→	မနောဝိညာက် ကောင်း+ဆိုး
စား	လို့	ကောင်းတယ် မကောင်းဘူး

ဤမျှဆိုရင် ဝိပါက်စိတ်နှင့် ဇော်တွေဖြစ်ပုံကို ကွဲကွဲ
ပြားပြား သဘောသီလောက်ပါပြီ။

၃။ ဥပါဒါနကွန်ာ(၅)ပါး

ဥပါဒါနကွန်ာ ကို ကွဲကွဲပြားပြား ကျကျနှစ် သိသိုံး
အလွန်လိုအပ်ပါတယ်။

ဥပါဒါနကွန်ာ(၄)ပါး နှင့် ဥပါဒါနကွန်ာ (၅)ပါး
နှိပါတယ်။

မြို့ခင်စီး ပြစ်သော

၁၄၅

ဥပါဒါနက္ခနာ (၄)ပါးက -

၁။	ကာမူ	ပါဒါန
၂။	ဒီဇိုင်း	ပါဒါန
၃။	သီလဗ္ဗတု	ပါဒါန
၄။	အတ္ထဝါဒ	ပါဒါန

ဤ(၄)ပါးက ဂိပသုနာညာဏ် ဖြစ်အောင် ပြုလုပ်ရသော တရားများမဟုတ်ပါ။ ဤတရား အကျယ်ကိုသိလိုသော်၊ ဤစာအပ် စာမျက်နှာ(၂၉)မှ(၃၆) စာကြောင်းရေ(၄)ထိကြည့်ပါ။ ပုထိုး များ စွဲယူထားသော ကာမအစွဲ၊ ဒီဇိုင်အစွဲ၊ မှားယွင်း သော အလေ့အကျင့် သီလအစွဲ၊ အနတ္ထကို မသိသော အတ္ထအယွဲ နှင့် ရထားသော ခန္ဓာကြီးနဲ့တွဲနေတဲ့ ဥပါဒါန အစွဲ ပါ။

၁။	ရဲပု	ပါဒါနက္ခနာ
၂။	ဝေဒနှ	ပါဒါနက္ခနာ
၃။	သည့်	ပါဒါနက္ခနာ
၄။	သခိုရဲ	ပါဒါနက္ခနာ
၅။	ဝိညာဏာ	ပါဒါနက္ခနာ

၁၄၆

ညာတာပရိညာအမှတ်(၂)တရားစတု

ဆရာဓတ်ဘုရားကြီး ဟောသော တိတ်ခွဲထဲက
ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင် နာကြားရတဲ့တရားမှာ၊ ဟောတဲ့ရက်စွဲ
မမှတ်မိ၍ ထဲမရေးရတာပါ။

ပုထိဇ္ဇာ သောတာပန်ဖြစ်ချင်ရင် ဥပါဒါနက္ခနာရှာ။
သောတာပန်က သဒါဂါမ်ဖြစ်ချင်ရင် ဥပါဒါနက္ခနာရှာ။
သဒါဂါမ်က အနာဂတ်ဖြစ်ချင်ရင် ဥပါဒါနက္ခနာရှာ။ အနာဂတ်က
ရဟန္တာဖြစ်ချင်ရင် ဥပါဒါနက္ခနာရှာ။ ဟု ဟောထားပါတယ်။

၁။	ရှုပ်	ကိုစွဲမှု၍ ဖြစ်တဲ့ခန္ဓာ
J။	ခံစားမှု	ကိုစွဲမှု၍ ဖြစ်တဲ့ခန္ဓာ
၃။	မှတ်သားမှု	ကိုစွဲမှု၍ ဖြစ်တဲ့ခန္ဓာ
၄။	ပြပြင်မှု	ကိုစွဲမှု၍ ဖြစ်တဲ့ခန္ဓာ
၅။	သိမှု	ကိုစွဲမှု၍ ဖြစ်တဲ့ခန္ဓာ

ခန္ဓာဝ္ဓသံပ္ပါယ် ပိဋကဓိအြန့်အာဏ်

တရားမျက်နှာ(၃၈)၊ ၆ - ခန္ဓာသုတ်၊ ပုဒ်ရေ(၄၈)ကို
မူမပျက်အောင် ချုံ၍ရေးထားပါတယ်။

နီးဆင့်စီးပြုသော

၁၄၇

ခန္ဓာ (၅) မျိုး

သာဝတ္ထိနိဒါန်း - ရဟန်းတို့ ခန္ဓာ(၅)မျိုးနှင့် ဉာဏ်ဒါ
နက္ခန္တာ (၅)မျိုးဟောမည်။ ခန္ဓာ (၅)မျိုးဟူသည်၊
အဘယ်နည်း။ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စာပွဲန် ဖြစ်သော
ရုပ် အားလုံးကို ရုပက္ခန္တာ ဟု ဆိုအပ်၏။

အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စာပွဲန် ကာလ(၃)ပါး၌
ဖြစ်သော ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သခါရ အားလုံးကို သခါရက္ခန္တာ
ဟု ဆိုအပ်၏။ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စာပွဲန် ကာလ(၃)ပါး၌
ဖြစ်သော ဝိညာဉ် အားလုံးကို ဝိညာဏာက္ခန္တာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ဋီဝါနက္ခန္တာ (၅) မျိုး

ရဟန်းတို့ ဉာဏ်ဒါနက္ခန္တာ (၅)မျိုးဟူသည်၊ အဘယ်
နည်း။ ရဟန်းတို့ (အာသတေဝါ) အာရုံဖြစ်၍ စွဲလမ်းအပ်
သော၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စာပွဲန်၊ ကာလ(၃)ပါးလည်း
ဖြစ်သော၊ ရုပ် အားလုံးကို ဉာဏ်ဒါနက္ခန္တာ ဟု ဆိုအပ်၏။
(အာသတေဝါ) အာရုံဖြစ်၍၊ စွဲလမ်းအပ်သော ဝေဒနာ

၁၄၈

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားတော်

အားလုံးကို ဝေဒနပါဒါနက္ခနာ ဟု ဆိုအပ်၏။ (အာသဝေါ၏)
 အာရုံးဖြစ်၍၊ စွဲလမ်းအပ်သော၊ ကာလ(၃)ပါးလည်းဖြစ်သော
 သညာ အားလုံးကို သည့်ပါဒါနက္ခနာ။ (အာသဝေါ၏) အာရုံး
 ဖြစ်၍၊ စွဲလမ်းအပ်သော၊ သခါရ အားလုံးကို သခါရပါဒါ
 နက္ခနာ။ (အာသဝေါ၏) အာရုံး ဖြစ်၍၊ စွဲလမ်းအပ်သော၊
 ကာလ(၃)ပါးလည်းဖြစ်သော၊ အဝေးအနီးလည်းဖြစ်သော၊
 အကြမ်းအနဲည်းဖြစ်သော၊ ဂိညာဏ် အားလုံးကို ဂိညာဏ္ဍ
 ပါဒါနက္ခနာ ဟု ဆိုအပ်၏။

ဉာဏ်တရားတို့ကို ဥပါဒါနက္ခနာ (၅) မျိုးဟု ဆိုအပ်၏။
 ဟု မိန့်တော်မူ၏။

ဓန္တဝင္းသိယူတိ ပိဋကဓိအြန့်မာအြန့်

စာမျက်နှာ(၁၂၇)၊ ၁၀ - သီလဝန္တသုတ်၊ ပုဒ်ရေ(၁၂၂)

မေး - အသွေးပေါင်းကောင့်ကာ။

ဖြေ - အသွေးသာရိပုတ္တရာ။

မေး - သီလ ရှိသော ပုဂ္ဂိုလ် ဘယ်တရားကို နှလုံးသွင်း
 ပါသနည်း။

ဦးခင်စီး ပြုစဉ်သော

၁၄၉

ဖြေ - ဥပါဒါနက္ခန္တာ (၅) မျိုးတို့ကို မမြှုပူ၍ (အနိစ္စ), ဆင်းရဲဟ၍ (ဒုက္ခ), ရောဂါဟ၍၊ အနာဟ၍၊ ပြောင့်ဟ၍၊ ပင်ပန်းမှုဟ၍၊ နာကျင်မှုဟ၍၊ သူစိမ်းပြင်ပဟ၍၊ အစိုးမရသော တရား (အနတ္ထ) ဟ၍၊ ဆိတ်သုဉ်းသောတရား၊ အနှစ်မရှိသော တရားဟ၍ နှလုံးသွင်းအပ်ကုန်၏။

သီလရှိသော ရဟန်းသည် ဥပါဒါနက္ခန္တာ တို့ကို မမြှု (အနိစ္စ), ဆင်းရဲ (ဒုက္ခ), အစိုးမရ (အနတ္ထ) တရားဟု ဂိပသုနာညာဏ် နှင့် နှလုံးသွင်းသော သောတာပန် ဖြစ်နိုင်စရာ အကြောင်းတည်း။

သောတာပန် သည် ဥပါဒါနက္ခန္တာ ကို မမြှု (အနိစ္စ), ဆင်းရဲ (ဒုက္ခ), အစိုးမရ (အနတ္ထ) တရားဟု ဂိပသုနာညာဏ် နှင့် နှလုံးသွင်းသော သကဒါဂါမ် ဖြစ်နိုင်စရာ အကြောင်းတည်း။

သကဒါဂါမ် မှ အနာဂတ် ဖြစ်ရန် ဥပါဒါနက္ခန္တာ ကိုအနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္ထ နှလုံးသွင်းရမည်။

အနာဂတ် မှ ရဟန္တာ ဖြစ်ရန် ဤ ဥပါဒါနက္ခန္တာ ကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္ထ ဟန့်လုံးသွင်းရမှာပါ။

۲۹۰

ဉာဏ်ပစိသာအမှတ်(၂)တရာ့ခေါ်

ဤတရားကို လေ့လာပွားများသည်ရှိသော်၊ မျက်မောက်ဘဝ၊ ချမ်းသာစွာနေရခြင်း၊ သတိသမ္မတ် အလို့၍ ဖြစ်ကုန်အို။

ପ୍ରତିଶୀଳକ୍ଷେତ୍ର (୧) ମାତ୍ର । ଦେଖିବାକୁ ପରିହାସ ନାହିଁ ।

စာမျက်နှာ (၁၄၄၊ ၁၄၅၊ ၁၄၆၊ ၁၄၇) ကို အမိပါယ်ရှင်းပါမည်။

ရှစ် ကိုင်း၊ ၈၀ဒါနာ ကိုင်း၊ သညာ ကိုင်း၊ သဲရဲ
ကိုင်း၊ ဝိညာက် ကိုင်း၊ စွဲမို့၍ဖြစ်သော ခန္ဓာ တို့သည်၊
အာသဝ ၏ အဘရုံးဖြစ်၍၊ စွဲလမ်းအပ်သော ရုပုပါဒါနက္ခန္ဓာ
တရားရှုမှုတ်သောအချိန် အာသဝ နှင့် ပစ္စာဖွန်ခန္ဓာနှင့်
ဆက်မနေပါဘူး။

အခါနဝ ဆိုသည့်အာ

၁။	ကာမာ သဝ	(၅) ပါးအာရုံ ကာမဂ္ဂက်ယိုစ်တာ (ကာမတဏ္ဍာ)
၂။	ဘဝါ သဝ	ရုပ္နဲဘဝမှာပျော်မွှေ့တာ (ဘဝတဏ္ဍာ)
၃။	ဒီဇိုင်း သဝ	သက္ကာယအပေါ်မှာငါဟူသော ဒီဇိုင်း၊ ဒီဇိုင်းသဝ
၄။	အဝိဇ္ဇာ သဝ	ကာမတဏ္ဍာ၊ ဘဝတဏ္ဍာ၊ သက္ကာယ ကို ငါထင် သောဒီဇိုင်းနှင့် ခုက္ခသစ္စာဟုမသိသော အဝိဇ္ဇာသဝ။

ပြီးခင်စိုး ပြုရသော

၁၅၁

တရားအားမထုတ်တဲ့အချိန်မှာ ပုထိုဒ် များရဲ့ခန္ဓသည်၊
အာသဝ နှင့် ပျော်မွေ့နှုပါတယ်။

စာမျက်နှာ(၁၄၆) မှာတွေ့ရသော

ရပ်

ဝေဒနာ

သညာ

သခိုရ

ဂိညာဏ်

ကိုစွဲမှုသောခန္ဓာ

၁၅၂

ဘဏ္ဍတာပရီညာအမှတ်(၂)တရားဝတ်

ရှာဖွင့်လုပ်	အောင် နှံ	ပြုလောင်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပစ္စမ	၁၅
ရှာဖွင့်လုပ်	အချိုသ ပျူး	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ရှာဖွင့်	၁၆
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၁၇
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၁၈
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၁၉
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၂၀
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၂၁
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၂၂
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၂၃
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၂၄
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၂၅
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၂၆
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၂၇
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၂၈
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၂၉
ရှာဖွင့်လုပ်	နှဲထဲရို့ ဆောင်ယော်ရီအာမ်	ပုံတော်	ပျံနဲ့	ပုံတော်	ပူး	၂၁၀

၁၅၃။ ရှာဖွင့်နှုန်းများအတွက်

လိုပ်နည်း = လိုပ်နည်းနှင့်ပျော်နည်း
လိုပ်နည်းနှင့်ပျော်နည်း(၂)အတော်

ပီးခင်စိုး မြန်သော

၁၅၃

အထက်ပါ(၆)မျိုးကို

အတိတ်ကာလက သညာ နှင့် မှတ်၍သိခဲ့ဘူးတယ်။
အနာဂတ်ကာလမှာ မသေခို ဤရှင် သိရအန်းမယ်။
ပစ္စပွန်ကာလမှာ ဒွါရအာရုံ တိုက်ချိန် မနော ဝိညာဉ်
က သိနေပါတယ်။

အထက်ပါ(၆)မျိုးသည်

၁။	ရပ်	ကို စွဲမှို၍	ရူပု	ပါဒါနက္ခနာ
၂။	ဝေဒနာ	ကို စွဲမှို၍	ဝေဒနာ	ပါဒါနက္ခနာ
၃။	သညာ	ကို စွဲမှို၍	သညု	ပါဒါနက္ခနာ
၄။	သခိုရ	ကို စွဲမှို၍	သခိုရ	ပါဒါနက္ခနာ
၅။	ဝိညာဉ်	ကို စွဲမှို၍	ဝိညာဉ်နဲ့	ပါဒါနက္ခနာ

မနောမှာပေါ်သော ဥပါဒါနက္ခနာ။

တရားအားထုတ်သောအခါ မနော မှာပေါ်သော
ဥပါဒါနက္ခနာ ၏ အနိစ္စလက္ခဏာ ဟု ညာဉ်နှင့်မြင်အောင်
နွှေ့က် မနော က ရှုရမယ်။

၁၅၄

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

ရူပါများတော့ ဉာဏ်ပရီနက္ခန္တာ ရဲ့ အနိစ္စ ကို ကိုယ်နှင့် မဆိုင်သလို အရှုခံခန္ဓာနှင့် ရှိဉာဏ် တို့သည်၊ ကွဲပြားခြားနားပြီး၊ အရှုခံကသီးသန့်၊ အရှိဉာဏ် က သီးသန့်ဖြင့် ရှိဉာဏ် အောက်မှာ အနိစ္စလက္ခဏာ ဘဲ မြင်တယ်။ ဉာဏ်ပရီနက္ခန္တာ ဆိုတာလဲ ရုပ်နာမ် ပါဘဲ။

ဆရာတော်ဘုရားက (၁-၃-၅၉)နေ့ဟော အမှတ်စဉ် စာအုပ်(၂၉)မှာ၊ သိမ်မွေ့တဲ့ ရုပ်နာမ် ရဲ့ အနိစ္စ ကို သူဖိမ်းမြင်-မြင်သလို၊ အရှုခံရုပ်နာမ် ကို၊ ရှိဉာဏ် ကာ၊ ဉာဏ်မြင် စိပ်လာတယ်။ ပိပသုနာ ရှုခါစမှာ၊ ရုပ်နာမ် ရဲ့ အနိစ္စ လက္ခဏာ ကို ကျေကျေမြင်တယ်။

ခန္ဓာတ္ထသံယုတ်ပါ၌တော် စာမျက်နှာ(၃၈)၊ စာကြော်းရေ(၁၄)မှာ (အကြော်အနဲ့)လည်းဖြစ်သော (အဝေးအနီး)လည်း ဖြစ်သောဟု တွေ့ရပါတယ်။

တရားအားထုတ်ခါစမှာ ရုပ်နာမ် ရဲ့ အနိစ္စ ကို ကျေကျေကြမ်းကြမ်းမြင်တယ်။

တရားအားထုတ်လို့ သမာဓိ အားကောင်းပြီး ဉာဏ်ထက်လာတော့၊ အရှုခံခန္ဓာပေါ်မှာ ရှိဉာဏ် က စိပ်စိပ်နဲ့

ဌီးခင်နိုး ပြစ်သော

၁၅၅

သိမ်မွေ့နည်ပြီး ဉာဏ် နှင့်မြင်ပါတယ်။ ရုပ်နာမ် ရဲ့ အနိစ္စ
ကို ကြမ်းကြမ်းကျကျမှုမြင်တော့ဘဲ၊ သိမ်မွေ့တဲ့ ရုပ်နာမ်
ဖြစ်ပျက်ကို ကိုယ်နှင့်မပိုင်၊ ကိုယ်နှင့်မဆိုင်သလို၊ သူမိမ်း
ပြင်ပကဲ့သို့၊ ဉာဏ်နှင့်မြင်ပြီး၊ အရှုခံ နှင့် ရှုဉာဏ် အံကျ
နေတော့ ဝိပဿနပက္ခဉာဏ် ဝင်စားလာပါတယ်။ ရုပ်နာမ်
ရဲ့ လက္ခဏာ ကတော့ ဉာဏ်အောက်မှာမြင်ရက်ပါဘဲ။
အရှုခံသခါရ တရားတွေသည်၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သဉား၊
သခါရ၊ ဝိဉာဏ် အပေါ်မှာ အစွဲအလမ်း မဟုတ်တော့ဘူး။
အရှုခံ သခါရ တရားကို၊ ဥပေက္ခာ ပြုတဲ့ အနိစ္စလက္ခဏာ
ဉာဏ် နှင့် အံဝင်ခွင်ကျ ကိုက်နေတော့၊ သခါရပက္ခဉာဏ်
ရလာပါတယ်။ ရုပ် ကိုလဲမစွဲ၊ ဝေဒနာ ကိုလဲမစွဲဘဲနဲ့၊
ပေါ်နေသာ သခါရ အပေါ်မှာ လျှစ်လျှို့ပြုတဲ့ ဉာဏ်ရောက်
နေတော့၊ နှီးနှီးဉာဏ် တော့ နီးနေပါပြီ။

ကျေးဇူးတော်ရှင် မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ဟောသော တိတ်ခွေတစ်ခုမှာ (ရက်စွဲမမှတ်မိပါ)၊ ဆရာတော်
ရဲ့ ဥပုမာမှာ - ရေထဲထားသောပုံးကို ငဲ့ချည်၊ စောင်းချည်
လုပ်သောအခါး၊ ပဋိမတော့၊ ပုံးရော၊ ရေရော လွှပ်ရှားမှုရော

၁၅၆

ଭୂତାଙ୍କିତ୍ୟାତ୍ମକ୍ୟାତ୍ମକୀୟ (J) ଦାର୍ଶନିକୀୟ

တွေ.ရပါတယ်။ ကြည့်ပါများတော့၊ လူပ်ရှားမှု၏ သဘောသာ
တွေ.ရတော့တယ်ဟု ဥပမာ ပါတယ်။ အဲဒီ ဥပမာသည်၊
တရားအားထုတ်သော ယောဒီများသာ သိပါတယ်။ တရား
အားမထုတ်သေးသော ယောဂါလည်း တရားအားထုတ်လာရင်
အမိပါယ်ပိုရင်းပါလိမ့်မယ်။

အလွန်ကောင်းတဲ့ ဥပမာပါ။ သဒ္ဓရုပ္ပါယ်
ရတယ်ဆိတာ၊ အရှုခံ ဉာဏ်အန္တရာဇ် ရဲ့ အနိစ္စ ၏ ဝေါဘူး၊
ကို မြင်ပါများတော့၊ သခ္ဓိရ အဆုံး အသံ၏ ၁၂ မှ ၃၂။၎၏သူး
ဖေမယ့်၊ ဧည့်ပင်လောက်တော့၊ ဧရားနော်၏၌

ଆପିଗି ଗ୍ର୍ଯୁଫ୍ଟର୍ କଟେ ? କ୍ଷୁଦ୍ରିତିକ୍ଷୁଦ୍ରିତି କିମ୍ବା କିମ୍ବା
ବର୍ଣ୍ଣା ହା ଯୁଦ୍ଧପିତାଙ୍କ ॥

ဦးခင်စိုး ပြုစုဝော

၁၅၇

ကျွန်တော်သည်၊ စာပေးဘတ်၊ သာ၊ ဆရာတော်ကြီးများ
ကို၊ ဉာဏ်အိန္ဒြန်၊ နှင့် ပွဲချိန်၊ နွှေ့နှင့် တို့သည်၊ အတူတူ
လား၊ တစ်ခြားစိလာ တူရားဟု လျှောက်ကြည့်ဖူးပါတယ်။
အတူတူဟုဖြေပါတယ်။

ကျွန်တော်တို့၊ တရားအားထုတ်သောအခါ၊ ပဋိမ
တွေ၊ ရတာက၊ ရုပ်ကိုစွဲမှုပြစ်သော ခန္ဓား ဝေဒနာကိုစွဲမှုပြစ်သော
ခန္ဓား၊ အနိစ္စလက္ခဏာ ကို ရှုနေပါတယ်။ ညာ၏ရင့်တော့
စွဲမှုသောခန္ဓားဟု မတွေ့ဘဲနဲ့၊ ဖြစ်ပေါ်လာသောတရားတွေရဲ့
လက္ခဏာဘဲ တွေ့ရတော့တယ်။ သခံတ နယ်မှာဘဲရှိတယ်
ဆိုတာတော့ ဟုတ်ပါတယ်။ ရုပ်ကိုစွဲမှုသောခန္ဓားလည်း မဟုတ်၊
ဝေဒနာကိုစွဲမှုသောခန္ဓားလည်း မဟုတ်တော့ဘဲ ဉာဏ်အိန္ဒြန် ၏
အာရုံသာဖြစ်သော ခန္ဓားမြှုစ်၍၊ ပွဲချိန်ကိုနှင့် ဟု ဆိုလို
ပါတယ်။

ရိပသုန်ပက္ခညာ၏ မှာလဲ၊ သခံတ နယ်မှာပင်
ရှိသေးတယ်။ သခံရှုပုဂ္ဂညာ၏ မှာလဲ၊ သခံတ နယ်မှာပင်
ရှိသေးတယ်။ နှုန်းနှုန်းညာ၏ မှာလဲ၊ သခံတ နယ်မှာပင်
ရှိသေးတယ်။ ခုံးရှုံးရှိရှိ၊ သခံတတရား ကတော့၊ အရှုခံနှင့်

၁၅၈

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားဆတ်

ရှိပေမယ့်၊ ရွှေဉာဏ်အောက်မှာတွေ့တာကတော့၊ အနိစ္စ^၁
လက္ခဏာ သာ တွေ့ရပါတယ်။ ခန္ဓာရဲ့အနိစ္စ ကို ရွှေဉာဏ်
နှင့်မြင်၊ ရွှေဉာဏ်နှင့်မှန်း၊ ဉာဏ်အောက်မှာ အရှုခံဆုံးသော
အခါး၊ အရှုခံသံတာ မတွေ့တော့ဘဲ၊ မဖြစ်မပျက်တဲ့ အသံတာ
အေးပြိုးမှု ကိုသာ ဉာဏ်အောက်မှာတွေ့မှသာလျှင်၊
ဆရာတော်ဘုရား ဟောသော မစွဲလေးနယ်နိမိတ် မိုင်(၃၀)
ကလွတ်၍၊ အေးပြိုးရာ အသံတာနိဗ္ဗာန် ကို ယွှောရ^၂
မသေခင်က နိဗ္ဗာန် ကို ဉာဏ်နှင့်မြင်မှုသာ၊ သည်ပါဒီသေသ
နိဗ္ဗာန် ကို မျက်မှာက်ပြုနိုင်ပါသည်ဟု မိုးကုတ်ဆရာတော်
ဘုရားကြီးက ဟောတော်မူပါသည်။

ဝီစွဲဉာဏ် (၁၂) ပါး ထပ်ပြုပါမယ်။

ဆရာကောင်းမတွေ့သေး၍၊ သစ္စာတရား မနာရသေး
ယော ပုထိဇ္ဇာ မှာ၊ ပို့ဉာဏ်သု ဆိုသော၊ အမှား(၁၂) ချက်နှင့်
မှားကျနောပါတယ်ဟု ဆရာတော်ဘုရားက ဟောထား
ပါတယ်။

သဏ္ဌာယဒီးပြုတ်သော၊ တရားနာရ၍၊ ခန္ဓာ(၅)ပါး

၆၅၉
မြိုခင်စိုး ပြုစသာ

၏ အနိစ္တတရား ခန္ဓာ(၅)ပါး၏ ဒုက္ခတတရား ခန္ဓာ(၅)ပါး၏
အနတ္တတရား၊ ခန္ဓာ(၅)ပါး၏ အသုသတရား နှင့်
ရပ်အကြောင်း၊ နာမ်မရပပရိဖွေဒြေ
ညာ၏ကို အသိနှင့်ပိုင်လျှင် ရှုံးသောတာပန် ဖြစ်၍၊ ပို့ဆွဲသူ
(၁၂)ပါးမှ အသိနှင့် (၈)ချက်ပြုတ်ပါတယ်။

သောတာပန် (၈)ချက်ပြုတ်ပုံနှင့်၊ အနာဂတ် (၁၀)ချက်
ပြုတ်ပုံနှင့်၊ ရဟန္တာ (၁၂)ချက်ပြုတ်ပုံတို့ကို ကျေးဇူးပြုပါမယ်။

ပို့ဆွဲသူသ (၁၂) ပါးအကြောင်းကို
ဝါးမသိရန် အချက်များမှာ

ခန္ဓာ(၅)ပါး သက္ကာယတရား ၏ အမိပါယ် -

- ၁။ ရူပ ကွဲန္တာ
- ၂။ ဝေဒန ကွဲန္တာ
- ၃။ သညာ ကွဲန္တာ
- ၄။ သခိုရ ကွဲန္တာ
- ၅။ ဝိညာဉာ ကွဲန္တာ

၁၆၀

ဉာဏ်ပနီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

- ၁။ ရှုပက္ခန္ဓာ - သည်၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးတတ်
သော သဘောအစုဖြစ်ပျက်မှု။
- ၂။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ - သည်၊ ခံစားတတ်သော သဘော
အစု ဖြစ်ပျက်မှု။
- ၃။ သညာက္ခန္ဓာ - သည်၊ မှတ်သား တတ်သော
သဘော အစု ဖြစ်ပျက်မှု။
- ၄။ သခါရက္ခန္ဓာ - သည်၊ ပြုပြင်တတ်သော သဘော
အစု ဖြစ်ပျက်မှု။
- ၅။ ဂိညာဏက္ခန္ဓာ - သည်၊ သိတတ်သော သဘော
အစု ဖြစ်ပျက်မှု။

ခန္ဓာ(၅)ပါး သက္ကာယတရား ၏ အနှစ်သာရမှာ
ခန္ဓာ(၅)ပါး အနှစ်မှတ်ရား၊ ခန္ဓာ(၅)ပါး နှိဂုံတရား၊ ခန္ဓာ
(၅)ပါး အနှစ်ရား၊ ခန္ဓာ(၅)ပါး အသာတရား အပေါ်မှာ
အမှတ်မှား၊ အသိမှား၊ အယူမှားနှင့် အမှား(၁၂)ချက်
အပိုဒ်တော် ဂျွဲ့သာ(၁၂)ပါး ဟုခေါ်ပါသည်။

၃၆၁
ဦးခင်္လီး ပြုစသာ

ဓန္တာ (၅) ပါး သလ္ဗာလတေရားအပေါ်မှာ
အွောင်ကျနေစသာ ပိဋက္ခာသတေရား (၁၂) ပါး ထုတ်

	အနိစ္ဒ	ဒက္ခ	အနတ္ထ	အသာ
	နိစ္ဒ	သုခ	အတ္ထ	သုဘ
သညာဝိပ္ပလာသ အမှတ်မှား	★	✗	○	+
စိတ္တဝိပ္ပလာသ အသီမှား	★	✗	○	+
ဒိဋ္ဌဝိပ္ပလာသ အယူမှား	★	✗	○	+

- ဓန္တာ(၅)ပါး အနိစ္ဒတရားကို ★ နိစ္ဒမြို့သည်ဟု အမှတ်မှား။
 ဓန္တာ(၅)ပါး အနိစ္ဒတရားကို ★ နိစ္ဒမြို့သည်ဟု အသီမှား။
 ဓန္တာ(၅)ပါး အနိစ္ဒတရားကို ★ နိစ္ဒမြို့သည်ဟု အယူမှား။
 ဓန္တာ(၅)ပါး ဒက္ခတရားကို ✗ သုခဟု အမှတ်မှား။
 ဓန္တာ(၅)ပါး ဒက္ခတရားကို ✗ သုခဟု အသီမှား။
 ဓန္တာ(၅)ပါး ဒက္ခတရားကို ✗ သုခဟု အယူမှား။

J

ညာပရိသာအမှတ်(၂)တရားဓတ်

၁(၅)ပါး အစိုးမရသော အနတ္ထတရားကို

Ⓐ အတ္ထအစိုးရသည်ဟု အမှတ်မှား။

Ⓑ အတ္ထအစိုးရသည်ဟု အသိမှား။

Ⓒ အတ္ထအစိုးရသည်ဟု အယူမှား။

ခန္ဓာ(၅)ပါး အသုသတရားကို ✕ သုသဟု အမှတ်မှား။

✚ သုသဟု အသိမှား။

✚ သုသဟု အယူမှား။

ခန္ဓာ(၅)ပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားကို သား၊ သမီး၊ လင်နှင့် မယားဟု အမှတ်မှား၊ အသိမှား၊ အယူမှား။

၁။ သားလေးဟု အမှတ်မှား။

၂။ ငါသား ဟု အသိမှား။

၃။ ငါသားမို့ အားကိုးရမှာဘဲဟု အယူမှား။

၄။ သားခန္ဓာသည် အနိစ္စတရား မြို့သည်ဟု အမှတ်မှား။

၅။ သားခန္ဓာသည် အနိစ္စတရား မြို့သည်ဟု အသိမှား။

၆။ သားခန္ဓာသည် အနိစ္စတရား မြို့သည်ဟု အယူမှား။

နှီးခြင်းပြုစေသာ

၁၆၃

- ၁။ သားခန္ဓာသည် ဒက္ခတရား သူခဟု အမှတ်မှား။
 ၂။ သားခန္ဓာသည် ဒက္ခတရား သူခဟု အသိမှား။
 ၃။ သားခန္ဓာသည် ဒက္ခတရား သူခဟု အယူမှား။
 ၄။ သားခန္ဓာသည် အနတ္ထတရား အတ္ထဟု အမှတ်မှား။
 ၅။ သားခန္ဓာသည် အနတ္ထတရား အတ္ထဟု အသိမှား။
 ၆။ သားခန္ဓာသည် အနတ္ထတရား အတ္ထဟု အယူမှား။
 ၇။ သားခန္ဓာသည် အသုဘတရား သုဘဟု အမှတ်မှား။
 ၈။ သားခန္ဓာသည် အသုဘတရား သုဘဟု အသိမှား။
 ၉။ သားခန္ဓာသည် အသုဘတရား သုဘဟု အယူမှား။

ခန္ဓာ(၅)ပါး သက္ကာယတရား ကို ဝိပျဲ့လာသ(၁၂)ပါး
 ဖုံးအပ်ထားသော ခန္ဓာ(၅)ပါးလို့မသိတော့၊ အတ္ထ၊ အတ္ထိနိယ
 တရား၊ ကြီးစိုးလာတော့၊ ငါနှင့်ငါဥစွာ၊ ငါ့သား၊ ငါ့သမီး၊
 ငါ့ပစ္စည်းဟု အမှတ်မှား၊ အသိမှား၊ အယူမှား ဖြစ်တော့တာ
 ပါဘူး။

ခန္ဓာ(၅)ပါး သက္ကာယတရား သည်၊ အနိစ္စ၊ ဒက္ခ၊
 အနတ္ထ၊ အသုဘတာ တရားဟု အမှတ်မှန်၊ အသိမှန်၊ အယူမှန်

၁၆၄

ဘာတာပရိသာအမှတ်(၂)တရာ့ဆတ်

တာသည်၊ သမ္မာဒီဒီဘဏ် ရလိုပါဘဲ။

နာမရူပ-ပရီဇ္ဈိဒ	ဉာဏ်
ပစ္စယ-ပရီဂုဟ	ဉာဏ်
ဂိပသုနာ	ဉာဏ်
နိမိန္ဒ	ဉာဏ်

လောက် ရပြီးသားယောက်သည်၊ သောတာပန် ကဲသို့ သမ္မာဒီဒီ
အမြင်မျိုး၊ ခန္ဓာ(၅)ပါး၊ အနိစ္စတရား ပေါ်မှာ

၁။	အနိစ္စဟု	အမှတ်မှန်
၁။	အနိစ္စဟု	အသိမှန်
၁။	အနိစ္စဟု	အယူမှန်

ခန္ဓာ(၅)ပါး အနိစ္စ ဟု အမှန်သိတာသည် သမ္မာဒီဒီ

ရူပ ကွန်း

ဝေဒန ကွန်း

သညာ ကွန်း

သံဪရ ကွန်း

ဝိညာဏာ ကွန်း

ကို အနိစ္စ ဟု အမှန်သိတာသည်

သမ္မာဒီဒီ

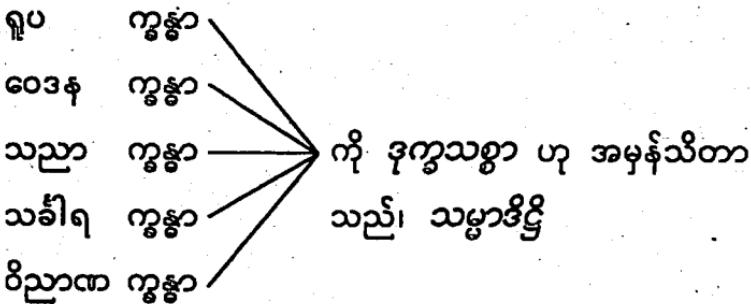
၆၅
၌: ၈။ ပြုစေသာ

၁၆၅

ဤကဲ့သို့၊ ခန္ဓာတ်အနိစ္စ ကို အမှန်သိရင်။

- အမှတ်မှား သညာ ဝိပနလွှာသ ပြုတယ်။ ၁
- အနိစ္စကို အသိမှား ဒီဇူ ဝိပနလွှာသ ပြုတယ်။ ၂
- အယူမှား ဒီဇူ ဝိပနလွှာသ ပြုတယ်။ ၃

ခန္ဓာ(၅)ပါး ဒုက္ခသစ္စာ ဟု အမှန်သိတာသည် သမ္မာဒီပို

ဝိပနလွှာသ အမှား(၁၂)ချက်မှာ -

- ၁ သည် သောတာပန် နှင့် သကဒါဂါမ် ပယ်သော (၈)ချက်။
- ၂ သည် အနာဂတ် ပယ်သော(၁၀)ချက်။
- ၃ သည် ရဟန္တာ ပယ်သော(၁၂)ချက်။

၁၆၆

ညွတ်ပရီသာအမှတ်(၂)တရားတော်

အနိစ္စ	ဒက္ခ	အနတ္ထ	အသုဘ
နိစ္စ	သုခ	အတ္ထ	သုဘ
သညာဝိပွဲလာသ အမှတ်မှား	၁	၄	၁
နိတ္ထဝိပွဲလာသ အသိမှား	၁	၄	၃
ဒီဇိဝိပွဲလာသ အယူမှား	၁	၁	၁

သောတာပန်သည် သညာဝိပွဲလာသ မပြုတ်သေးပါ။
 ဒုက္ခသွာကို သောတာပန်သည် နိတ္ထဝိပွဲလာသ မပြုတ်သေးပါ။
 သောတာပန်သည် ဒီဇိဝိပွဲလာသ ပြုတ်ပါသည်။

ခန္ဓာ(၅)ပါး အနတ္ထတရား ဟု အမှန်သိတာသည် သမ္မဒါဒိ

ရူပ ကွန်း

ဝေဒန ကွန်း

သညာ ကွန်း

သံရ ကွန်း

ပိညာက ကွန်း

ကို အနတ္ထတရား ဟု အမှန်သိတာ

သည် သမ္မဒါဒိ

ဦးခင်စီး ပြုစသော

ဤကဲ့သို့ ခန္ဓာကျအနတ္ထ တရားကို အမှန်သိရင်။

အမှတ်မှား သညှာ ဝိပွဲလွှာသ ပြုတ်တယ်။ [
 အနတ္ထ   ↙
 အသိမှား ဒီတ္ထ ဝိပွဲလွှာသ ပြုတ်တယ်။ [
 တရားကို   ↙
 အယူမှား ဒီနှီ ဝိပွဲလွှာသ ပြုတ်တယ်။]

ခန္ဓာ(၅)ပါး အသုဘတရား ဟု အမှန်သိတာသည် သမ္မ

သောတာပန်သည် သညှာ ဝိပွဲလွှာသ မပြုတ်သော
 အသုဘ   ↙
 သောတာပန်သည် ဒီတ္ထ ဝိပွဲလွှာသ မပြုတ်သေား
 တရားကို   ↙
 သောတာပန်သည် ဒီနှီ ဝိပွဲလွှာသ ပြုတ်ပါသည်။]

ဝိပွဲလွှာသ(၁၂)ပါးမှာ သောတာပန် (၈)ချက်ပယ်၊
ပုံစံနှင့် ပြထားပါတယ်။

သကဒါဂါမ် ကလ သောတာပန် ကဲ့သို့ (၈)ချက်
ပါတယ်။ သောတာပန် သည် ခန္ဓာ(၅)ပါး အသုဘ၊
ကိုယ်ကြီးကို သုဘ ဟု အမှတ်မှား၊ သုဘ ဟု အသိ
ကျွန်သေးတော့။

ဝိသာခါကျောင်းအမကြီးသည်၊ အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်

၁၆၈

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားဓတ်

အဝတ်ကြီးကို ဝတ်ပါသည်။ အီမံထောင်မကျခင် သောတာပန်
တည်ပါတယ်။ သောတာပန် မကြီး၊ ခလေးတွေမွေးပါတယ်။
အဲဒီ အသုဘ ခန္ဓာကြီးကို သူဘ ဟု အမှတ်မှားနှင့် သူဘ^၁
ဟု အသိမှား ကျွန်ုင်သေးတော့၊ လင်ယူ၊ ခလေးတွေမွေး၊
အဖိုးတစ်သိန်းထိုက်တဲ့ အဝတ်ကိုဝတ်တာပေါ့။ ဆရာတော်
ဘုရား ဟောတဲ့ ဝိသာခဆိုသော သူဇွဲးနှင့် မမွှဒ်န္တာဆိုသော
သူဇွဲးကတော်တို့သည်။ ဝိသာခသူဇွဲးကြီး ဘုရားကျောင်းက
ပြန်လာတော့၊ သူဇွဲးကတော်က တိုက်လျေခါးအတက်မှာ
သူဇွဲးကြီးအား လက်ကိုခွဲဘို့လက်ကမ်းတော့၊ သူဇွဲးကြီးက
သူဇွဲးကတော်၏ လက်ကို မကိုင်တော့တာသည်။ အသုဘ^၂
ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို သူဘ ဟု သညာရိပ္ပုလွှာသ [၃] သူဘ^၃
ဟု စိတ္တစိတ္တပ္ပုလွှာသ [၄] အသုဘ ခန္ဓာကိုယ်ကြီးကို အနာဂတ်
ကြီးက သူဘ ဟု အမှတ်မှား၊ သူဘ ဟု အသိမှား ပြုတလို^၅
ပါ။

ကျွန်ုင်တော်တို့ရိပ်သာမှာ၊ တရားအားထုတ်သော ဒေါ်ခင်
နှင့် ဒေါ်စန်းဆိုသော ယောက်နှစ်ဦး အလူသွားဖို့ရန်၊ ဒေါ်ခင်က^၆
ဒေါ်စန်းတိုက် သွား၏တော့၊ ဒေါ်စန်းက ကိုယ်လုံးပေါ်မှန်ကြီး

၁၆၉

နီးစင်စိုးပြုရသော

တပ်ထားသော၊ အဝတ်ဘိရိကြီးရှေ့မှာ၊ လုံချည်တွေ၊
အကျိုးတွေကို ခါးကပ်ကြည့်လိုက်၊ အောက်ပုံချည့်က်
လုပ်နေတာ၊ လုံချည်၊ အကျိုးတွေက အပုံလိုက်၊ အဲဒါ
အန်တိစန်း၊ စိတ်ကြိုက်ရွေးမပြီးသေးဘူး။ စောင့်ရသော
ဒေါ်ခင်က စိတ်မရည်သောအမှုအရာနှင့် ဒေါ်စန်း၏တင်ပါး
ကို လက်ဝါးနှင့်ရိုက်ပြီးတော့၊ ဒီ အသုသာ ဓန္တကြီးကို ပြုလို့၊
ပြင်လို့ကိုမပြီးနိုင်ဘူးဟု ဒေါ်ခင်ကပြောတော့၊ ဒေါ်စန်းက
အသုသာ ဓန္တကြီးကို သုသာ ဟု အမှတ်မှားနှင့် သုသာ ဟု
အသိမှား ကျေန်သေးတော့ ပြင်လို့မပြီးသေးတာပေါ့။

ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟောထားတဲ့ တရားနာပြီး
အားထုတ်ထားတော့၊ အုသုသာ ဓန္တကြီးကို အယူမှား ဖီး
ရိပ္ပလ္လသု ပြုတ်တာတော့ ကြာပါပြီတဲ့။

အခါတစ်ပါး၌ ရဟန္တာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတစ်ပါး
သည်၊ ဆွမ်းစားရန် စားပွဲမှာထိုင်ပြီး ဆွမ်းစားခါနီး၏ ဒုက္ခ
ဒုက္ခ ဒုက္ခ ဟု နှုတ်တော်ကဆိုသောအခါ၊ အနားမှာထိုင်နေ
သော၊ ကရိုယ် ကြာဘော် က၊ အဲဒီ ဒုက္ခ မျိုး ကြာဘော်
တို့မှား ခံစားချင်လိုက်တာဟုဆိုပါတယ်။

၁၇၀

ဉာတ်ပရိဉားအမှတ်(၂)တရားဓတ်

ဆိုလိုရင်းအမိပါယ်မှာ - ရဟန္တာ ကိုယ်တော်မြတ်
ကြံးသည်၊ သူခ သညာရိပ္ပါယ်**၄**နှင့် သူခ စိတ္တရိပ္ပါယ်သူ
၅တိ၊ ကုန်ခန်းနေတော့၊ ဓမ္မာ(၅)ပါး ဒုက္ခသစာတရား
ပေါ်မှာ သူခ ဟူသော အမှတ်မှားနှင့် သူခ ဟူသော အသီမှား
ရိပ္ပါယ်ပြုတော့ ရဟန္တာ ကိုယ်တော်မြတ်ကြီး ဖြစ်တော့
တာပေါ့ခင်ဗျား။

ကျွန်တော်သည် ဤတရားစာအုပ်ရေးရခြင်းအကြောင်းမှာ
“လ”လိုလိမ်၍ အပေါက်ချုန်ထားသော ကမ္မဘဝ နှင့် နှင့်
ဥပပတ္တဘဝ အပါအဝင် ဥပါဒါနက္ခနာ နှင့် ဝိပ္ပါယ်
(၁၂)ပါးဆိုသော ဤတရားများကို ပါးစပ်နှင့်သာ အားရပါးရ
သဘောပေါက်အောင်၊ ပြောလိုက်ချင်ပါတယ်။ စာနဲ့ရေးရတာ
အားမရဘူး။ ကျွန်တော်က စာရေးဆရာလဲမဟုတ်ဘူး။ တရား
ဟောဆရာလဲမဟုတ်ဘူး။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးဟောတဲ့
တရားတွေကို နာကြား၍ အားထုတ်လို့ သဘောပေါက်
ညာက်ရောက်သလောက်ကလေး တင်ပြရတာပါ။

ဆရာတော်ရဲ့တရားကို လိုက်စားခါစ ယောကိများ
အတွက် နားလည်သဘောပေါက်စေချင်တာကလဲ၊ အလွန်

ဦးခင်စီး ပြုရသာ

၁၇၁

ပါဘ။ စာမျက်နှာ(၁၄၄) မှ (၁၅၃) ထိအောင်၊ ပို့လွှာသ
(၁၂)ပါးကို စာမျက်နှာ(၁၅၃) မှ (၁၇၁) ထိ အထပ်ထပ်
ခဏခဏ ကြည့်ရင် ရှင်းရှင်းလင်းလင်း သိပါလိမ့်မယ် ခင်ဗျား။

ကျွန်တော်သည်၊ ကျေးဇူးတော်ရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
တရားများကို လိုက်စားနေစဉ်၊ (၁၉၇၈ - ၇၉) ခုလောက်မှာ
အမှတ်မထင်၊ တောာင်တစ်ခုတွေ့တယ်။ ဒီ တောာင်သည်၊
သာသနာမှာ ဖြစ်ရပ်နဲ့ကိုက်တယ်ဟု ကျွန်တော်ယူဆမိပါတယ်။

တောာင်က

အင်းခမ်း	တော့	လယ်တည်း
----------	------	---------

လယ်တည်း	တော့	ငုက်ကျု
---------	------	---------

ငုက်ကျု	တော့	ကြောင်ခုတ်
---------	------	------------

ကြောင်ခုတ်	တော့	ထွန်ဆင်း
------------	------	----------

ထွန်ဆင်း	တော့	မိုးရွာ
----------	------	---------

ဒီတစ်ခါရွာတဲ့မိုး	ချိုးမိအောင်ချိုး	
-------------------	-------------------	--

ဒီစာကို ကျွန်တော်ကြိုက်၍ သိမ်းထားပါသည်။

(၁၄ - ၉ - ၉၀) ခုနှစ်၊ ညနေ(၄) နာရီ(၃၀) မိန်မှာ၊
ပခုံးအိုး၌၊ ပိုသုတာရာမအလယ်တိုက်မှာ၊ စားရေးဆရာတော်

၁၇၂

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားဆတ်

ဦးကေလာ ထံ ဖုန်းဆက်၍ ဤ တဘောင်အကြောင်း
မေးလျှောက်ပါသေးတယ်။

ဆရာတော် ဦးကေလာက ဆရာတော်ကြားဘူးသော
တဘောင်ကို ဖုန်းထဲမှာပြောပါသေးတယ်။

“အင်းခမ်းလို လယ်တည်

ဗာပြီကဲ့ မိုး

မိလက်ခူ တောင်သူဘဝ

စိုက်လိုက်ကြပိုး။”

ဆရာတော်က ဤကဲ့သို့မိန့်ပါသေးတယ်။

ကျွန်ုတ်က ဆရာတော် ဦးကေလာ ထံ၊ ယွှေ့
တဘောင်မှာပါသော ဆရာတော်ကြီးများရဲ့မွေးဖော်၊ လ၊ ခုနှစ်
ဤဘဝ ခန္ဓာစွန်းတဲ့ခုနှစ်များ ဖုန်းနှင့်မေးလျှောက်သောအခါး
ဆရာတော် ဦးကေလာက ဤကဲ့သို့ မိန့်ရှိပါတယ်။

၌ီးခင်စိုး ပြုစေသာ

၁၇၃

မွေး	ဓနဘဝန်ချု
အင်းကန်း ဒိသုတာဆရာတော် ၁၂၀၀ပြည့်၊ ဝါဆိုလ္လာန်း(၁၃)ရက်	အင်းကန်း ဒိသုတာဆရာတော် ၁၂၈၅၊ ဝါဆိုလ္လာန်း(၈)ရက်
လယ်တိဆရာတော် ၁၂၀၈၊ နတ်တော်လ္လာန်း(၁၃) အဂ်ရှေ့နေ့	လယ်တိဆရာတော် ၁၂၈၅၊ ဝါဆိုလပြည့် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့
ငုက်တွင်းဆရာတော် ၁၁၉၃၊ ပ - ဝါဆိုလ္လာန်း(၇) ကြောသပတေးနေ့	ငုက်တွင်းဆရာတော် ၁၂၇၂၊ သီတင်းကျေတ်လ္လာန်း(၉)
ကြောင်ပန်းဆရာတော် ၁၂၅၂၊ သီတင်းကျေတ်လ္လာန်း(၃)ရက်	ကြောင်ပန်းဆရာတော် ၁၂၆၈၊ ပြာသိုလ္လာန်း(၃)ရက်
စွန်းလွန်းဆရာတော် (၅) ထွန်းဆင်းဆရာတော် ၁၂၃၉၊ တပေါင်းလ္လာန်း(၂)ရက်	စွန်းလွန်းဆရာတော် (၅) ထွန်းဆင်းဆရာတော် ၁၃၁၄၊ ကဆုန်လျှပ်(၉)ရက် ည(၅)နာရီ
မိုးကုတ်ဆရာတော် ၁၂၆၁၊ နတ်တော်လျှပ်(၁၁)ရက် ဗုဒ္ဓဟူးနေ့	မိုးကုတ်ဆရာတော် ၁၃၂၄၊ သီတင်းကျေတ်လျှပ်(၄) နေ့လည်(၁)နာရီ(၂၀)မိန့် သက်တော်(၆၃)၊ ဝါတော်(၄၄)

၁၇၆

ဉာဏ်ပရီညာအမှတ်(၂)တရားတော်

နိုင်ငံတော်အစိုးရ၊ သာသနာရေးဌာနမှ ကျေးဇူးတော်ရှင်
မိုးကုတ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတဘွဲ့。
ဆက်ကပ်သောနှစ် (၁၃၂၄) ခုနှစ်၊ ဝါဆိုလွန်း (၇) ရက်၊
တန်ဂံနွေနေ့။

လပ်စီအဆရာတော်ဘုရားအား

ဆက်တာဝါခံရခသာ ဘွဲ့တံ့ဆိပ်

၁၂၇ - ခုနှစ်၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍာတဘွဲ့ကို မြန်မာနိုင်ငံတွင်
ပဋိမျိုးဆုံးရ၏။

၁၂၈ - ခုနှစ်တွင် တည်ထောင်သည်၊ နိုင်ငံခြား
သာသနာပြုအသင်းကြီး၌ ဥက္ကဋ္ဌအဖြစ်ဆောင်ရွက်သည်။

၁၂၉ - ခုနှစ်၊ နတ်တော်လ၌ ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်ကျောင်း
ကြီး ဖွင့်လှစ်သည်အထိမ်းအမှတ် အဖြစ်၊ တက္ကသိုလ်အမိပတီ
ဖြစ်သော ဘုရင်ခံက (ဒီလစ်) (Doctor of Literature)
ဘွဲ့တံ့ဆိပ် ဆက်ကပ်လူဗါန်း ခြင်း ခံယူရရှိတော်မူသည်။

၆၇၅
ဦးခင်စိုး ပြရသော

အမြတ်သောကျမ်းများ

- ◆ အဘိဓမ္မာ သရဲ့ဟအဖွင့်
- ◆ ပရမထွေဒီပနိုင်ကာ
- ◆ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်လက်း

စသည်တို့အပါအဝင် ကျမ်းပေါင်း(၁၀၀)ကျော် ကို
ရေးသားစီစဉ်တော်မူခဲ့သည်။

အင်းကန်းဆရာတော်ဘွဲ့ရား နှင့်
ရှင်းစေးမင်းသားအီး နှီးမှုးချို့ တို့ အထွေထွေ။

ကျွန်ုတ်နေသာ အောင်တော်မူရပ်နှင့် မဝေးလှသော
 နေရာမှာ၊ အင်းကန်းကျောင်းတိုက် ရှိပါတယ်။ မြန်မာမင်း
 လက်ထက်မှာ ရပ်သေးမင်းသားကြီး ဦးမှုးညိုက အင်းကန်း
 ဆရာတော်ထဲ ဆွမ်းအုပ်ကြီးပိုက်ပြီး ဆွမ်းကပ်ရန် လာသော
 အခါး၊ အင်းကန်းဆရာတော်ကာ၊ မောင်ဖူးညို၊ မင်း... ဆွမ်းကပ်
 လာသလားကွဲ - ဟု မေးပါတယ်။ မင်း - က ရွာစဉ်လယ်ပြီး
 မိုးရှိုးတဲ့အကောင်၊ မင်း - ဆွမ်း ငါး - မစားဘူး၊ ပြန်ယူသွားး။
 မင်း - ဆွမ်း / စားစေချင်ရင် ဓမ္မစကားပါဉံ့နှင့်အနုက်ကို
 ရအောင်ကျက်ခဲ့။ ကျက်ပြီးမှ၊ မင်း - ဆွမ်း၊ ငါး - စားမယ်ဟု

၁၇၆

ဉာဏ်ပရီဉာဏ်အမှတ်(၂)တရားတော်

မိန့်တော်မူပါတယ်။

(၇) ရက်အတွင်း၊ မွှေစကြာရ၍၊ ဆရာတော်ထံလာသော အခါ။ ဆရာတော်က၊ ရပ်သေးမင်းသားကြီး ဦးဖူးညိုအား နေရာကောင်းစွာပေး၍၊ ဦးဖူးညိုချုတ်ဆိုသော မွှေစကြာပါ၌ အနုက်တရားကို လေးစားစွာနာကြား၍ပြီးသောအခါ။ သာရ - သာရ - သာရ ဟု (၃)ကြိမ်ခေါ်၍၊ ဆွမ်းစားတော်မူပါသည် တဲ့။

အင်းကန်းကျောင်းအနီးနေသော၊ သက်ကြီးရွယ်အို တစ်ဦးက ကျွန်ုပ်တော်အား၊ ပြောပြေားသော အင်းကန်း ဆရာတော်နှင့် ရပ်သေးမင်းသားကြီး ဦးဖူးညိုတို့၏ အထူးဖွဲ့ ကလေး ဖြစ်ပါသည်။ အဲဒီခေတ်က၊ အင်းကန်းဆရာတော် သည် ရဟန္တာဟုင်း၊ လယ်တိဆရာတော်၏ ဆရာဟုင်း၊ ကြားမိဘူးပါသည် ခင်ဗျား။

ဤတွင် ပြီးဆုံးပါပြီ။

ဦးဆင်နှီး [မြို့ကျက်ပြုပသနာပြန့်၊ မြှောဇာ]

အမှတ် (၁၄၁)၊ မြို့ဝန္တလမ်း

အောင်တော်မူရပ်၊ ဖွှေ့လေးပြီး။ ၁၆ - ၆၆၂၀၉

